

Sistem de partide - X -

15 nov. 1935 - 1936

Vezi fișierele anterioare , [Partide , VI , VII , VIII , IX](#) și [Fișier I - Memorii , Sinteze](#)

Sistem de partide - X -	1
15 nov. 1935 - 1936	1
Guvern Gh.Tătărăscu .Legislatura PNL.Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35- apr.'36	5
1. Hurmuz Aznavorian (Raportor) , <i>Adresa de Răspuns la Mesaj</i> ,Cameră, 25 nov.'35	5
[MSRegele]	5
[Guvernul]	5
[Legislația]	6
[Legea Răspunderii ministeriale]	6
[Legea presei]	6
[Degradarea vieții politice interpartidiste	6
2.) <i>Front popular democratic</i> , / PS + BALD / 26 nov.'35	7
3.) Gh.Brătianu , Întrebări , Comunicări , 26 nov.'35	7
▣ Întrebare adresată primului ministru și ministrului de Interne	8
▣ Frontul Constituțional , Iași	8
▣ Vigilența cenzurii !	8
4.) Gh.A.Cuza , anunțarea creerii Partidului Național Creștin , 29 nov.'35	9
▣ Partidului Național Creștin	9
▣ Fuziunea LANC -PNA	9
▣ Programul Partidului Național Creștin	10
5.) Octavian Goga , Bloc Național Parlamentar : PNC + Fr.Românesc , 29 nov.'35	10
6.) Culise politice. Zvonuri . Informații pitorești , 2 dec.'35	11
7.) x?) Boris Ștefanov, Instrucțiuni către ... (" <i>Dragul meu</i> " , nr.1.) , 2 dec.'35	11
▣ Frontul Patriotic Antifascist	12
▣ Front Unic Muncitoresc !	12
▣ Infiltrarea PSD	12
▣ Munca la sate și orașe	12
▣ Infiltrarea în PNȚ, org.de masă, asociații	12
▣ Naționalitățile asuprite	13
▣ Organizații ale micii burghezii, meseriași	14
▣ Organizații ale tineretului	14
▣ Cucerirea armatei de partea poporului	14
▣ Sarcinile ideologice ale comuniștilor	15
▣ Politica de cadre	15
8.) Front popular democratic, Acordul de la Tebea , 6 dec.'35	15
9.) Octavian Goga (PNC) ,discurs la Mesaj (I, II) , joi 5 dec.'35 ; luni, 9 dec.'35	16
▣ Revirimentul ideii naționale	17
▣ Perioadă " revoluționară "	17
▣ Geneza PNC : naționalismul integral	18
▣ ACCuza : doctrină, românism , apostolat	18
▣ Geneza Blocului Parlamentar Național	19
▣ Al.Vaida -Voevod	19
▣ Manifestația proiectată pe 14 nov	19
▣ Controversa PNCreștin -PNȚărănesc	19
I.Inculeț (ministr.Interne) / 5 dec.'35	20
▣ Răspuns : întrunirile din 14 nov	20
Armand Călinescu : interpelare adresată lui Tătărăscu / 9 dec '35	21

▣ Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternizarea cu extremiștii	21
Goga / 9 dec.'35.....	22
▣ PNȚ : mentalitate , doctrină, ideologie	22
▣ "Țărănismul " în programele partidelor politice	22
▣ "Țărănismul" clasei dirigenți.....	22
▣ Țărănismul PNȚ = ură socială.....	22
▣ "Stat țărănesc ?!"	23
▣ "Civilizație românească ! "	23
▣ Țărănismul PNȚ Mihalache	24
▣ Stat țărănesc = o lozincă.....	25
▣ Mihalache = un caz psihologic.....	25
▣ Virgil Madgearu = cetățean absolut , disonant, profitor.....	25
▣ Concluzii privind PNȚ.....	26
▣ Avertisment : naționalism totalitar.....	26
▣ Partidul Liberal.....	26
▣ Procesele de elaborare politică.....	28
▣ Valurile de popularitate.....	28
▣ Stare quasi - revoluționară.....	29
▣ Canalizare pașnică	29
▣ Guvernarea României !.....	29
10.) P.C.Andrei (PNȚ) , discurs la mesaj,/ replică lui Goga / 10 dec.'35.....	30
▣ Țărani . Țărănismul.....	30
▣ Scandal pentru identitate	31
▣ Statul țărănesc	31
▣ Stat țărănesc = civilizație modernă.....	32
▣ Raportul sat -oraș.....	32
▣ Stat național-creștin ?!.....	32
▣ Naționalismul PNȚ.....	32
▣ Problema evreească.....	33
▣ Portretul moral-politic al lui Goga.....	33
▣ I.Mihalache = exponent al țărănimii.....	34
▣ "Conflictul" Goga -Andrei.....	34
11.) ACCuza (PNC) , discurs la mesaj ,12 dec.'35.....	35
▣ Profeție: PNC va guverna țara !.....	36
▣ Război și victorie.....	36
▣ Triumful ideii naționale.....	36
▣ Rezolvarea problemei jidovești în Germania	36
▣ Doctrina cuzistă - înainte de doctrina hitleristă.....	37
▣ Soluția problemei jidănești.....	37
▣ Epoca constituțională.....	37
▣ Domnia partidelor.....	37
▣ Problema jidanilor.....	37
▣ Partidele : orașele - problema jidovească.....	38
▣ PNL, PRȚ, PNL-g, PNȚ.....	38
▣ Guvernarea PNC = necesitate națională	39
▣ Program : rezolvarea problemei jidănești !.....	39
▣ Guvernarea PNC = necesitate națională - continuare -.....	41
▣ Rezolvarea problemei jidănești.....	41
▣ Politica externă a PNC.....	41
▣ Rezolvarea internațională a problemei jidănești.....	41
12.) Virgil Madgearu (PNȚ) , Declarație la Mesaj, 12 dec.'35.....	41
▣ Partidul Național Țărănesc.....	42
▣ Mișcările naționaliste extremiste.....	42
▣ Complicitatea PNL.....	42
▣ Continuitatea în guvernare	43
▣ Stat liberal - stat țărănesc	43

▣ Politica economică PNL / PNȚ.....	43
▣ Falimentul regimului PNL.....	44
▣ Guvernul Tătărăscu : să plece !.....	44
▣ Oferta PNȚ pentru guvernare.....	44
13.) H.Otto Roth (PNG) , discurs la Mesaj, 12 dec.'35.....	45
14.) Vladimir Zalozieckyi (P.U) , Declarație la Mesaj : ucrainenii , 12 dec.'35.....	45
▣ Declarație în numele Partidului Ucrainean.....	45
15.) Emil Panaitescu (PNL) , discurs la mesaj,13 dec.'35.....	46
▣ Doctrinile partidelor.....	46
▣ Atitudinile, acțiunile partidelor.....	46
▣ Rostul, posibilitățile, mijloacele politice ale PNL.....	46
16.) Hurmuz Aznavorian (Raportor) , discurs final la Mesaj, 13 dec.'35.....	46
17.) Gh.Tătărăscu(președ.Consiliu, ministrul Armamentului) , concluzie la Mesaj, 14 dec.'35.....	47
▣ Dezbaterile la mesaj.....	48
▣ Doi ani de guvernare - bilanț.....	48
▣ Destindere politică.....	48
▣ Pacificare.....	48
▣ Soluțiile alternative.....	48
▣ Credințele PNL.....	49
18.a) A.Bentoiu, Decretul -lege , <i>Reorganizarea Ministerului de Justiție</i> , 20 dec.'35.....	50
▣ Controversă : elitele în democrație, parlamentarism,.....	50
▣ Replică la discursul lui Tătărăscu.....	51
▣ Desconsiderarea parlamentarismului, a partidelor.....	51
18.b) Teodor Cudablu, "Scăderile partidelor politice de astăzi " , 1935.....	52
-----	52
Vacanța parlamentară.....	52
Reluarea sesiunii.....	52
-----	52
▣ a) H.Otto Roth (P.G) ,Protest: interzicerea plebiscitului german , 22 ianuarie '36.....	52
b) N.S.Ionescu -intervenție ; c) I.Inculeț (ministr.Interne) - răspuns.....	52
Vezi fișier Minorități V.....	52
19.) Armand Călinescu , comunicare - avertisment ,23 ian.'36.....	52
▣ Incidente comise de org.extremiste.....	53
▣ Pasivitatea autorităților	53
▣ Guvernul Tătărăscu pregătește răsturnarea regimului !.....	53
▣ PNȚ - declarație de război.....	53
20.) P.Viscol , " <i>Tara în care nu se mai râde</i> " / atmosferă politică /politicienii /15 febr.'36.....	54
21.) Octavian Goga (P.NC) ,Comunicare -interpelare : Alegerile parțiale, 27 febr.'36.....	55
a) Goga.....	55
Rev. "Parlamentul Românesc " / 20 mart.'36.....	57
▣ " Parlamentarism integral".....	57
▣ Ședința din 27 febr. : PNC-PNȚ.....	57
Octavian Goga / 27 febr.'36.....	57
▣ Alegerile din Mehedinți.....	58
▣ Partidul Național -Creștin.....	58
▣ Raporturile sufletești cu poporul : românismul.....	58
▣ PNC - PNȚ = două curente românești.....	58
▣ Amestecul gazetelor jidănești.....	58
▣ PNC - lovitură de stat hitleristă !.....	59
▣ Guvernul = protejează lovitură de stat !.....	59
▣ Presa jidovească.....	59
▣ Otrăvirea spiritului românesc.....	59
▣ Propaganda PNȚ contra lui Goga.....	59
▣ Dreptatea,Dobrescu, Lupu, Mihalache.....	59
▣ Moravuri politice.....	62

▣ Jungla electorală.....	62
▣ Metamorfozele politice	62
▣ Ruptura definitivă Goga - Lupu.....	62
▣ Limbajul lui Mihalache = milităresc - țărănesc.....	63
▣ Gărzile țărănești versus gărzile gogo-cuziste.....	64
▣ Mihalache : cămașa țărănească.....	64
▣ PNC : cămașa albastră	64
▣ Violența.....	65
▣ PNC = protejații guvernului ?!.....	65
▣ Alegerile din Hunedoara	65
▣ Alianțe cu partide extremiste ilegale : PCR ... Garda de Fier.....	65
▣ Acordul electoral PNȚ.....	66
▣ Manifeste electorale comuniste.....	68
▣ Concluzii : alegerile parțiale.....	68
▣ Indicație pentru succesiune.....	68
▣ Partidul Național-Creștin.....	69
▣ Angajare , program	69
b) Virgil Solomon , replică.....	69
c) Gh.Cuza / 27 febr.'36 , Interpelare.....	69
▣ Alegerile din Mehedinți.....	70
▣ Metodele luptei electorale.....	70
▣ " Gărzile țărănești" versus " Lăncierii "	70
▣ Declarațiile belicoase ale PNȚ.....	70
▣ Lideri și presă.....	70
▣ Recapitulare.Concluzii .Pronostic.....	71
▣ Înfrângerea partidelor " democratice "	71
.....	72
Vacanța parlamentară.....	72
.....	72
22.) Vasile Marin , <i>Crez de generație</i> , Colecția " Europa, Munchen, 1977 ,.....	72
▣ ,Democrația, dușmanul naționalismului , [naționalismul lui Vaida] , 1 apr.'36.....	72
▣ Ofensiva ludei și a fariseilor [Adevărul ;Teodorescu Braniște, I.Mihalache] (p. 169-170)	72
▣ Fronturile studențești:diversiuni "antifasciste "[Kominternul, Comuniștii] (p. 171- 177)..	73
23.) N.Rusu-Abrudeanu , <i>Partidele noastre...</i> 10 mai '36.....	74
Vezi la fișierele respective:.....	75
▣ Culise politice : partide și fracțiuni , față de interzisa mișcare legionară , nov.'35 - apr.'36.	75
Congresul de la Tg.Mureș / Asasinarea lui M.Stelescu /	75
▣ Culise politice : PNȚ-PNL / PNȚ și Regele / campania de răsturnare a guv. / apr.'36....	75
▣ Gh.Brătianu [șef prezumtiv al PNLîntregit ?!],noul program al PNL(9puncte) , apr.'36. .	75
▣ Congresul XVI al PSD, 12 apr.'36.....	75
▣ Victor Medrea : <i>Crezul legionar și puterea</i> , 10 mai '36.....	75
24) N.Russu -Abrudeanu , <i>Cine să guverneze ?</i> , 25 mai '36.....	75
▣ Congresul PNL. Alegerea Delegațieii Permanente, a CC al PNL,9 iul.'36.....	77
Președ.-Dinu Brătianu; secretar g-ral - Gh.Tătărăscu (hotărât s-o rupă cu dreapta !).....	77
Vezi la fișier PNL.....	77
25.) Corneliu Zelea Codreanu , <i>Circulări și Manifeste</i> , 1927-1938 ,.....	77
▣ Circulara 42 : Ajutor în alegeri(p. 86-87).....	77
26.) Alexandru Cantacuzino , <i>Opere complete</i> , Colecția "Omul nou" , 1990.....	78
▣ Între Lumea Legionară și Lumea Comunistă (1935)Garda de Fier VII-bis (scrieri).....	78
I.)Spiritul comunist este anticreștin,.....	80
II. Spiritul Comunist este antiuman ,.....	81
III. Spiritul comunsit este antinațional.....	82
27) C.Rădulescu-Motru, " <i>Statul țărănesc și Statul liberal</i> ",1936 [Calendarul PNȚ].....	83
▣ Statul țărănesc.....	83
▣ Normele de conducere	83
▣ Stat țărănesc-stat liberal	84

▣ Normativul liberal.....	84
▣ Normativul totalitar	84
28.) Grigore Gafencu, " <i>Însemnări politice</i> ", 1929-1939 ,Ed.Humanitas.1991.....	84
▣ Curentele din PNȚ.....	84
* Notă "Grupul Gafencu"-.....	85
▣ Radicalizarea curentelor politice	85
▣ Opoziția naționalistă contra opoziției democratice !.....	85
▣ Dreapta contra Stângii !.....	85

Guvern Gh.Tătăărăscu .Legislatura PNL.Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35-apr.'36

1. Hurmuz Aznavorian (Raportor) , Adresa de Răspuns la Mesaj,Cameră, 25 nov.'35

(DAD, MO 4, șed. de luni, 25 nov.'35, p. 12- 13)

[LD : Prezenți 278 deputați. Nefiind notați absenți, sunt în incintă : Maniu și Mihalache ;

Gh.Brătianu și CCGiurescu ; O.Goga ; ACCuza - dintre șefii de partid.

Printre absenți (peste 106) mai semnificativi - dacă nu mă înșel - toți reprezentanții minorităților : GH.Bethlen, Fritz Connerth, Otto Hertog, Francisc Krauter, Francisc Laar, Hans Otto Roth, Vladimir Zalozikey, etc. etc...

De la partidele opozante : Cezar Spineanu, Virgil Solomon, C.in Sturza, Vlad Dimitriu , Costache Leanca , Alex.Procopovici, Nichifor Robu...

În ce privește Mesajul propriu-zis, este pentru prima oară când **regimul democratic este pus sub semnul unor " corijări" , menite să asigure securitatea națională .**

De aceea, accentul este pus , pe de o parte, pe **devotamentul grija și veghea MSRegelui ,** pe de altă parte , pe **ideea de autoritate , stabilitate și ordine .**

Acestor comandamente , le sunt **subsumate anumite legi** (răspunderea guvernamentală și organizarea presei) și **apelul la colaborare a partidelor de ordine.**

/ **Răspuns la apelul MSRegelui /**

/ **Politica economică - ca în Mesaj /**

/ **Legislația - ca în Mesaj / Legea răspunderii ministeriale / Legea presei /**

/ **Politica externă / dolelele diplomației / bizuirea pe forța internă /**

/ **Armata /**

/ **Degradarea vieții politice / Apel la destindere, colaborare , solidaritate națională /**

[-----]

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[**MSRegele**]

" Sire,

Adunarea Deputaților, întrunită în **a treia sesiune ordinară** a legislaturii actuale a Corpurilor Legiuitoare, adânc **pătrunsă de greutatea** care apasă azi viața de Stat ,

își exprimă întreaga sa **recunoștință pentru cuvintele de prețuire** a muncii depuse în trecut și de îndemn la munca viitoare , precum și **neclintitul său devotament către Maiestatea Voastră , simbol de unire al tuturor conștiințelor românești** , însemnând totodată **un permanent apel la o superioară înțelegere a intereselor naționale.** (**aplauze la majorități**)

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[Guvernul]

" Sire,

Nu se poate clădi nimic temeinic în ordinea vieții obștești și nici nu se poate obține întreaga eficacitate din principiul de autoritate,
fără un regim juridic și politic care să asigure sentimentul stabilității factorilor aflați la posturi de comandă și de răspundere directă.

În acest sentiment deslușim noi chezășia unității și continuității în concepțiunea ordinei în Stat și realizarea misiunii lui,
prin acțiunea de guvernare de fiecare zi.

" Fără permanenta grijă și veghe a Maiestății Voastre, însă,
nu ne putem închipui asigurarea integralei desfășurări a vieții naționale ,
pe toate tărâmurile , într-uns Stat monarhic constituțional." (aplauze la majorități)

[-----]

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[Legislația]

[-----]

[Legea Răspunderii ministeriale]

" De asemenea , pentru a asigura ordinea morală în administrarea gestiunilor publice
și pentru a asigura liberul proces de selecționare
a competențelor direct responsabile , la posturile de comandă,
prin restaurarea corelației între demnitate și răspunderea ministerială "

[Legea presei]

" Preocupați de respectul ce-l datorăm libertăților publice, a căror menire e să reprezinte
forțe creatoare , cu semnificație și utilitate socială și națională , iar nu să însemne
privilegii pentru a asigura interese particulare , vom dezbate , în cadrul Constituției , un
proiect de lege pentru organizarea presei , în care vom stabili , ca la toate celelalte
libertăți publice , corelația firească dintre principiul libertății scrisului ,
cu principiul responsabilității scrisului , fără de care orice libertate publică e sortită să
rămână în afară de ordinea juridică .
Aceasta cu atât mai mult pentru libertatea scrisului ,care nu trebuie confundată cu
exploatarea comerțului scrisului "

[-----]

Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

[Degradarea vieții politice interpartidiste

Apel la destindere, colaborare.]

" Sire,

"Dacă regimul politic democratic , care a adus prețioase servicii națiunii române,
îndreptățește , din înalte considerațiuni verificate aiurea, o liberă discuțiune , atât în presă
, cât și în Parlament, a tuturor problemelor care interesează Statul ,
aceasta nu înseamnă că ideea de libertate justifică totul ,
chiar în afară de destinațiunea ei finală .

"În aceste dezbateri publice, în ultimul timp, s-a pus , uneori , din partea organizațiilor
politice o deosebită pasiune , care a contribuit , într-o largă măsură,
la împiedicarea unei colaborări rodnice în interes obștesc.

" Deși lupta politică , justificată în regimul democratic
ca o necesitate firească a progresului,
a deviat uneori la noi , în ultimul timp, de la misiunea ei
de a promova curente de opinii

**și de a asigura libera circulație a elitelor națiunii ,
contribuind la desbinări inutile ,
totuși , ori de câte ori interesele superioare ale Statului Român au fost în joc ,
patriotismul luminat al celor cu sentimentul răspunderii [aluzie la PNT]
și grija lor de netăgăduit pentru interesele obștești , au biruit toate adversitățile ,
realizând acea înțelegere comună atât de necesară vieții de Stat "**
(aplauze pe băncile majorității)
" De aceea, și în clipa de față , avem dreptul legitim
să ne întemeiem pe aceste date ale istoriei noastre politice,
pentru a asigura pe Maiestatea Voastră că,
grație Înalțului îndemn, la unire și spirit de jertfă ,
pornit din marea iubire de Neam și Țară a Maiestății Voastre,
vom face din nou toate eforturile ca cei , **aparent potrivnici [Garda de Fier ?]**
în slujba acelorași idealuri , să se recunoască **cruciați ai acestei credințe "**
Să trăiți , Sire ! Trăiască Măria Sa Voevodul Mihai !
Trăiască Dinastia ! (aplauze prelungite)
Răspuns la Mesaj / 25 nov.'35

2.) **Front popular democratic , / PS + BALD / 26 nov.'35**

Partidul Socialist + Blocul pentru Apărarea Libertăților Democratice

(Arhiva CC alPCR, fond nr.6 , dosar nr. 2084, f.32)

[Acest **Acord de Front Popular** , încheiat după **cel de la Deva** ,
între **Frontul Plugarilor și Uniunea muncitorilor și țăranilor maghiari [MADOSZ]**
înseamnă generalizarea **Frontului Popular** .]

" Constatând că evenimentele politice actuale , caracterizate prin tendința de instaurare
a dictaturii reacționare șovine și fasciste , cum și prin creșterea vertiginoasă
a pericolului războiului , impun o concentrare a forțelor muncitorești și democratice,
Partidul Socialist și Blocul pentru Apărarea Libertăților Democratice ,
prin reprezentanții lor oficiali , în ședința din **26 noiembrie 1935**, au stabilit
încheierea unui **Acord de Front Popular Democratic** ,
pe baza următorului **program nominal de acțiune** :

/ **Împotriva dictaturii fasciste** , indiferent de forma pe care o îmbracă ;

/ **Împotriva permanentizării cenzurii și stării de asediu** ;

/ Pentru **lege electorală** pe baza proporționalității;

/ Pentru **amnistierea antifasciștilor** ;

/ **Împotriva modificării Constituției**

Cele două partide își exprimă edumerirea pentru contramandarea demonstrației de la 14 nov.,
ca o cedare a PNT și cheamă la raliere alte partide și org.dematocratice.

Semnează ,

Delegații PS : C.Popovici, M.Moscăuțeanu, Aneta Tomescu ,Gh.Rusu

Delegații BALD: Petre Constantinescu -Iași , Scarlat Calimachi,

[**LD :dar nu erau închiși ?!**] **M.Macovei, Atanase Joja, V.Gherasim, N.Avramescu,**
R.Cotleanu, Gh.Vâlceanu, Ac.Ardeleanu, Gh.Talaz, Davidovici, M.Grigorescu

Acord PS + BALD/ 26 nov.'35

3.) **Gh.Brătianu , Întrebări , Comunicări, 26 nov.'35**

/ **Către Titulescu** : **acordul de trecere a trupelor sovietice prin țara noastră** ;

/ **Către Tătăreanu și Inuleț** : **cenzurarea cuvântărilor lui și g-ral Averescu** (Iași)

(DAD, MO 4. șed. de marți, 26 nov.'35 , p. 23 -24)

(BCS, Mss16.690 [N.Titulescu] f. 1-3) **Doc.integral - fișier PNL-g**

/ **Argumente constituționale, drept internațional, pentru respingerea Convenții /**

/ **"Frontul Constituțional "-Iași : Averescu -Gh.Brătianu /**

/ Ravafiile cenzurii , subiecte tabu : monarhia ; opoziția ; politica extrenă /

[-----] [-----]

Gh.Brătianu / 26 nov.'35

▣ Întrebare adresată primului ministru și ministrului de Interne

Am onoarea de a adresa d-lui președinte al Consiliului și d-lui ministru de Interne , următoarea comunicare :

" Am protestat împotriva cenzurii devenit un lucru banal și , desigur , nu-mi face iluzia că o repetare a acestor protestări , ar mai putea avea vreun efect asupra sistemului pe care l-a adoptat , în această privință , guvernul .

" Trebuie însă să constat că din modul cum operează cenura , se pot trege unele concluzii asupra politicii generale a guvernului , care o inspiră și o îndrumază .

Din acest punct de vedere , ajungem , într-adevăr la unele rezultate interesante , deși , chiar pentru noi , surprinzătoare . "

Gh.Brătianu / 26 nov.'35

▣ Frontul Constituțional , Iași

▣ Vigilența cenzurii !

" Cuvântările rostite în recenta întrunire de la Iași a Frontului Constituțional , de d-l Mareșal Averescu și de mine , au avut parte de un regim cu totul deosebit . DI Mareșal Averescu își va spune , desigur , cuvântul , atunci când d-sa va socoti necesar .

" În ce mă privește , cred însă că trebuie de pe acum să vă aduc la cunoștință ce mi s-a interzis să public chiar în ziarul pe care îl conduc .

Monarhia...

Constat , astfel , că nu am voie , declarându-mă odată mai mult monarhic și dinastic , să adaog că înțeleg Monarhia în rosturile ce i le-au definit legile fundamentale ale țării . "

Partidele opozante

" Nu am voie , atunci când este vorba de extremism în politica internă sau cea externă , să discut atitudinea altor partide din opoziție .

Vor fi deosebiri de vederi între noi și PNȚărănesc sau PNCreștin , dar cred că nu convine reprezentanților acestor organizații politice , să fie acoperiți de binevoitoarea ocrotire a cenzurii .

-Virgil Madgearu : Nu am cerut nici odată această favoare din partea d-lui Inculeț .

Politica externă...

-GH.Brătianu : Dar mai este o chestiune închisă , de o deosebită gravitate : nu am voie , examinând unele probleme de politică externă ,

să declar că nu vom îngădui ca măsuri luate în afară de noi , fără știința și voința națiunii ,

să expună această țară la cele mai nemăsurate și mai grave primejdii .

" În aceeași zi , într-un articol publicat în același ziar , s-a suprimat o frază

care reproducea în alți termeni aceeași idee :

< Dacă ne-am ridicat împotriva controlului Societății Națiunilor asupra economiei noastre , revendicând independența deplină a Statului național , vom putea oare admite ca hotărârile forurilor internaționale să dispună , fără știința și fără voința României , de teritoriul și de hotarele noastre ? > " O întrebare deci : Răspunsul a venit numaidecât : <Cenzurat .>

Concluzie ...

Concluziile se impun de la sine . Le vom rezuma doar , constatând că

pentru a fi pe placul cenzurii în România , trebuie să declari

că monarhia nu poate fi constituțională ,

că extremismul social sau politic nu poate fi discutat ,

că țara aceasta nu este independentă , alți factori hotărând de destinele noastre .

" Orice alte comentarii ar fi , desigur , de prisos .

Cum rămâne , însă, **declarația solemnă** isvorâtă dintr-o convingere de care ,
nu mă îndoiesc , a **președintelui nostru** cu prilejul **recentei realegeri a d-sale** [**NNSăveanu**]
în fruntea acestei Adunări :< **Să nu uităm că democrația și libertățile**
au trăit și s-au dezvoltat numai în cadrul regimului reprezentativ
și chiar azi - cu toate atacurile împotriva - i -
tot el e acela care răspunde mai bine idealului ce au popoarele despre guvern ,
căci el înlătură soluțiile violente : dictatura și revoluția > ? "

(aplauze la PNL-georgist)

-**Mircea Djuvara** : Se va comunica d-lui președ. al Consiliului și ministrului de Interne .
Gh.Brătianu / interpelări / 26 nov.'35

4.) **Gh.A.Cuza** , anunțarea creerii **Partidului Național Creștin** , 29 nov.'35

/fuziunea **LANC- ACCuza** + **PNA- Goga**, Iași, 15 iulie 1935 /

(DAD, MO 5, șed. de vineri, 29 nov.'35, p. 45- 47)

[LD : Gh.Cuza era profesor de drept roman la Universitatea din Iași]

Fără îndoială această fuziune este importantă și semnificativă.

Pe lângă **creșterea puterii organizatorice** la nivel național,
pe lângă **speratele posibilități de raliere** și a altor grupări sau naționaliști izolați,
în mod imediat , **crește gruparea lor în parlament** .

Cum **PNC** anunță și un "front parlamentar" cu **Frontul Românesc** -

noua formațiune debutează optimist. Dincolo de doctrină, de ideologie,

de problemele de fond ale programului, **PNC se prezintă " ca la carte " :**

are **un program articulat , coerent** , care poate fi considerat **program de guvernare** .

Transcriere fidelă a documentului .

/ **Formarea PNC - 15iul.'35, Iași** /

/ **Fuziunea LANC + PNA : ideologie : ideea națională , românism /**

Programul PNC

/ **Ordinea spirituală : doctrina creștină ; Biserica - integrată în stat ;**

/ **Ordinea monarhică : monarhie constituțională /**

/ **Ordinea constituțională , modificarea Constit. naționalism - creștinism - autoritarism**

Reformarea Parlamentului / Reformarea principiilor legislative /

/ **Ordinea politică : România a Românilor /**

/ **Regimul minorităților : trei categorii, trei tratamente /**

/ **Ordinea socială : Țărani, muncitori, intelectuali.**

/ **Ordinea culturală : ideea națională / Ministerul propagandei /**

/ **Ordinea economică : agricultura, industria / Românizarea orașelor /**

/ **Ordinea externă : sistem de alianțe /**

Vezi obligatoriu : Doc.integral - fișier LANC IV

G.A.Cuza / 29 nov.'35

▣ **Partidului Național Creștin**

" Dle președinte , d-lor deputați, în **15 iulie a acestui an**, a avut loc la **Iași**,
actul Istoric al fuziunii Partidului Național-Agrar , de sub conducerea d-lui **Octavian Goga**
și **Ligii Apărării Național Creștine** , de sub **conducerea supremă** a d-lui **A.C.Cuza** .

" **Acest nou partid**, izvorât din **tot ce are mai sfânt acest mneam**,
purcede la luptă și se prezintă astăzi în Parlament , înaintea dvs, **cu un program bine definit**.

Îmi revine mie astăzi deosebita onoare de a da citire **actului fuziunii** ,
care cuprinde **punctele programatice** , pe temeiul cărora înțelegem să ducem lupta în viitor.
Iată . dlor, **textul actului fuziunii** , **semnat la Iași [15 iul 1935]**

G.A.Cuza / 29 nov., retro 15 iul.'35

▣ **Fuziunea LANC -PNA**

" **România**, pe urma **guvernărilor politicianismului lacom**, al așa -zisei **democrații**

exploatare , ca și pe urma destrucțiunii metodice , îndrumate de elementele străine încuibate în țară, se găsește astăzi secătuită și bolnavă.

" Ca să fie salvată de prăpastia sufletească și de ruina economică , trebuie să se închege într-o singură tabără rândurile forțelor politice din țară , care au principiul național , cu toate consecințele, la baza ideologiei lor.

" Trăgând concluzia cuvenită din această stare de spirit, care călăuzește instinctul de viață al poporului nostru, și care îndrumă pretutindeni conștiința nouă a lumii civilizate, subsemnații : A.C.Cuza, președintele suprem al LANC și Octavian Goga, președintele PNA, inspirându-ne din necesitățile actualelor zile hotărâtoare pentru destinele românismului, inaugurăm acest proces de realizare și hotărâm contopirea LANC și PNA , într-o unitate , sub denumirea de Partidul Național Creștin "

G.A.Cuza / 29 nov., retro 15 iul '35

▣ Programul Partidului Național Creștin

" Ideile de căpetenie ale înfrățirii noastre, pe care ne angajăm cu onoare și pe conștiință a le îndeplini , sunt : **Vezi obligatoriu : Doc.integral - fișier LANC IV**
PNC / 29 nov. '35

5.) **Octavian Goga** , Bloc Național Parlamentar : PNC + Fr.Românesc , 29 nov.'35

(DAD, MO 5 , șed. de vineri, 29 nov.'35, p. 47)

(Este primit cu aplauze de către membrii proaspătului **PNC** și ai **Frontului Românesc**)

[LD : vezi nașterea și programul **Fr.Românesc- Al.Vaida -Voevod**]

/ **Încheierea Blocului Parlamentar Național : Cuza-Goga-Vaida** /

/ **Monarhia** /

/ **România a Românilor** /

/ **Proportionalitate etnică în toate domeniile** /

/ **Reintegrarea bisericii în viața de Stat** /

/ **Desființarea trusturilor ... exploatare** /

/ **Cultura și școala: Reînvierea spiritualității național -creștine** /

/ **Politică externă tradițională ; Nu tratat de asistență cu URSS** /

(**Goga** Este primit cu aplauze de către membrii proaspătului **PNC** și ai **Frontului Românesc**)

"Dle președinte, d-lor deputați, vă rog să-mi îngăduiți să dau citire principiilor în puterea cărora s-a înfăptuit **Blocul Parlamentar Național** , între **Partidul Național -Creștin** și **Frontul Românesc**.

" **Frontul Românesc** de sub conducerea d-lui **dr. Alexandru Vaida -Voevod**

și **Partidul Național-Creștin** de sub conducerea d-lor **ACCuza** și **Octavian Goga** ,

menținându-și fiecare programul și principiile călăuzitoare ,

au hotărât constituirea unui bloc parlamentar , cu scopul de a afirma , în sesiunea actuală

a Corpurilor Legiuitoare , o unitate de acțiune pentru apărarea și punerea în valoare

a marilor interese naționale ale României.

" **Frontul Românesc** și **Partidul Național-Creștin** au stabilit ca program minimal

al Blocului Parlamentar , următoarelor chestiuni ,

în care s-a fixat o identitate de credințe și soluții :

"Dle președinte, d-lor deputați, vă rog să-mi îngăduiți să dau citire principiilor în puterea

cărora s-a înfăptuit **Blocul Parlamentar Național** , între **Partidul Național -Creștin**

și **Frontul Românesc**.

" **Frontul Românesc** de sub conducerea d-lui **dr. Alexandru Vaida -Voevod**

și **Partidul Național-Creștin** de sub conducerea d-lor **ACCuza** și **Octavian Goga** ,

menținându-și fiecare programul și principiile călăuzitoare ,

au hotărât constituirea unui bloc parlamentar , cu scopul de a afirma , în sesiunea actuală

a Corpurilor Legiuitoare , o unitate de acțiune pentru apărarea și punerea în valoare

a marilor interese naționale ale României.

" **Frontul Românesc** și **Partidul Național-Creștin** au stabilit ca program minimal

al Blocului Parlamentar , următoarelor chestiuni ,

în care s-a fixat **o identitate de credințe și soluții** : **Vezi doc.integral fișier LANC IV**
[-----]

Blocul Parlamentar își va putea amplifica programul, în sensul principiilor mai sus arătate ,
nu va colabora însă și nu se va putea întovărăși în nici o împrejurare ,
cu partide sau organisme politice a căror concepție, structură și teluri
sunt în contradicție cu aceste idei, prin care s-a justificat înfăptuirea lui "

Semnează : **ACCuza, Alex.Vaida -Voevod, Octavian Goga .**

(**aplaude prelungite pe băncile Blocului Parlamentar Național**)

Blocul Parlamentar Național / 29 nov.'35

6.) Culise politice. Zvonuri . Informații pitorești , 2 dec.'35

(Rev." Parlamentul Românesc " , VI, nr. 186, 2 dec.'35, p.10, 13, 15, 16 ș.a.)

/ **Dinu Brătianu** ar vrea să-și extindă autoritatea asupra guvernului

/ **Gh.Tătăreanu** pare a fi renunțat la revizuirea Constituției ,

și umblă să revizuiască ba Regulamentul Camerei, ba Legea presei

/ **Gh.Brătianu** , cu preocupări de politică externă, nu face prea ușoară viața lui Titulescu....

/ **Titulescu** a venit la Cameră bine dispus, dar n-a vorbit decât cu extrema -dreapta :

cu **Goga**, cu **Nichifor Robu**, cu **ACCuza**. În văzul și auzul câtorva ziariști consternați .

Nedumerire , mai ales, în cazul " **Robu**" d-lui **Cuza** . Misterul ? În vara acelui an,

/ **Nichifor Robu** a călătorit prin 7 țări, nimerind și la **Cape Martin**, la Grand Hotel...

unde era **Titulescu** , care l-a poftit la masă și la baie ,

plimbându-se 2 zile la braț cu **Robu**, cu costumul lui bucovinesc !

/ **I.Mihalache** este fericit că l-a înscăunat pe prietenul **Lupu** la șefia **PNȚ** a Capitalei.

Cu ochii când pe **Lupu**, când pe **Maniu** ... **Mihalache** pare neliniștit .

/ **C.Argetoianu** simulează o bătrânețe pretimpurie (a venit la Cameră într-un papuc
și cu baston !) și combină machiavelic o lovitură de ultimă oră....

/ **Iorga și Filipescu** se războiesc pe frontul " african" !

Iorga ia partea Italiei iar **Filipescu** ... a Negusului

/ **ACCuza și O.Goga** și l-au asociat pe **Vaida** (în Parlament)

și visează la preluarea puterii !

/ **Averescu** cere mereu și mereu : constituționalitate și legalitate ...

/ Unii vorbesc de un posibil guvern **Dinu Brătianu**

/ Alții dau ca sigur un guvern **Cuza -Goga**

/ Alții vorbesc de un guvern **Vaida - Lupu** !

Zvonuri , bârfe / 2 dec.'35

7.) x?.) **Boris Ștefanov**, Instrucțiuni către ... (" **Dragul meu**" , nr.1.) , 2 dec.'35

(Arh.CC al PCR, fond 1, ds. 150, inv.8, f . 56- 62)

[LD: dau această scrisoare- instrucțiune , ca un exemplu de **document emblematic** ,
pentru ceea ce s-a numit "**munca legală**" a **comuniștilor** , atât în sânul **partidelor politice** ,
cât și prin intermediul **organizațiilor de masă** .

Șeful PC din România **dă linia Kominternului** care, după **Congresul VII** ,

ar trebui să poarte un nume pe cât de simplu , pe atât de adevărat :

parazitare, fagocitare , invadare, infectarea, racolare

a oamenilor din **organizațiile politice ale adversarilor** ,

în folosul, sub ideile, prin **directivele primite de la Moscova**.

Ar trebui cunoscut , însă, și "**vocabularul cominternist**" pentru a înțelege pe deplin

ipocrizia și pericolitatea , duse la ultime consecințe . Pentru că în acest limbaj :

antifascist = comunist ; **comunist** = agent sovietic ; **dușman** = inamic Rusiei ;

fascist = adversar al comunismului , al U.S ; **imperialist** = adversar al URSS

Cine ar dori să desfacă " ghemul" căutând explicații potrivit limbajului comun,

riscă să piardă vremea sau - așa cum s-a practicat în istoriografia comunistă -

să falsifice , pe bază de document , istoria !

Dau acest document - de felul lui sunt cu sutele în arhivele PCR -

și pentru a infirma teza susținută de unii anticomuniști "sentimentali" , care vorbesc despre " inexistența comuniștilor " în România , până la ocupația sovietică .

Supratitlurile și colorările îmi aparțin] Doc.integral - fișier PCR

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

▣ Frontul Patriotic Antifascist

- I -

Imediat începe prelucrarea cu **Secretariatul** , instructorii CC,

privind hotărârile Congresului al VII-lea . Cu fiecare în parte. Aceștia , mai departe .

În felul acesta , prelucrând aceste hotărâri , toții din conducere , membri simpli din partid,

să meargă în întreprinderi mari și importante , în în mori, fabrici de hârtie , de ulei ;

în jurul redacțiilor de gazete .Să se dea **ajutor conducerii centrale** a **Frontului Patriotic Antifascist** , care poate fi și el folosit.

Să introducem în toate întreprinderile **comentarea zilnică** a celor scrise în **gazetele burgheze** cele mai răspândite, ajutând pe **muncitori să se orienteze just** de cursul evenimentelor în curs.

Același lucru îl putem organiza și la sate .

În toate discuțiile , **hotărârile Congr.VII** , le prefacem în **fir conducător al luptelor zilnice** ,

lupta contra pericolului fascist și războiului , încontra **principalilor incendiatori ai lumii** :

fascismul german , italian, ungur, austriac, bulgar , japonez .

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

▣ Front Unic Muncitoresc !

▣ Infiltrarea PSD

-II -

1. Campania pentru unificarea mișcării sindicale , în stil național și internațional, dusă în toată țara, în sânul tuturor **sindicatelor, asociațiilor CFR , șomerilor** .

Trebuie mobilizați mai ales muncitorii din sindicatele reformiste .

În adunările generale, la conferințele Uniunilor, la congresul CGM,

iar **hotărârile trebuie trimise la Executiva din Amsterdam** ,

să se preseze pentru înfăptuirea unificării .

Campanie pentru **trimiterea de delegații sindicale reformiste** , chiar și din conducerea CGM,

ca **musafiri ,în vizită la sindicatele din Uniunea Sovietică** .

În special **să agităm la CFR** , pentru trimiterea unei **delegații cât mai numeroasă** ,

ca musafiri, la CF din Moscova .

2. Să mobilizăm muncitorii din PSD oficial,

spre a bombarda cu rezoluții, telegrame, scrisori, Internaționala a II -a ,

în special pe secretarul Fr.Adler,

în care **să se ceară încheierea frontului unic proletar de luptă** , în stil **național**,

cum a propus **Internaționala a III-a Comunistă** , în același timp,

luptând contra conducătorilor qhelerteriști care colaborează cu trozkiștii

la crearea Internaționalei a IV-a .

Lupta contra conducătorilor reacționari de dreapta și P. Social -Democrat oficial ,

în frunte cu **Moscovici, Mirescu , Rădăceanu , care, colaborând cu burghezia ,**

sunt contra închegării Fr.Un.Proletar și FRr.Patr.Antifascist,

atacă Internaționala a III-a și PCR.

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

▣ Munca la sate și orașe

▣ Infiltrarea în PNT, org.de masă, asociații ,

- III -

1. Să se creeze **celule** , din muncitorii agricoli **zilieri și țărani săraci**.
În organizațiile PNT de jos, nu intră numai chiaburii , intră și mijlocași ,
iar în orașe , intră o bună parte din mica burghezie,
noi trebuie să facem front unic cu aceste organizații PNT ,
pentru apărarea intereselor acelor pături,
să ajutăm la crearea unui curent de stânga în PNT,
pe care să-l atragem în lupta pentru FPA .
" Elementele revoluționare pe care noi le câștigăm în sânul acestor organizații
pentru partidul nostru, le lăsăm în acestor organizații ,
să activeze în sânul lor mai departe , cuprinzându-le acolo în celulă de partid.
" La nevoie, putem trimite elemente necunoscute ale noastre,
spre a activa în aceste organizațiuni , îndeosebi când aceștia sunt în organizații de masă.
Câștigarea acestor aliați contra fascismului și războiului ete de o mare importanță.
Dar , așa cum arată tov.Dimitroff , nu trebuie neglijată "nici un minut " ,
munca independentă, " de educație comunistă, de organizare și mobilizare a maselor"
2. Toți membri de partid sunt obligați , să fie membrii de sindicat,
cooperative muncitorești sau țărănești .
3. Membrii de partid sunt obligați a activa în toate organizațiile de masă ,
chiar dacă ele sunt în conducerea fasciștilor ,
având drept scop ca, prin apărarea intereselor acestor mase,
să le mobilizeze în contra conducerii lor burgheze sau fasciste .
4. La țară, unde există organizații întregi de masă țărănești,
sub influența unui partid burghez, mai ales a PNT,
celula noastră trebuie să intre și să rămână înăuntrul aceastei organizații ,
și cu atât mai mult să intensifice munca sa ilegală.
5. Unde sunt tov. care lucrează într-o organizație de masă,
ei formează acolo celula lor , fără să fie obligați să aparțină de cartier sau întreprindere.
6. Rămâne ca o sarcină importantă crearea de Comitete de întreprindere,
de Comitete țărănești, cuprinzând nu numai comuniști și țăraniști, ci țărani și muncitori agricoli
din orice partid ar face parte.
Boris Ștefanov / 2 dec. '35

▣ Naționalitățile asuprite

[LD : este faimoasa și mult discutata **lozincă a autodeterminării până la despărțire**
de statul român, eludată sau trecută cu ușurință la categoria " greșelilor " ,
 în istoriografia comunistă. Am avut deseori mari controverse , pe această temă , cu colegii .
Punctul meu de vedere - cu care nu am avut nici o dată succes - este că ,
departe de a avantaja revizionismele din statele mici, vecine (Ungaria, Bulgaria)
departe de a însemna îngrijorarea pentru independența celorlalte (țările Baltice, Polonia,
Cehoslovacia , România) lozinca lansată de Komintern și asumată de PCR
 voit confuză , voit ambiguă, **trebuia să slujească exclusiv URSS,**
 care **viza anexiuni teritoriale la granița sa de vest, în dauna tuturor statelor mici din zonă.**
 Atât și nimic mai mult. De aceea, în așteptarea unei conjuncturi favorabile (ca cea din '39-'40)
 cunoscând metamorfoze conjuncturale ofensive sau edulcorante , singura constantă a " liniei"
 fiind **întreținerea deliberată a acestei stări de confuzie , pentru partidele comuniste**
subordonate . Pe lângă gravitatea de fond , acest "joc " a însemnat inclusiv **răfuiala cu**
activiștii comuniști - dusă până la lichidarea fizică a lor -
 transformați în **" pioni" sau " țapi ispășitori"** pentru aplicarea uneia sau alteia din variante.
 Jocul a fost diabolic și merită tratat corespunzător. .]

- IV-

1. " Naționalităților asuprite trebuie de arătat **pericolul principal ,**
fascismul german care pregătește războiul în contra URSS,
 împreună cu aliații săi fasciști din Polonia , Ungaria , Bulgaria, și **amenință independența**
nu numai a Statelor Baltice , Cehoslovaciei , ci și a României .
 Pentru combaterea acestui pericol, trebuie ca **minoritățile asuprite ,**

în lupta lor ,sub conducerea P.C.Român , **pentru cucerirea dreptului de autodeterminare până la despărțirea de statul român**, acum să concentreze toate forțele lor în lupta contra agenților fasciști din aceste țări ,
[-----] **să lupte contra fascismului și fasciștilor din România** [-----]

Numai în modul acesta , naționalitățile asuprite își pot cuceri dreptul de autodeterminare până la despărțire de statul român.

Orice încurajare a propagandei fasciștilor germani, italieni, bulgari , unguri , în România de azi, ca și orice propagandă a fasciștilor români, întărește dictaturile fasciste și pericolul de război.
[-----]

2. Trebuie luat curs de **crearea P.C.Transilvănean.**

La popularizarea și prelucrarea hotărârilor Congresului al VII-lea [**Komintern**] ,
se pune în discuție în sânul partidului această chestiune ,
și numai după ce se va clarifica chestiunea și se va pregăti Raportul și Rezoluțiile conferinței ,
vor fi trimise și aprobate de P.B.[**Politic Birou**] - numai atunci se va păși la convocarea
conferinței și rezolvarea chestiunii .

Mados-ul concentrează toată munca sa **în sânul țărănimii ungare** de sub influența **Partidului Maghiar** [**LD: precum procedura cu PNT, pentru comuniștii români !**]
crează opoziție tot mai puternică înăuntrul partidului.

3. " În Cadrilater, se va crea **P.C. Bulgar**, prin vărsarea cadrelor și simpatizanților **DRO -ului** , în organizațiile existente ale **Partidului Național Bulgar**,
și punerea în conducere a **antifasciștilor bulgari.**

Trebuie grăbită crearea organizației revoluționare a populației turcești din Dobrogea.

4. " În Bucovina , trebuie luptat **contra fascizării** **Partidului Ucrainean**,
creat în el un curent de stânga, prin introducerea **elementelor noastre**
și acolo unde masa țărănească este în aceste organizațiuni,
să intre chiar întreaga celulă și să activeze legal, ca membri ai acestei organizații,
neâncetând să intensifice munca ilegală. "

5. " În Basarabia, **comuniștii** lucrează în toate organizațiile de masă,
caută să mobilizeze diferitele naționalități din aceste organizații ,
la apărarea intereselor specifice de naționalități asuprite , cum sunt :
moldoveni [**LD : sic !**] , ruși , nemți , bulgari, etc "

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

- V -

▫ **Organizații ale micii burghezii, meseriași**

Organizarea de " **tot felul de organizații de masă** " , în special pentru
apărarea " **păcii și progresului**" în care să fie cuprinși " **tot felul de intelectuali** "
nu numai **burghezi** , ci **și din sânul burgheziei liberale.**

Trebuie intensificată munca pentru formarea a " **tot felul de blocuri sau fronturi** "
ajutându-le **să nu cadă și să nu rămâie sub conducerea elementelor burgheze șovăielnice ,**
care mâine pot trece la fasciști, și intensificat atragerea lor în FPA .

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

-VI -

▫ **Organizații ale tineretului**

Tinerii muncitori trebuie atrași în **secțiunile tinerilor** de pe lângă **sindicatelor reformiste** ,
spre a li se face educație revoluționară.

UTC, însă, trebuie **să mobilizeze pe membrii săi la lucru** în toate **organizațiile de masă ale tineretului . muncitoresc, țărănesc, naționalități asuprite, studentești ,**
chiar și în organizațiile fasciste , pentru crearea de fronturi unice și front în stil internațional.

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

- VII -

▫ **Cucerirea armatei de partea poporului**

Trebuie pusă în fața maselor largi populare problema **cuceririi armatei de partea poporului**. Aceasta prin neîntrerupta apărare a **recruților , soldaților, demobilizaților, pensionarilor militari și gradelor inferioare**.

" **Democratizarea armatei, izgonirea elementelor fasciste din rândurile armatei , ca și din aparatul Statului, anularea legii pregătirii premilitare , etc etc...**

" **Nici o încredere guvernelor burgheze, contra votării bugetelor militare, drepturi politice pentru soldați, punerea sub controlul lor a producției armamentelor [.....] să susțină hotărât politica de pace a U.S., și să apere construirea socialismului [-----]**

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

-VIII -

▣ **Sarcinile ideologice ale comuniștilor.**

" **Combaterea ideologiei și propagandei fasciste și explicarea din punct de vedere marxisto-leninist a evenimentelor celor mai importante din trecutul țării . Demascarea falsificării istoriei de către fasciști și scriitori , în serviciul burgheziei."**

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

▣ **Politica de cadre.**

I. **Întărirea partidului** prin atragerea elementelor încercate în luptă, mai ales din întreprinderile mari industriale : miniere, petrol, metalurgice, de război, transporturi , CFR, porturi.

Legalizarea unei părți din cadrele existente .

Să se îngrijească cadrele băștinașe, în special de origine română, din industria grea.

II: **Studierea temeinică a tuturor cadrelor.** Crearea de **secrete organizatorice** .

Crearea unui **aparat , sub conducerea secretariatului , pentru studierea cadrelor , pentru studierea căderilor și ținutei tov. la Siguranță, procese, în închisori.**

III. **Lupta contra călcării regulilor de conspirație și contra provocăției , critica oricărei greșeli, pedepsirea severă și demascarea.** [-----]

Urmărirea neîntreruptă a provocatorilor și mobilizarea maselor de a-și exprima disprețul și ura contra lor, și a face imposibilă viața lor în localitate.

Boris Ștefanov / 2 dec.'35

8.) **Front popular democratic, Acordul de la Tebea , 6 dec.'35**

/ **Fr.Plugarilor + Madosz / P.S + BLAD /**

(" **Vremuri noi** " , Brașov , an I, nr. 3 , 1936, p. 20 -21)

[**LD : citește acest Acord în lumina Instrucțiunilor date de **Boris Ștefanov**.**

În paranteze roșii , voi completa cuvintele de ordine conspirative , pe care trebuiau să le urmărească comuniștii , în aceste organizații]

În fața situației actuale, caracterizată prin înmulțirea măsurilor reacționare și tendința mereu crescândă a unui **regim de dictatură fascistă** [**anticomunistă**] , care poartă în ea **germenul mizeriei și războiului** ,

și în urma **acordurilor încheiate** între **Frontul Plugarilor** și

Uniunea Plugarilor și Muncitorilor Maghiari din România ,

și dintre **Partidul Socialist** și **Blocul pentru Apărarea Libertăților Democratice** ;

Organizațiile mai jos semnate , prin **delegații lor oficiali**,

în ședința din **6 decembrie 1935**, ținută la **Tebea**, în **Munții Apuseni**,

am stabilit încheierea următorului **Acord de Front Popular Democratic**,

pe baza următorului **program de acțiune** :

împotriva dictaturii fasciste [orice guvern burghez] , indiferent de forma care o îmbracă ;

împotriva permanentizării cenzurii și stării de asediu ;

pentru libertatea presei și întrunirilor ;

pentru dreptul de organizare politică, sindicală și culturală ;

împotriva scumpetei și fiscalității excesive ;
pentru susținerea completă a programului agrar al Frontului Plugarilor ;
împotriva proiectului de lege al meseriilor ;
pentru egalitatea de tratament a tuturor naționalităților conlocuitoare
[pentru dreptul de autodeterminare până la despărțirea de statul român] ;
pentru o lege electorală pe baza proporționalității ;
pentru alegeri libere ;
pentru amnestrarea tuturor celor căzuți în luptă pentru apărarea libertăților democratice
[comuniștii arestați sau în procese] ;
împotriva modificării Constituției în sens reacționar ;
împotriva organizațiilor fasciste [organizațiile anticomuniste] ;
împotriva militarizării și înarmării acestor organizații
[împotriva înzestrării armatei , a instrucției premilitare] ;
împotriva războiului [contra URSS] , pentru pace , pentru menținerea și întărirea pactelor
de alianță [cu URSS] și prietenie cu statele cari luptă pentru pace .
Chemarea , Apelul

Cele trei organizații cred că , prin acordul încheiat , exprimă năzuințele și luptele multîmilor
muncitoare , intelectuale , mici burgheze și tuturor categoriilor sociale producătoare din România.
Lărgind acordurile semnate la Deva și București , suntem convinși că pășim pe calea înfăptuirii
unei mari meniri istorice :

împunerea prin luptă a unui regim de libertate [de tip sovietic] , de democrație reală.

" De la Tebea, din ținuturile lui Horia și a lui Avram Iancu , prin mii de luptători pentru libertate și
dreptate socială , ne adresăm întregului popor din această țară și tuturor organizațiilor
democratice [conform directivelor de penetrare] - partidului național-țărănesc,
partidului radical țărănesc , partidului social-democrat, partidului socialist -unitar,
[conform directivelor de racolare] tuturor organizațiilor de meseriași, comercianți,
funcționari , pensionari și intelectuali , să se alăture acțiunii noastre pentru a înfăptui ,
cu un ceas mai devreme adevăratul Front Popular , între toate forțele democratice din
România , singura cheazășie a luptei pentru libertate și pace .

Tebea, 6 decembrie 1935 . "Semnează pentru Fr.Plugarilor, PS și BLD :

Fr.PI. : dr.Petru Groza, Petru Guia lui Moșu, Miron Belea, Ioan Moga .

PS : C.Popovici, N.Moscăuțeanu, FI.Petrescu

BLD : P.Constantinescu -Iași, Athanase Joja, N.Darie, M.Ciugaev, Scarlat Calimachi,

M.Avramescu . E.Popescu

Acordul de la Tebea / 6 dec.'35

9.) Octavian Goga (PNC) ,discurs la Mesaj (I, II) , joi 5 dec.'35 ; luni, 9 dec.'35

(DAD, MO 8-9 , șed .de joi, 5 dec. p 113- 118 ;șed. de luni, 9 dec, p. 130 - 139 .)

I.Mihalache, dr.N.Lupu , I.Inculeț, Aurel Dobrescu, Petre Andrei, Armd.Călinescu ,
Virgil Madgearu- intervenții, replici, polemici

[LD : discursul este enorm și l-a rostit în două reprize : 5, 9 dec.

Scopul principal al discursului : de a argumenta și a pretinde guvernarea României .

Structura discursului : doctrina național-creștină ; PNC + BPN ;

Atac mediatic : presa ostil - mincinoasă ; calomniile ,

Ținta principală de atac : PNȚ, țărănismul , statul țărănesc]

[LD : Supratitluri, sublinieri, colorări - îmi aparțin.

Document integral : fișier LANC /PNC - IV

Sumar discurs :

/ Goga : evoluția autobiografică / lansarea luptei naționale : retro '33-'34 /

/ PNA : protecția muncii naționale / Străinii / Orașele / Presa / Întreprind part. /

/ Starea sufletească a românilor / Revirimentul ideii naționale / perioada " revoluționară " /

/ Geneza PNC : ACCuza - doctrină, românism, apostolat , continuitate / Programul /

/Geneza BPN : Cuza + Goga + Vaida / Programul politic /

/Adeziunea maselor la PNC : Basarabia, Banat, Bucovina, Moldova, Ardeal /

/Presa calomniatoare, mincinoasă, înstrăinată despre mișcare și lideri /
/ Mișcarea nazistă - mișcarea rimânească : asemănări și deosebiri /
Calomniile presei despre legături /
/ Conflictul -controversa PNC - PNȚ : adunările convocate (contramandate) , 14 nov.
Declarații / implicare guvern, MSR / acuze reciproce / Polemică Goga - Mihalache /
/ I.Inculeț (ministr.Interne răspunsul guvernului : adunările din 14 nov. /

/ Polemică Goga - Mihalache : presă, parlament, campanii calomnioase /
/ Armd.Călinescu , interpelare : atitud. Guv. față de mișc. extremiste /
/ Goga - reluarea discursului (II presa despre prima parte a discursului /
/ PNȚ : Mentalitate , doctrină, ideologie /
/ Ideologia țărănistă : Eminescu / ț.cuzist / ț. literar / ț. naționalist / ț.goghist /
/ Țărănismul în programul partidelor politice/
/ Țărănismul clasei dirigente /
Polemică Goga -Petre Andrei /
/ Țărănismul PNȚ : ură socială / lupta sat -oraș / antiindustrialism
/ Polemică Goga -Mihalache- Lupu /
/ Stat țărănesc : încremenire / țărănismul bulgar - comparație /
/ Țărănismul lui Mihalache = caz psihologic / Polemică Goga- Mihalache -Lupu /
/ Stat țărănesc = stat burghez ; lozincă electorală // Polemică Goga- Mihalache -Lupu /
/ Țărănismul lui Madgaru - disonanță ; ipocrizie ; profitor ; citadin absolut /
/ Concluzii la PNȚ , avertisment- amenințare/

/ PNL : respect pentru trecut ; merite istorice /
/ Eclipsa liberalismului /
/ Neoliberalismul : acomodarea PNL : protecția muncii naț. - eșec /
/ Starea de asediu / cenzura

/ Procese de elaborare (evoluție) politică /
/ Valurile de popularitate : Averescu / PNȚ / efemer PNL /
/ Noul val : Naționalismul integral / Naționalismul creștin / Conștiință militantă /
/ Goga , diagnostic : stare quasi-revoluționară / soluție : canalizare pașnică /
/ PNC + BPN :guvernarea României ! /

/ Virgil Madgearu : chestiune personală cu Goga :
- respinge acuzele privind favorizarea industriei ;
- respinge acuza disonanței sale față de țărănism ;
/ O.Goga : menține acuzele

Goga / 5 dec.'35 /retro'34

▣ Revirimentul ideii naționale

▣ Perioadă " revoluționară "

[LD : Goga reamintește definirea și soluția dată de el acelei " stări revoluționare " ,
care trebuia canalizată pe căi pașnice , pentru a evita ... " zilele fierbinți " .
O făcea în calitate de " receptacol" al sentimentului public.]

"Aceasta era constatarea preliminară. Iar după ce am ajuns să arăt , de-alungul câtorva ore,
toate datele statistice , serioase, lipsite de orice caracter de agitație , întemeiate pe realități ,
primite de mine de la organe de mare răspundere ale Statului român,
după aceea am tras o concluziune .Iată concluziunea cu care îmi încheiam atunci
interpelarea .Ziceam [mart.'34] :

< Făgăduesc , în mod categoric, în ce mă privește , simt nevoia sufletească
de a reveni la principiile inițiale ale gândului meu de odinioară ,
cu care vreau să merg pe drumul limpede și neted al ideii naționale .

Eu cred în acest reviriment .Sau vine o biruință a ideii naționale astăzi, când sentimentul național trece prin cea mai cumplită zbiciuire pe tot Continentul și angajează sufletul românesc , **sau** , după criza actuală, morală a societății noi românești , noi vom intra într-o criză de Stat .

Eu cred că suntem într-o perioadă de revoluțiune națională

și deci suntem datori să o canalizăm pe cale pașnică, pentru că ,

dacă nu vom izbuti, o să vină zile fierbinți .[-----]

eu cred că suntem datori să mergem pe acest drum[-----] **sunt gata să merg** , cu toate consecințele [-----]**să caut ca revoluțiunea sufletească a Românilor s-o transform** într-un factor de producțiune națională .>

(**aplauze PNC și Fr.Rom.)**

" Înainte cu doi ani de zile **am făcut această constatare** în calitatea mea simplă de receptacol al sentimentului public. Cred că omul politic este dator să exprime un sentiment general , în orice caz să-l înregistreze.

Eu l-am înregistrat , l-am exprimat atunci și , de atunci , de doi ani , opinia publică din țară a mers pe acest drum , mai departe.

Numai orbii nu o văd și numai surzii nu o aud." (**aplauze PNC și Fr.Rom.)**

[-----]

Goga / 5 dec.'35

▣ **Geneza PNC : naționalismul integral**

▣ **ACCuza : doctrină, românism , apostolat .**

" Din toate părțile **instinctul popular , instinctul de conservare** , care , cu înțelepciunea lui, ne-a păstrat în cursul veacurilor , **ne spune :**

Adunați-vă la olaltă , strângeți-vă într-un mănunchi,

toți care simțiți că ideea națională trebuie să fie **la baza cugetării voastre politice** ,

adunați-vă la olaltă pentru ca **să creați un organ puternic de îndrumare** ,

în sensul național, al vieții politice din țară

" **Eu am ascultat acest impuls** , care venea de jos, și atunci , în mod firesc, normal și logic **ochii mei s-au îndreptat** către un om care era **personalitatea reprezentativă** a năzuințelor politice din țara aceasta , către **Alexandru Cuza .** (**aplauze prelungite la B .P.N .**)

Atunci, **fără să ne târguim, fără să dăm** acel spectacol consacrat oareșicum al **pertractărilor**, care au fost introduse la noi în țară ca un fel de clișeu de import, **fără să facem târguieli, ne-am întins mâna frățește** și , coborându-ne în sufletele noastre după vechile temeuri ale obiceiilor din bătrâni, **ne-am dus la sfânta biserică de la Iași** și s-au întins mâinile noastre , strângându-se ca **să nu se mai despartă nici o dată "** (**aplauze la PNC**)

" Vă asigur că între această apropiere dintre doi oameni,

nu a fost nici una din contingențele cunoscute ale combinațiilor politice, a fost pur și simplu **o apropiere de la gând la gând, de la suflet la suflet , de la program la program.**

Naționalism integral =românism

" Pentru mine, **Alexandru Cuza** reprezenta ceea ce reprezintă în conștiința publică de o jumătate de veac .Întâi, pe omul care a înfățișat **doctrina naționalistă.**

Nimeni, deși s-a scris mult, n-a dat într-o carte , care **să condenseze ideea națională**

și să legitimizeze oareșcum **teoria eminesciană a românismului integral,**

cum a făcut d-sa în scrierile sale și, în special, în careta sa **" Naționalitatea în artă "** .

Alexandru Cuza a dat o legitimare doctrinară ideii românismului .

lată un prim punct pentru care m-a apropiat de d-sa. "

Apostolat naționalist ...

" Dar , d- ACCuza n-a fost numai un doctrinar , d.**ACCuza a fost un apostol.**

Este mare lucru în țara aceasta în care beneficiile se așteaptă așa de pripit , ca un om de **45 sau 50 de ani să plimbe în viața publică o idee , să nu se despartă de ea, și să o strige** , tocmai în vremea când era eclipsată, când era pusă la o parte .

D.Cuza este omul care reprezintă o continuitate de doctrină în sens de apostolat .

(**aplauze la PNC**) -**Nichifor Robu** : Trăiască ACCuza ! (**aplauze prelungite la PNC**)

Dezinteres personal ...

"Dar d-l ACCuza mai reprezintă și altceva: completul dezinteres personal.

După jumătate de veac de activitate politică, în care atâția au fost scoși la suprafața vieții noastre publice, atâta marfă ușoară a trecut pe acest fluviu ,
d-sa nu a avut nici un câștig pentru sine. Este un înalt exemplu de pedagogie cetățenească , pe care această viață o trece generațiilor viitoare " (**aplauze la PNC și BPN**)

" Iată , domnii mei, în câteva cuvinte , **geneza înființării Partidului Național Creștin.** "

Goga / 5 dec.'35

▣ **Geneza Blocului Parlamentar Național**

▣ **Al.Vaida -Voevod .**

" Paralel cu străduințele noastre, s-au găsit și alți oameni care au înregistrat mișcarea moleculară a sufletului românesc, s-au coborât în adâncurile ei și au transformat-o într-un program politic.

" D-l **Alexandru Vaida -Voevod**, după un zbucium de o viață întreagă , s-a găsit în postura **omului care dă la o parte** , care calcă ca pe niște ruine **o mulțime de teorii** , pe care le găsește cu totul căzute în desuetudine , se retrage să-și primenească sufletul și își moaie gândul în conștiința populară.

" Ei bine, d-lor deputați, **ne-am întâlnit cu d-sa** și iată **geneza Blocului Parlamentar Național** , al cărui **program l-am citit în fața dvs.** " (**aplauze la BPN**)

" Nu voi face aici o analiză de program , fiindcă **programul a fost cunoscut, desbătut și trecut în conștiința românească.**

Nu mă voi ocupa de înrudirea organică , existență între **programul PNC** și **programul BPN** . Pot să vă spun , totuși, că este o unitate de gândire , că respiră aceleași credințe și că se clădește tot pe aceeași doctrină de gândire și simțire românească " (**aplauze la BPN**)

[-----]

Goga - Mihalache 5 dec.'35

▣ **Manifestația proiectată pe 14 nov.**

▣ **Controversa PNCreștin -PNȚărănesc**

[LD : treptat, treptat , în parlament se **clarifică " misterul"** cu această controversă : **adunarea , marșul PNȚ s-a contramandat la apelul " categoric" al Regelui.**

În rest, totul este răfuială penibilă de ambele părți.

Coroborează și cu alte documente, de ex. cele ale **PCR !**]

[-----]

Însă, felul cum a fost lansată această întrunire , a fost cu totul particular, neobișnuit , încă în **analele noastre politice.**

Tonul a fost atât de ofensiv, încât a stârnit la unii îngrijorări ;

Însă cei care știm să citim o declarație politică , am văzut că aici **este o tentativă pur și simplu de intimidare , pentru a smulge guvernul.**

S-a spus : această întrunire înseamnă **o năvală asupra Bucureștiului .**

S-a spus . **jumătate din voi, țărani , veți veni la București ,**

ca să dărâmăm această Sodomă și Gomoră ;

jumătate din voi veți rămâne la vetrele voastre ca să puneți mâna pe primării .

" A fost un ton pur și simplu **revoluționar** , al unor oameni

care vor să smulgă cu **forța brahială , puterea.**

S-a aruncat principiul maselor pe arena politică , ca **un criteriu de venire la putere .**

Atunci, eu, ca un gest reflex, în mod normal, fără să stau de vorbă cu cineva,

fără să mă consult **nici cu șeful nostru suprem**, cu d-l ACCuza, într-o cuvântare **am zis :**

< Apoi, dacă singurul criteriu și singura justificare de venire la guvern sunt masele

- lucru pe care eu nu l-am crezut , fiindcă eu am fost totdeauna de părere

că **MSRegele pune guvernele , și nu strada** - (**aplauze prelungite la PNC**)-

atunci am zis : **este de datoria noastră să răspundem și noi la acest criteriu , să mobilizăm și masele noastre , și să ne înfățișăm la București , într-un examen mut al forțelor de care dispunem : nu să facem o demonstrație , pe urma căreia să intimidăm lumea , ci să venim într-o defilare liniștită , și să dăm posibilitate de comparație acestei Capitale , să vadă unde sunt masele , pe care noi le-am verificat în acele mari adunări populare , cum îndrăznesc să spun că nu au fost încă în țara noastră. >** [-----]

[Goga citează din "**Dreptatea**" despre acea " mobilizare generală "]

< Țăranii vor veni la București cu mămăligă și ceapă în traistă ; vor defila pe străzile Babilonului și vor putea face comparație între sărăcia lor lucie și bogățiile palatelor Capitalei [.....] Cetatea va cădea la iureșul țărănesc pentru întemeierea unui Stat nou , nu va mai putea rezista nimeni și nimic ; târnăcoapele sunt gata pentru dărâmare . > (ilaritate, aplauze la BPN)

" Acestea sunt fragmente pe care s-a brodat apoi o întreagă literatură de către cei care vorbeau [**ziariștii**] și care susțin tot ce este destructiv. Vă găseați în postura unui om care vine cu târnăcopul să dărâme o casă. **Ați voit să dărâmați Bucureștiul** - așa s-a zis - **eu nu v-am crezut , însă, nici o dată** (ilaritate, aplauze la BPN)

Ce s-a întâmplat ? Eu, ca un gest reflex, am spus : **vin aceștia cu târnăcopul ; noi venim și să înfățișăm o forță calmă, mută, liniștită**, pentru ca **lumea să aibă posibilitatea de comparație .**

" În momentul în care guvernul , îngrijorat , **a crezut că trebuie să oprească această adunare ,** eu pur și simplu , **am răspuns : neavând nici un fel de gând ofensiv , neângăduindu-mi-se să fac o demonstrație liniștită , mă retrag ."**

[-----]

-**Mihalache** : D-le Goga , am vrut să vă spun că **dvs v-a venit foarte ușor să renunțați la acea adunare .**Dvs singur ați spus că ați plănuit adunarea de la 14 nov. , fără ca măcar să vă consultați cu dl Cuza . Prin urmare, **cum ați plănuit-o de ușor, tot atât de ușor ați putut renunța la ea. (aplauze la PNT)**
Nu tot atât de ușor ne-a fost nouă care luăm lucrurile mai în serios și care nu am putut să renunțăm la ea decât în urma apelului categoric al Suveranului țării.
(**aplauze la PNT**)

-**Lupu** : D-le Goga , vreau să pun o întrebare . **Admit că PNT se gândea să vină cu târnăcoape și cu coase la București, să facă revoluție...**

Socotiți dvs că guvernul era așa de slab că nu putea singur să preîntâmpine o asemenea revoluție ? Pentru ce ați sărit dvs în ajutorul guvernului ?

(**aplauze la PNT ; proteste la PNC**)

[-----]

I.Incuțet (ministr.Interne) / 5 dec.'35

▀ **Răspuns : întrunirile din 14 nov.**

" Cu privire la **adunările proiectate , care nu au aut soarta să aibă loc la 14 noiembrie**, să-mi dați voie să dau **următoarele lămuriri :**

Ministerul de Interne s-a aflat - mi se pare că **la 15 septembrie** - în posesia unei cereri - notați vă rog, **prima cerere !** - a **Partidului Național Creștin** , sub semnătura d-lui Goga.

Cererea a fost înregistrată la Prefectura Capitalei .

Peste vreo 5 zile sau o săptămână - nu-mi aduc aminte - a venit **altă cerere** , din partea **Partidului Național Țărănesc** , semnată de **secretarul general al partidului,d-l Madgearu**, care , iarăși, a fost înregistrată la Prefectura Capitalei.

" **Guvernul, văzând intențiunile pe care le aveau unii din cei ce doreau să participe la aceste întruniri , nu s-a grăbit să ia o hotărâre definitivă**, decât după ce **a lăsat să se desfășoare evenimentele și să se limpezească lucrurile.**

" În urma acestor desfășurări , care au avut un reflex și în "**Dreptatea**", pe care a citat-o dl Goga, **guvernul a hotărât să interzică aceste întruniri din ziua de 14 noiembrie.** Motivele au fost două .

Primul motiv : **guvernul nu a voit să admită** ca, în junul adunării Parlamentului , un act solemn, **să se producă întrunirile** acestea, care aveau aerul **să preseze asupra factorului constituțional ca să schimbe regimul.**

" Cea mai temeinică **desmințire** a acuzațiunilor că guvernul ar fi îndemnat pe dl Goga să facă întunirea în aceeași zi, este faptul că

guvernul și ministrul de Interne nu putea să-și vâre capul sub sabie.

Nouă nu ne trebuie turburări , ci liniște. Noi guvernăm.

Al doilea motiv al refuzului, este că **nu puteam să admitem** , în aceeași zi , **două întruniri a două partide adverse**, când, indiscutabil, **s-ar fi produs ciocniri.**

" Cunoașteți cu toții **scrisoarea pe care a scris-o d-l prim-ministru**

către șefii partidelor Național-Creștin și Național-Tărănesc.

D-l Goga a răspus imediat la această scrisoare , renunțând la întrunire și aprobând motivele pe care le-a dezvoltat d-l prim-ministru în scrisoarea lui.

Partidul Național-Tărănesc , din motive pe care le-a exclamat

- și cred că nu a fost una din exclamațiile cele mai fericite -

șeful partidului, d-l Ion Mihalache, a așteptat apelul Suveranului.

Este un obicei să nu amestecăm numele Suveranului în dezbateri.

" Astfel întrunirile de la 14 noiembrie nu s-au ținut.

Camera s-a deschis în liniște, dezbaterile s-au deschis într-o atmosferă parlamentară și **noi , ca guvern, mărturisim că ne bucurăm ,**

pentru că nu dorim decât să guvernăm în liniște ."

[-----]

În tot cazul, eu cred că nu este demn de un partid care a guvernat [PNT] sau care ar vrea să guverneze [PNC] să întrebuițeze în luptele politice dintre partide metodele acestea care merită toată dezaprobarea din partea tuturor. "

Armand Călinescu : interpelare adresată lui Tătărescu / 9 dec '35 .

▣ **Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternizarea cu extremiștii ...**

[LD : atenție ! , între cele două părți ale discursului lui Goga, pe 9 dec., s-a consumat **interpelarea lui Armand Călinescu** privind atitudinea guv.făț de **mișcările extremiste** , un avertisment, un " șah" la adresa lui Tătărescu .]

Vezi fișier PNT- XII .

"Pe lângă necesitatea de Stat , de data aceasta se adăuga și un explicabil comandament moral pentru acei care văzură căzând pe șeful lor. Ministrul Justiției ceru Adunării , mijloace noi și înfățișă un proiect , care prevedea sancțiuni grave , pentru acei care se încadrau în organizațiuni paramilitare , purtau uniforme și se dedau la acte de violență.

Relaxarea...Tolerarea ... Echivocul ... Fraternizarea cu extremiștii ...

Spre surprinderea generală, însă, curând după votarea legii , numită pentru **Apărarea Statului** , și înainte de a se trece la aplicarea ei , se ivesc unele interesante caracteristici :

[-----]

Interpelarea ...

" În asemenea condițiuni, am onoarea de a interpela pe dl președ. al Consiliului asupra situației echivoce creată în țară.

Guvernul liberal și-a schimbat politica sa ?

Conceptiunea , pe care o avea despre ordinea internă

și sentimentele de pietate față de memoria lui Ion Duca,

au fost atât de slabe , încât au putut fi abandonate cu atâta ușurință ?

Și pentru care motive au fost abandonate ?

" Sau guvernul nu se simte destul de tare pentru a face față situațiunii și să aplice legile pe care el însuși le-a cerut și le-a obținut ?

" Fie într-un caz, însă, fie în celălalt, situația creată constituie o gravă primejdie pentru liniștită dezvoltare a vieții noastre de Stat.

Pe acest drum, țara poate intra într-o perioadă de grave frământări, care vor duce la un adevărat război civil " (mare ilaritate la PNC și Fr.Românesc)

-Gh.A.Cuza : Cine să facă revoluția ? Zipștein ?

-Armd.Călinescu : Mai mult de cât atât, organizațiunile încurajate până astăzi, nu se sfiesc a-și arăta preferințele lor pentru o nouă orientare a politicii noastre externe și aceasta, în momentul când situațiunea internațională este atât de îngrijorătoare și când noi trebuie să avem o atitudine limpede.

" Guvernul Tătărescu și-a luat o gravă răspundere prin politica echivocă pe care a urmat-o până azi, care a primejduit interese superioare de Stat .

Goga / 9 dec.'35

▣ PNT : mentalitate , doctrină, ideologie .

A vorbit despre PNT : metodele , adunarea de la 14 nov , calomniile puse în circulație ...

" Astăzi , aş vrea să mă apropiu de mentalitatea acestui partid, și să vă arăt, ca o premisă, credința pe care o am eu că PNT este profitorul unei doctrine și a unei ideologii , care nu-i aparține (ilaritate la PNT)
[-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ "Țărănismul " în programele partidelor politice .

▣ "Țărănismul" clasei dirigente

" Partidele politice nu pot rămâne insensibile la curente de idei care angajează societatea , și astfel, în mod normal, această simpatie față de țărani a fost receptată și de către partidele politice.

" Acestea și-au dat seama că ceea ce gândirea românească a pornit, nu poate să rămână în afară de programul lor, și astfel , cum știți foarte bine , în ordinea politică a țării ,Partidul Liberal a scris aceste revendicări populare pe steagul său și ele au format obiect de discuție : votul universal, pe de o parte , și ideea împrumutării , pe de altă parte .
[-----]

" Așa au fost drepturile pentru țărani trecute de la gândirea românească la viața politică românească. În această situație s-a votat la noi împrumutarea. "

[LD : chiar dacă nu împărtășesc anumite argumente ale lui Goga, cred că este una din cele mai frumoase pagini " țărăniste " din epocă, iar din p.d.v. oratoric... teribilă : pentru că a venit lovitura de măciucă pe care o dă " țărănismului" PNT, cu care ... pornise la atac la debutul discursului.]

Goga / 9 dec.'35

▣ Țărănismul PNT = ură socială

" Așa au fost drepturile pentru țărani trecute de la gândirea românească la viața politică românească. În această situație s-a votat la noi împrumutarea. A venit pe urmă generalul Averescu și a executat-o.

" Atunci ce era normal ? Ce cerea țara ? Ce cerea orice creier bine organizat ?

Cere o perioadă de liniște. Ne unisem , luasem Ardealul Bucovina și Basarabia. ; se complicase această problemă cu problemele interioare , se făcuse o întreagă răscolire a vieții economice.Una din ele dacă ar fi fost, și tot ne trebuia o perioadă de calm , s-o punem în valoare. Trebuia deci calm, trebuia liniște , trebuia un cadru al ierarhizării valorilor. Ne trebuia o perioadă de pace socială , în care totul să fie pus în valoare .

" Atunci, post festum, după ce a intrat plugul și a făcut brazdă țaranului și țăranul a intrat în mod normal în drepturile lui, ați venit dvs și această sfântă dragoste a ideologiei și gândirii românești , acest adagiu al conștiinței noastre intelectuale, dvs l-ați transformat într-un dicton politic ...

-I.Mihalache : Așa ... dintr-o fantezie de poet ! ...

-Goga : ... l-ați organizat , l-ați pus în valoare politică , l-ați dus , l-ați plimbat prin țară , l-ați organizat pe căprării, l-ați târât în noroi, ați pornit cu tăciunii aprinși ai urei sociale ,

(aplauze la PNC și PNL) într-o vreme

când consolidarea noastră de stat trebuia să fie îndrumată într-o concepție totalitară , în sens național, pentru punerea în valoare a ideii naționale, cu toate consecințele într-un Stat nou și plâpând ,

când trebuia armonia tuturor claselor pentru a consfinți drepturile noastre ,

atunci dvs ați provocat o catastrofală diversiune sufletească în societatea noastră, ne-ați divizat forțele. Aceasta este , cred eu, cel dintâi moment al desagregării noastre și cel dintâi prilej , de pe urma căruia România nu a intrat în normalitate " (aplauze la PNC) De atunci încolo dvs ați dus tot mai departe această quasi luptă de clasă , deși problema era rezolvată... [-----]

-dr.Lupu : D-ta consideri că țăranimea de astăzi , cu votul universal și cu pământul pe care-l are , este mai fericită și mai capabilă să ridice țara decât țăranimea dinainte ?

-Goga : Da !

-Lupu : Aici te înșeli. Reformele au fost date de clasa stăpânitoare. Dacă erau date de țărani, era altă socoteală .Pe lângă împroprietărire și vot, trebuia să se vină și cu un credit țăranesc și cu o instrucție profesională. Acestea sunt bazele țăranismului. [-----] De ce nu ți l-ai însușit d-ta și de ce cu clăcașii d-tale , nu ai venit aici și te-ai dus acolo ? [-----]

[-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ "Stat țăranesc ?!"

▣ "Civilizație românească ! "

[LD : o abordare interesantă , oricum mai interesantă decât ... " statul țăranesc" .

Păcat că Goga alunecă spre naționalism, rasism .

Dar chiar , și așa , critica pe care o face țăranismului este de luat în seamă.]

" Eu nu mă ocup de guvernarea dvs. [-----] Însă , să nu vă supărați, dacă de doctrină, de quasi-doctrină, de aparența de doctrină , trebuie să mă ocup, fiindcă dvs , de doi ani de zile, ați aruncat în circulație o nouă lozincă , care se plimbă de la un capăt al țării la altul, lozincă Statului țăranesc . D-lor , mă întreb și eu : ce este acest Stat țăranesc ?

Nu am găsit, încă, o carte serioasă , o operă politică sau de sociologie, în care această doctrină să fie înfățișată. Ea este o doctrină care se plimbă.

Și atunci, trebuie să mă gândesc : ce este Statul țăranesc ? Și iată ce zic . " Stat țăranesc !

România încremenită ...

" D-lor . noi suntem într-o fază de evoluție , din punct de vedere cultural, social și economic, o fază de evoluție care nu este din cele mai fericite ; noi suntem rezultanta unor împrejurări , de care nici măcar nu răspundem .

Am fost guvernați de State străine ; am luptat cu aparatul de Stat ;

ambele flancuri ale României Mame sunt flancuri oropsite ,

în care nu s-a putut forma , încă, o clasă conducătoare , fiindcă luptam cu Statul .

Ei bine , zic : noi, astăzi , trebuie să avem o concepție totalitară a energiei naționale

nu o concepție de clasă. " [LD : atenție :la Goga , " totalitar" nu în sens de regim politic]

Ce se întâmplă ? Statul țăranesc .

Civilizație românească ...

Noi vrem să creăm o civilizație. Civilizația nu se poate crea decât ieșind din faza de

evoluție în care ne găsim, mergând înainte , pe etape, și în acest chip, realizând suprema noastră legitimare pe glob : Civilizația românească.

" Cum vrei dvs să ne încremeniți în această fază, pe care am moștenit-o, grație împrjurărilor nenorocite din trecut și , pe deasupra tuturor străduințelor noastre intelectuale , sociale , de difernțiere pe etape, să așterneti un cojoc țărănesc care să niveleze totul și să dea un caracter definitiv unei faze de evoluție...

-PCAndrei : Simpatia scriitorului față de țărani , despre care vorbești !

-Goga : Am și acum această simpatie .Aceasta este , după părerea mea, o aberație ; nu se poate justifica în mod logic. D-nii mei, eu fac apel la judecata dvs ; chestiunile pe care le analizez , desigur că au un fond politic, dar depășesc cadrele mici de problemele politice mici, curente, și aș vrea să angajez Camera, opinia publică, la o operă de analiză normală , ca și când , stând în fața probelor , am avea un moment de reculegere , ne coborâm în noi înșine, și căutăm să le examinăm.

" Aceasta este o fază în care ne găsim. Atunci ce este , la lumina acestei judecăți, pe care vă rog să o combateti, ce este Statul țărănesc în ordinea politică ?

Este ca fazei actuale să-i dai un caracter definitiv, este ca și când în ordinea literară , nu am admite decât folklorul, am repudia literatura cultă , ca și când în ordinea muzicală , ai detesta simfoniile lui Beethoven și te-ai mulțumi cu chiuiturile de la horă .

D-lor, așa este , ca în ordinea politică , fazei actuale să-i dai un caracter de definitivat "

[-----]
Goga / 9 dec.'35

✦Țărănismul PNTJ Mihalache ...

[LD : Dincolo de orice , nu-l întreceau mulți pe Goga în ceea ce privește ironia, sarcasmul , cu care trata pe țăraniști. Atingea , însă , și probleme de fond.]

" D-lor , dvs nu sunteți așa de sinceri . Eu și ingenuitatea dvs o contest .

Dvs nu lansați pe față , deși spuneți că veniți aici să dărâmați Babilonul și tărânoapele dvs au să facă praf Sodoma și Gomora .

Nu ați afișat limpede lupta satelor și cine luptă .

Pentru ce ? Pentru că sunteți eterogeni .

Dvs nu sunteți o masă rurală , care vine în conștiința dreptului ei să-și afirme adevărul .

DI Mihalache nu este un șef de țărani cu privire amenințătoare , și cu strigătul foamei , nu este un Spartacus.

Nu d-lor, dumnealui este șeful unei cete etrogene, în ce privește compoziția socială, în al doilea rând, eterogenă din punct de vedere național, pentru că dl Cuza are perfectă dreptate , nu vă supărați, dar eu cred că Zipstein de la Tighina nu este un rural , el reprezintă psihologia de ghetou , este perfect citadin, el nu se poate pune de acord cu Tudor Vladimirescu .

(mare ilaritate , aplauze la BPN și majoritatea PNL)

[-----]

Acum merg mai departe .Dacă cu asemenea mentalitate , dacă cu asemenea injurii , dacă cu asemenea trivialități , opriți sporul gândului un om, sunteți jos de tot !

Pe dvs noi vă vom învinge , fiindcă superioritatea de materie cenușie hotărăște în viața aceasta.

" Spuneam că dvs nu afișați limpede lupta satelor contra orașelor , cum făcea Stambuliski .Sunteți în imposibilitate , fiindcă , de! sunteți eterogeni ;

Anti- industrialismul PNTJ ? !

al doilea , nici în lupta agrarienismului contra industrialismului , nu v-ați angajat , fiindcă în guvernările dvs , industrialismul a fost foarte , foarte sprijinit, fără scrupule chiar, de regimul pentru favorizarea industriei naționale .[-----]

" D-lor ,mă întreb : ce este Statul țărănesc ?

Stat țărănesc = stat burghez

Pentru că mai văd și o altă declarațiune , cum este a d-lui Costăchescu de la Iași, care în cadrul unui interview , pe care l-a acordat unei gazete , pune în fața noastră un fel de program , absolut burghez , cu o judecată normală , cu o judecată totalitară ,

spunând că nu va fi nici un fel de preferință specială :
că vom avea în vedere pe țărani și că pe baza lor clădim un Stat normal ,
așa cum îl avem în vedere aproape toți. Așa spune dl Costăchescu la Iași
și aș putea să citez acest model de judecată burgheză .
Goga / 9 dec.'35

▣ **Stat țărănesc = o lozincă**

▣ **Mihalache = un caz psihologic.**

[LD : **Goga este crud, este caustic, este distructiv.** Merge prea departe ,
atunci când atacă omul căruia **nu i se poate contesta , credința sinceră și onestitatea** .
Cât despre acțiunea sa dizolvantă, Mihalache avea dreptate :
Goga distrusese P.P-Averescu, lichidase PNA, și acum....]

" Este o lozincă nouă de agitațiuni în arsenalul dvs ; un nou tăciune pe care
voiți să-l aprindeți și să-l svârliți în masele populare .

Credeți că , din nou, **psihologia maselor poate fi răscolită de această lozincă.**

" Dar mai este ceva , să mă iertați- și să nu vă supărați din nou -

eu care caut să examinez lucrurile puțin mai adânc , dincolo de fațada lor ,
cred că este și un fel de- încă o dată , **d-le Mihalache**, să nu vă supărați -

un caz de autolegitimare a dvs , adică **un caz de legitimare a dvs ca șef,**
ca îndrumător al țărănismului ; oarecum , **este un caz psihologic.**

" Eu am scris un articol de analiză sufletească , psihologică, a dvs ,

în "Odiseea unei cămăși " (**ilaritate**)

-**Mihalache** : O să facem și noi o dată "Odiseea unei conștiinți " (**aplauze la PNȚ**)

-**Goga** : Eu primesc și aș fi foarte bucuros să văd o analiză psihologică

semnată de dvs ! (**ilaritate**) În orice caz, lăsați-mă să fiu în așteptare ,

și până atunci lăsați-mă să fac o mică analiză și aici .

- **Mihalache** : "**Analizele mele psihologice au dus la rezultatul că am format,**
prin munca mea modestă de învățător sătesc, care crede în ceva ,
cea mai formidabilă forță politică.D-ta distrugi forțele politice pe rând ,
tot așa cum o să distrugi și pe acesta în care te găsești acum " (**aplauze la PNȚ**)

[-----]

Migrarea politică

-**Goga** : Față de marile probleme care mă preocupă , eu am păstrat întotdeauna
aceeași judecată. **Natural, sunt oameni , pesonalități , în cadrul științei sau al literaturii ,**
oameni de mâna întâi, care pot, în cursul vieții , să aibă puncte de vedere diferite .

Să nu crezi d-ta că **pentru un om cu scrupule intelectuale ,**

aceasta constituie o compromitere .Nu, d-le Mihalache !

-**Mihalache** : Vorbiți acum și de cei politici ?

-**Goga** : **Și de aceștia.** În ce mă privește , spre ex, dvs **veți spune că am fost cu generalul**
Averescu și că am plecat de la generalul Averescu .Da, am fost cu generalul Averescu ,
am justificat în fața țării de ce am fost cu generalul . Dar știți de ce am plecat ?

De cnd am plecat de la generalul Averescu , **felul de a mă despărți de d-sa ,**

nu a fost așa cum au fost despărțirile dvs ; la mine a fost cu eleganță și cu tăcere ,

iar la tribuna acestei Camere , am avut onoarea **să apăr pe generalul Averescu ,**

după ce ne-am despărțit , **când s-a venit cu trivialități și cu injurii la adresa d-sale .**

Aceasta se poate întâmpla în viață ; cugetările trebuie să le păstrăm în linia noastră dreaptă .

-**Mihalache** : Pe acelea vream să vi le documentez în două minute .

-**Goga** : **În ce am spus eu, mă găsesc în bună orânduială. "**

[-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ **Virgil Madgearu = citadin absolut , disonant, profitor**

[LD : ei , aici , în mare parte **sunt de acord cu Goga** .Deși el le consideră simple,

lucrurile sunt mai complicate . Într-o anumită măsură, poate lui Madgearu și altor " țărâniști" ca el (mai ales ardeleni) , se datorează **traectoria mai moderată, mai de " centru"** , a PNȚ , și prin asta , **transformarea PNȚ în partid "guvernamental "** .

Vis-a- vis de formula " statului țărănesc" - Madgearu , da, Goga avea dreptate .

Privind însă portretul psihologic al lui Madgearu , tare îl suspectez de un substrat rasist xenofob, dar nu sunt sigură . Mie îmi ajută această abordare psihologizată , dar cred că atunci, în parlament, atmosfera a devenit din ce în ce mai iritată.]

" Dar aici **sunt și alte cazuri individuale** în legătură cu mișcarea dvs , **cazuri psihologice** mult mai **simple** , mult mai **simpliste**, mult mai **ușor de dezghiocat și de explicat** .

lată de ex. cazul d-lui Madgearu .

S-a aninat așa de această mișcare populară țărănistă, o mulțime de oameni care , prin făptura lor , prin mentalitatea lor, prin judecata lor, nu au nimic rural. "

(aplauze la BPN)

-Virgil Madgearu : " Die Goga, de 18 ani eu am **aceleași convingeri** și **stau pe același drum** și voi sta toată viața mea **pe același drum**, fiindcă este drumul unor **convingeri sincere și adânci** .(aplauze la PNȚ)

Pe mine mă găsește lumea totdeauna pe același drum , pe d-ta te-a găsit totdeauna pe cărări întortochiate în viață "

-Goga : Dvs ziceți , **ca ceva extraordinar**, că vă găsiți totdeauna pe același drum , convingeri stabile, convingeri categorice , aceleași, totdeauna . **Pricep și eu !**

Diagnostic !

V-ați aninat de o mișcare al cărei profitor sunteți, n-aveți nimic de-a-face cu ea, nu sunteți rural deloc, sunteți citadin absolut.

Ba mai mult, vă găsesc , dacă nu vă supărați

- fiindcă dvs vă supărați ușor și o să-mi prilejuiți o serie de chestiuni personale -

dvs vă găsiți într-o disonanță sufletească cu propria dvs mișcare ; ceva mai mult, **într-o disonanță aproape penibilă** cu ambianța, **cu felul nostru de a gândi**, pe deasupra partidelor politice, aș zice **de sufletul nostru general** .

lată : dvs sunteți întotdeauna **sentențios**, totdeauna **afirmativ**, totdeauna **sgomotos**, într-o țară în care , **poporul este blând, sceptic**, cu înclinări spre **ironie**.

[-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ Concluzii privind PNȚ

▣ Avertisment : naționalism totalitar

[**LD : termină această lungă analiză a PNȚ**, fără să se pronunțe cu privire la :programul PNȚ ; reformele preconizate ; potențialul său de guvernare ; Maniu și ardelenii ; etc etc.

Abordare literar -psihologică . Mai mult pamflet , decât analiză.

La capătul analizei o formulă pe care încă nu o explică : **naționalismul totalitar .]**

" D-lor, mă opresc aici la această analiză și mă rezum , zicând că **am avut nevoie de o pace socială în Țara Românească , am avut nevoie de liniște ca să clădim.**

Concepția normală nu poate să fie decât un naționalism totalitar , care ține toate clasele laolaltă, și , într-o perioadă de liniște , creiază statul român care este pândit de dușmanii din afară și de dușmanii dinăuntru.

Lupta de clasă în asemenea împrejurări ,

este păgubitoare , este în contra interesul Statului Român.

Dvs sunteți răspunzători pentru acest trecut , al urei declanșate,

într-o vreme când aveam nevoie de repaus pentru muncă.

Dvs , cred că pe viitor va trebui **să vă potoliți această linie de agitație** pe care ați inaugurat-o.

Dacă nu o veți face, se va însărcina viața politică ,

ea însăși, să vă dea răspunsul " [-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ Partidul Liberal

În câteva cuvinte va face și un succint examen al Partidului Liberal ; va vorbi tot cu sinceritate -spune el .Dar este foarte clar , nu intenționează să treacă și PNL prin același proces de acuzare Fie pentru că este , realmente , " o înțelegere" , fie că ... se gândește mai degrabă la succesiune , și atunci **inamicul nr.1 era PNT**, nu PNL .]

" Sincer vorbind , nu aş putea să nu accentuez **respectul pe care l-am avut** ,și care **nu este un respect individual , ci istoric**, al țării , **pentru figurile proeminente ale Partidului Liberal în trecut .**

Meritele istorice ...

" Cine nu- și dă seama că pentru **clădirea României moderne** , pentru **opera Unirii** , pentru **opera de civilizație** , după cum la Biblie se spune : la început a fost cuvântul , la noi se poate spune **în ordinea politică : la început a fost Cogălniceanu ?**

" Cine nu-și dă seama de **opera constructivă în ideea de Stat** , de opera care a pus **piatra unghiulară a formației noastre de Stat** , din care , pe urmă , **s-a desfășurat viața amplă de astăzi a lui Ion Brătianu ?**

" Cine nu-și dă seama de **rolul istoric , de mare echilibrator** , care s-a descurcat prin atâtea **frământări ale evenimentelor mondiale** , al lui **Ion Brătianu cel tânăr** , care totdeauna **a avut un fir , care l-a călăuzit : firul sentimentului patriotic și care a dat la sfârșitul năzuințelor sale , România de astăzi ?**

" **Respectul meu pentru munca Partidului Liberal** , pentru **proeminentele figuri ale Partidului Liberal din trecut** **se încadrează în istorie** ; nu este un respect individual , ci este un **sentiment împărtășit de toți** acei cari , cu obiectivitate și cu pricepere , urmăresc **desfășurarea evenimentelor istorice la noi . "**

Eclipsa liberalismului ?

" Trebuie însă , tot cu sinceritate , să vă fac o mărturisire .

Eu m-am înșelat în prevederile mele politice **am crezut că după război , Partidul Liberal are să intre într-o eclipsă** și că , **politicește , rolul lui are să fie redus.** De ce credeam eu aceasta ?

Pentru că **o doctrină politică nu se înfățișează în mod izolat într-un Stat ; ea trebuie să se găsească într-o corelație normală cu marile mișcări** care zbuciumă continentul . Atunci, la **începutul veacului XX -lea** , cu cât trecea vremea , am înregistrat un fenomen , pe care l-au înregistrat și alții , în mod obiectiv : **eclipsa liberalismului .**

"**Acest fenomen merge înainte , se continuă și se propagă.**

În Belgia, unde era mișcarea liberală și care își avea rostul ei , s-a eclipsat , iar **în Anglita** patria clasică a liberalismului , dvs ați văzut că în alegerile din urmă au fost 4 deputați legați de Lloyd George .

" **Lumea merge spre alte difernețieri** , în alt sens :

ideile de dreapta , pe de o parte, și **ideile de stânga** , de cealaltă parte , spre o bifurcație în care **nu știam cum își va găsi rostul Partidul Liberal.**

" **Dar mai era o chestiune .**

[**LD .am citit de câteva ori și nu pot pricepe ce vrea să spună și unde vre asă ajungă !**]

Operațiunile politice ale Partidului Liberal se făceau numai pe solul patriei mume. Configurația solului s-a schimbat .Îmi închipuiam : **dispare cauza , dispare și efectul** , și îmi ziceam : **vom avea o slăbire în acțiunea Partidului Liberal** , așa că desfășurarea istorică a dvs , eu o priveam sub acest unghi : de o parte a continentului , iar de altă parte , al configurației solului schimbat .

Atunci **mă întreb câte o dată : de ce m-am înșelat ,**

deși am avut și am dreptate în premisele mele ?

Aceasta **se explică prin două lucruri** : pe de o parte , cred eu , **se explică printr-un proces de tardivitate de recepțiune** a societății noastre .

Fenomenele ideologice și politice în transplantarea lor , în drumul lor din Occident spre Orient , fac un drum lent , se propagă încet.

Dvs știți foarte bine că **sunt fenomene** care s-au înregistrat **acum 20 de ani** , sau în domeniul intelectual , sau în domeniul literar , sau în domeniul muzical , sau în domeniul politic , să zicem **în Europa Centrală** , și le găsiți în mod anacronic **acum**, într-un faubourg de la **Calcuta . Tardivitate de recepție.**

" **Dar mai este încă ceva .**

Neoliberalism...

Dvs v-ați însușit , de câte ori s-a ivit, idei care nu vă aparțineau și care erau scoase la suprafață de frământări politice și le-ați scris pe steagul dvs.

Nu ați izbutit totdeauna să le realizați și nici nu le-ați realizat ,
câte o dată le-ați compromis. [-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ Procesele de elaborare politică.

▣ Valurile de popularitate

[LD : ... Goga este ... obosit. Spune că atât coardele sale vocale , cât și răbdarea auditorilor , au fost puse la grea încercare . Ajuns la partea finală a discursului , **Goga își pregătește ținta : adjudecarea guvernării. Alege ca prim argument , popularitatea**]

" Cred că țara noastră astăzi este într-un proces de elaborare interioară.

Viața politică este o fluctuațiune permanentă .Adevărurile de azi , sunt desmințite mâine.

Noțiunile nu sunt permanente , ele sunt într-o continuă evoluție.

Și atunci eu găsesc că țara noastră este în plin proces de elaborare politică. "

În mod rezumativ, o sinteză , a valurilor de popularitate

Primul val : g-ral Averescu ...

" Întâi, a fost valul de popularitate a generalului Averescu , care s-a elaborat în tranșee ; era credința ce se pusese în comandantul de război , transpusă pe tărâm politic .

Acest val de popularitate a încetat .Rezoanele pentru care au încetat , aceasta este datoria istoriografului de mâine să le fixeze.

În orice caz, nu eu sunt chemat să mă ocup de acest lucru.

Pornirea mea de eleganță care m-a condamnat la tăcere și la multe reticente

în această chestiune, vă rog să-mi permiteți s-o păstrez .

Acesta a fost, deci , primul val. "

Al doilea val : PNT...

" Al doilea val de popularitate a fost al dvs , al PNT , la care toate lucrurile se explică în organizarea instinctului urei de clasă , de o parte ,

și în instinctul regionalist, pe de altă parte .

Dvs , nu vreau să mă mai repet, ați organizat ura de clasă și regionalismul.

" Dlor , acestea sunt instincte de suprafață , nu sunt instincte de adâncime .

Instinctul urei de clasă este destul de puternic, dar la noi în țară nu s-a practicat și deci se eclipsează.

Val efemer : PNL !

" Apoi guvernarea dvs n-a fost de așa fel , iertați-mă , ca să constituie și mai departe o platformă de perpetuare a dvs, în sentimentul public.

Mai ales că la aceasta s-a adăugat faptul că au intervenit alte forțe , alte energii,

alte impulsuri de simțire și de gândire pe arena politică ,

care pe dvs v-au eclipsat " (aplauze la BPN)

" În această situație , d-lor, stau și mă gândesc și caut să rostesc adevărul întreg .

Aceasta am căutat în tot cursul cuvântării mele

- și am avut de multe ori satisfacția să subliniați spusele mele cu aplauze -

și vă rog să judecați tot ce am spus în calitate pur și simplu de buni români ,

câtuși de puțin membri ai unui partid cu care mă găsesc în adversitate

și cu care , oricâte ar spune dumnealor [PNT] , eu nu m-am înțeles. Ce să mă înțeleg ?

Sunteți un guvern care se preapără de plecare .

Eu nu m-am înțeles cu dvs deloc, nu am nimic cu dvs.

Iar dacă au avut ecou cuvintele mele , a fost efectul pe care-l trezește în suflete de români, preocupările unui român. "

Noul val : naționalismul integral !

" Dragii mei, ca român vă spun : analizați fenomenele sociale , fenomenele de simțire din această țară, uitați-vă împrejurul dvs, și constatați adevărurile .

Nu aflăm în fața unui val nou , puternic și primejdios, aproape ;

este valul ideii naționale (aplauze la Blocul Parlamentar Național)

"Acest val , domnii mei, vine de jos, se degajează din cadrul sentimentelor populare ; două din cele mai primordiale , cele mai puternice instincte , se pun la contribuție astăzi de către masele populare : instinctul diferenței de rasă , pe de o parte , instinctul religios, de altă parte .

" Sufletul poporului român simte astăzi

- a plătit-o scump ca să ajungă la această învățătură ! -

adevărul că el este o entitate organică , în care nu se încadrează străinii , și simte nedreptatea provocată de către această invazie de străini.

" Iar , pe de altă parte, străvechiul simțământ religios al poporului român, simte diferențierea de religie." [-----]

Goga / 9 dec.'35

▣ Stare quasi - revoluționară

▣ Canalizare pașnică ...

▣ Guvernarea României !

[LD : atenție ! stenograma înregistrează în acest final de discurs , doar aplauzele PNC.

Nu știu dacă aceasta are sau nu vreo semnificație. Chiar și atunci când Goga invocă numele lui Vaida , aprobarea apaludată vine tot numai de la PNC

Chiar și atunci când, cu un ton amenințător, Goga cere guvernarea României , în numele PNC și al BPN , aplauzele vin numai de la PNC .

Să-și fi depășit mandatul ? Oricum , și de data asta , privind diagnosticul țării, pronosticurile sale, ele vor primi o confirmare , chiar dacă ... va mai aștepta încă 2 ani !]

" Ei bine, toți vor începe . Este marea rețea, marele angrenaj de simțire, pe care și-l prepară un popor, când se află la o răspântie a istoriei lui, și când vrea , în mod categoric, să facă o schimbare "

" Spuneam la începutul cuvântării mele că este o stare quasi -revoluționară. Da ! Și datoria noastră este să canalizăm în mod pașnic această revoluție.

No vrem să integrăm poporul românesc , întârziat în prerogativele lui normale, în popor alcătuitor de Stat .

" Să nu se sperie nimeni. Acesta este capitolul întâi ,

și al doilea poate să fie capitolul de toleranță ;

dar nu invers : toleranța transformată în slăbiciune , pe care s-o plătim noi ."

(aplauze prelungite la Partidul Național Creștin)

" De aceea, nu vă mirați că oamenii politici cu răspundere, oameni de ex.

ca Alexandru Vaida - Voevod (aplauze prelungite la Partidul Național Creștin)

oameni care au avut toate onorurile în această țară, toate satisfacțiile, despre care nu mai poate fi vorba de un proces individual de satisfacțiune , oameni ca dânsul, au înregistrat această pornire.

" Ea nu este a lui Vaida , ea nu este a noastră ; este a țării, vorbește țara ,

noi o girăm numai cu numele nostru , i nu vrem altceva

decât s-o canalizăm în mod pașnic (aplauze prelungite la Partidul Național Creștin)

să înțeleagă cu toții că trebuie să punem ordine în această țară

și că ordine nu se poate pune , decât avându-se în vedere

această valoare națională a poporului nostru .

" Nu mai există altă evanghelie pe pământul românesc ,

decât evanghelia credinței naționale !"

(aplauze prelungite la Partidul Național Creștin)

" Cine se va împotrivi ei, are să fie măturat ! "

" Eu nu sunt aici un competiționar de guvern [LD - ei . dar ce este ?!]

Eu sunt aici omul care constată o stare sufletească a unei țări.

Eu vă pun această realitate în față.

De sigur că **va fi greu pentru acela care va veni mâine la guvern ,**

când va trebui să dea satisfacție ;

satisfacțiile vor trebui să meargă în mod normal în etape .

Dar , fără de aceasta nu se poate .

Acesta este valul ; aceasta este avalanșa și , de pe creasta acestul val,

Partidul Național-Creștin și Blocul Parlamentar Național ,

cer guvernul României ! "

(aplauze prelungite și îndelung repetate la Partidul Național Creștin ;strigăte de bravo de pe băncile PNC ; membrii PNC , în picioare , ovaționează pe orator)

O.Goga / 5 și 9 dec.'35

10.) P.C.Andrei (PNȚ) , discurs la mesaj,/ replică lui Goga / 10 dec.'35

(DAD, MO 10, șed. din 10 dec.'35, p. 153- 160)

[LD : din păcate , nu este un discurs la mesaj , ci este o replică, punctuală, la discursul lui Goga.

Altfel , pentru explicarea **doctrinei țărăniste**, un punct de vedere **sociologic**.

Îi va face și el **lui Goga , un profil moral-politic ucigător - pentru a-l apăra pe Mihalache .**

Va încerca să provoace **zădărnici** între **Goga și Cuza**, între **Goga și Vaida ,**

între **vaidiști și ex-lupiști** ... scormonind ziceri și episoade din trecut , când erau adversari,

provocând "dezvăluiri" și "demascări" reciproce , ntre grupurile răzlețite de PNȚ .

Este adevărat, cu citate din diverși filozofi și politicieni străini ; este adevărat,

mai făcând puțină lumină în chestiunile de doctrină țărănistă.]

Doc.integral - **fișier PNȚ XII**

/ **Țărani - țărănism - stat țărănesc: accețiune Goga - adevăr PNȚ /**

/ **Țărănismul cuzist - ignoranța lui Goga /**

[scandal -șantaj : Modreanu , Adam Ionescu (Fr.Rom -Vaida) - Andrei]

[scandal identitar : grup ex-lupist (Fr.Rom Vaida) - Lupu]

[scandal Lupu - Istrate Micescu * (PNC)]

/ **PNȚ și lupta de clasă /**

/ **PNȚ - " statul țărănesc" /**

[scandal cu amenințări : cuziști- Andrei]

/ **Stat țărănesc = civilizație modernă /**

/ **Raport sat -oraș /**

/ **Naționalism PNC - Naționalismul PNȚ /**

[1926. Goga și minoritățile ; Vaida despre Goga]

/ **Problema evreească /**

/ **Portret moral-politic pentru Goga : inconsecvența, amneziile, măștile,**

parvenitismul, atacurile /

/ **Portret moral -politic lui Mihalache : exponent al țărănimii ,**

credință, consecvență /

[**Conflict Andrei -Goga : caracerizări...]**

Istrate Micescu -dr.Lupu : chestiune personală

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Țăranii . Țărănismul

[LD **11 mai 2003** : Petre Andrei îl muștră pe Goga ca pe un student care a venit cu tema nepregătită la seminar ! Și-l mai muștră că este poet și nu sociolog !

Las deoparte că o ia , iarăși , de la *pazosopt* !Altfel, după faptă și răsplată .

Și Goga fusese necruțător cu ei !Dar pe mine, ca istoric, polemica lor mă duce cu gândul

nu la doctrine ci la caractere.Iar pe țărani, pentru care se încaieră atâtea pasiuni

și citate ...Dumnezeu să-i aibă în pază. ! Atunci, mai târziu și acum .]

Nu intenționa să participe la discuția generală la Răspunsul la Mesaj.

Dacă Goga i-ar fi permis o **întrerupere** , s-ar fi clarificat niște lucruri , și ar fi renunțat la cuvânt.

" **Dar**, fiindcă d-sa , între ironiile și insinuările făcute cu " eleganță dozată" , și-a îngăduit să discute , într-un mod cam pretențios , crezul și programul Partidului Național Țărănesc , și pentru că l-a deformat, privindu-l prin prisma fanteziei sale poetice și a unei documentări absolut eronate , ne simțim datori să dăm un răspuns pentru a pune lucrurile la punct . "

[-----]

Tărănismul cuzist ...ignoranța lui Goga

[-----]

Și atunci mă întreb : **ori** are dreptate dl Goga , când afirmă iradierea acestei simpatii și d-l Cuza nu a cunoscut realitatea , d-sa profesor universitar , nu și-a dat seama de ceea ce-l înconjoară , și îi aruncă , în acest caz , un blam d-lui Cuza ;

ori are dreptate d-l Cuza , și atunci **d-l Goga trebuie să înceapă a reciti lucrările noului său șef** . (ilaritate , aplauze la PNȚ)

" Dar d-lor , nu se poate și nu este îngăduit ca un om care activează în viața politică , care a jucat roluri de seamă , care a fost șeful unui partid , și care , poate , va mai juca , **dacă** soarta va fi așa de crudă cu țara aceasta (mare ilaritate , aplauze furtunoase , la PNȚ)

[-----]

Nu era permis aceluia care a cântat el ura de clasă , aceluia care ne-a învățat să citim " **Clăcașii** " (**aplauze furtunoase la PNȚ**) să spunem pe de rost în școală și versurile : **Să nu dea Dumnezeu cel sfânt , Să vrem noi sânge , nu pământ...** ;

nu era permis feciorului popii din Rășinari să vină aici , în incintă , și să facă apologia " **bieților boieri , care sunt cu coatele tocite și hainele lustruite** " (**aplauze prelungite la PNȚ**) [-----]

Ex.Grup PT- fără Lupu...

▣ Scandal pentru identitate ...

-**dr.Lupu** : Întreabă pe dl Goga . Pentru că dl Goga a atins probleme de partid - cu obiectivitatea de care este capabil - noi l-am ascultat și am delegat din partea noastră un alt profesor învățat , ca dl Andrei , să expună punctul nostru de vedere .

Prin urmare nu pricep ca la tăcerea și ascultarea noastră de ieri , să se răspundă așa cum se răspunde , cu atât mai mult cu cât **unii partizani ai d-lui Goga s-au ales pe listă cu mine , cu un program țărănist [este vorba de grupul PT- fără Lupu, trecuți la Vaida] , și deci nu trebuie să împiedice pe un țărănist să vorbească .**

Dle președinte , decența cea mai elementară comandă acestor domni ca , până când nu se vor prezenta în fața alegătorilor cu numele și cu trecutul lor propriu , să tacă aici în Parlament .

(**aplauze la PNȚ ; strigăte și protestări la PNC și Fr.Rom. ; zgomot mare**)

[-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Statul țăărănesc .

" Profundă eroare în concepția d-lui Goga de a înțelege statul țărănesc .

Suntem țara contrastelor celor mai izbitoare și mai dureroase.

Sus , intelectualitate rafinată , uneori chiar prea rafinată ;

jos , la sate , întuneric și viață aproape de animalitate !

Șomaj intelectual într-o țară cu atâția analfabeți , mizeria neagră alături de luxul cel mai destrăbălat și mai revoltător . !

Da d-lor ! Și atunci , proclamarea primatului țărănimii , proclamarea întâietății grijii de a ridica această țărănime prin orice mijloc , prin activitate politică și economică , înseamnă lupta satelor contra orașelor ?

Știu că dl Goga are adâncă admirațiune față de Mussolini și pentru Hitler, și acceptă, desigur, proclamarea primatului muncii, primatul producătorilor, și morala nouă a producătorilor, pe care și Mussolini și - coincidență ! -

Lenin au susținut-o ; acceptă aceasta , dar ciudat !

Nu-i convine proclamarea primatului țărânimii , care , în fond, este primatul muncii , primatul producătorilor ! [-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Stat țărănesc = civilizație modernă.

▣ Raportul sat -oraș

" A doua interpretare a d-lui Goga era : dvs , național -țărăniștii ,

înțelegeți coborârea orașelor la nivelul satelor ; sau , cum spunea textual :

< Definitivarea și generalizarea stării actuale a țărânimii .>

Iarăși sunt silit să spun , este o profundă eroare de înțelegere din partea d-lui Goga !

Se vorbește atât de mult de caracterul civilizației noastre și s-au ridicat glasuri autorizate.

[-----]

D-lui Goga nu-i era îngăduit să nu cunoască această concepție , exprimată așa de clar și de plastic de președintele partidului nostru [Mihalache] , în cuvântările sale de la Câmpulung și de la Eforie. [-----]

- PCAndrei : " Dl Mihalache spunea atunci , exprimându-se asupra raportului dintre sate și orașe : < Dacă bogăția curge de la sat înspre oraș ,

lumina creatoare vine de la oraș spre sat .> Este destul de clar .

Numai o minte obtuză , cum nu este a d-lui Goga , sau o rea credință ,

cum este în dl Goga , (aplauze la PNT) , numai aceea nu putea înțelege care este raportul dintre sate și orașe , așa cum îl concepe programul nostru . "

[-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Stat național-creștin ?!

▣ Naționalismul PNT

" Pentru noi , țărănismul este un punct de plecare .

El trebuie să fie așa , și , pe baza lui , să se construiască noul stat național .

- Leon Scridon (PNC Bravo !

- PCAndrei : Nu pricepi ?

- GACuza : Acum abia ai ajuns la statul țărănesc. Vorbește ! (aplauze la PNC)

- PCAndrei : Am spus și repet , d-lor : nu ură de clasă , dar nici ură de rasă.

Eu nu pricep cum un partid , care se intitulează național-creștin ,

și care pune la baza programului său instinctul religios ,

- eu aș spune sentimentul religios , pentru că nu este vorba de un instinct -

dacă ar fi aici dl Goga mi-aș permite să-i dau o recomandare la lectură ,

fiindcă d-lui își permitea , cu atâta liberalitate , să ne facă nouă recomandări-

să citească pe Strauss care arată că nu este vorba de instinct ci de sentiment -

cum poate acest partid , pe baza sentimentului religios creștin ,

a creștinismului care proclamă iubirea de oameni ,

să propage ura distrugătoare și ucigașe ? Nu înțeleg acest lucru.

- N.Robu : Dta în ce limbă l-ai citit pe Strauss , că nemțește nu știi (ilariate)

-PCAndrei : Am să vin să primesc lecțiuni de la d-ta ...

" Punerea elementului românesc în valoare , în situația economică și culturală ,

ca să reziste concurenței oricui , înlăturarea tuturor piedicilor și greutăților ,

care au atârnat greu de piciorul elementului românesc , acesta este naționalismul nostru ,

nu un naționalism de distrugere și de demagogie pentru captare de voturi ,

ci un naționalism creator . " [-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Problema evreească

Am citat atât de des astăzi pe dl prof.Cuza , care a simțit situația.

Nu i-am văzut nici o dată soluția - pentru aceasta noi am fost totdeauna în divergență cu d-sa - **n-am văzut soluția pozitivă și creatoare .**

**Nu este deajuns să predici uciderea sau distrugerea jidanilor ;
ci trebuie să arăți ce pui în loc, și cum crezi statul nou.**

**-Nich.Robu : Este regretabil că d-ta nu vezi un neam întreg gata să facă
aceste lucruri. Contești nației românești dreptul de a conduce țara aceasta ."**

[-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

▣ Portretul moral-plitic al lui Goga

[LD : Petre Andrei folosește " piesa forte " contra lui Goga : politica sa față de minorități în timpul guvernării Averescu. De data asta cu mai mult efect , împușcând doi iepuri de o dată :

invocă opinia lui Vaida , din 1926, care , pe atunci , condamna politica lui Goga ;

Dacă aceasta poate fi considerată, totuși , armă politică prof Andrei merge prea departe când atribuie lui Goga intenția de a moșteni succesiunea bătrânilor Averescu sau ACCuza .

LD : atenție! supratitlurile îmi aparțin]

" Statul național trebuie să fie grija noastră, a tuturor.

Fiecare națiune, un Stat, fiecare stat, o națiune,

se pare că este crezul veacului în care trăim."

Incosecvențele lui Goga ...[-----]

" D-lor, sunt silit să constat măcar atâta : că **naționalismul poetic** atât de frumos

al d-lui Goga , nu s-a extins de loc asupra omului politic Goga , **decât în ultimul moment.**

Jinduitorul de moșteniri ...

În care moment ? Noi știm că dl Goga a urmărit întotdeauna să fie

moștenitorul vesel al unei succesiuni politice frumoase.

**A sperat-o la mareșalul Averescu .Era bătrân dar moștenirea întârzia și s-a gândit ,
atunci , că poate la d.Cuza moștenirea va veni mai repede .**

(**întreruperi , sgomot și protestări la PNC și Fr.Rom**)

-Stan Ghițescu (PNC Ești profesor, dar ești de rea credință .

-PCAndrei : Dar d-lor, dl Cuza trăește foarte cumpătat și duce regim ,

asa încât **nu se știe când se va mai deschide succesiunea dorită .**

-Voce : Aceasta numești d-ta eleganță și estetică ?

Actoria lui Goga ...[-----]

" Dl Goga este un mare artist pe scenă și atunci îngăduiți-mi să-l pun în seria lui Talma ,

marele actor francez, d-le Robu . (ilaritate)

-Nich.Robu : Spune-o lui Mihalache, mai bine !

Amneziile lui Goga ...

-PCAndrei : " De sigur d-lor, oamenii se schimbă deseori, și la omul politic se constată ,
de multe ori, **un fel de amnezie : uită imediat lucrurile care nu-i convin.**

Însăși dl Goga a recunoscut în ședința de ieri, **că s-a mai schimbat .**

Nu ne-a dat nici o justificare . I-aș putea servi d-lui Goga o justificare , recomandându-i

să citească , dacă nu a citit, pe **Ernest Renan** și anume **" L'avenir de la Science " .**

Ar vedea acolo justificarea aceluia care trece prin toate partidele ,

fiindcă **Renan spune că numai proștii nu se schimbă.**

Și că **cel mai bun mijloc de a rămâne consecvent , rigid, întotdeauna,**

este de a nu gândi. "

Măștile lui Goga ...

" Adăugăm noi, însă , **cu o singură condiție : să nu schimbi prea des ,** pentru că atunci

această variațiune de idei și de credințe , pe care le îmbrățișezi și le părăsești,

apar ca niște **schime urâte, ca niște măști de ocazie,**

pe care **le îmbraci atunci când interesul personal ți-o cere ."** (aplauze la PNTJ)

[-----]

Atacurile la persoană ...

" Dar d-l Goga, simțind șubrezenia atitudinii sale față de programul partidului nostru, și de concepția țărănismului, **a căutat să deplaseze discuția atăcând pe exponenții partidului nostru.** "

-VTPrelipceanu: De ce nu se apără ei ?

-PCAndrei : "**Oare** tocmai dl Goga **era cel mai indicat** să măsoare **capacitatea, inteligența și pregătirea cuiva cu titluri și cu diplome oficiale ?**

Oare Hitler și Macdonald au posedat **titluri universitare ?**

Și doar pentru Hitler , d-l Goga , care are afinități sufletești cu el, nu a găsit nici un cuvânt de reprobare . Zugravul acesta de firme , care conduce astăzi Germania , este obiectul de admirație a d-lui Goga .

" Dar , **în țară la noi, d-sa se gândește să măsoare cu diplomele oficiale capacitatea exponenților partidului nostru "** (**aplauze la PNȚ**)

Parvenitii ...

Goga a vorbit și de "parveniți " , în legătură cu ideea de " ciocoi " ... care merg în străinătate ...și nu pricep nimic...

Oare parveniți nu sunt cei care au rupt toate legăturile cu societatea din care au făcut parte , [**din Ardeal**] și care , mai târziu, **profitând de atmosfera parfumată a Bucureștiului, de bogățiile care se revărsau**, nu s-au mai gândit în urmă ? **Care sunt parveniți ?**

[-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

■ I.Mihalache = exponent al țărănimii

" D-lor , nu înțelege dl Goga , feciorul popii din Rășinari, nepot de țărani, că încercările de ieri **au constituit o biciuire a țărănimii însăși**, atăcând pe **exponentul cel mai luminat al țărănimii** , care **a păstrat legătura** cu cei din mijlocul cărora s-a ridicat ?

S-au dl Goga contestă astăzi **țărănimii dreptul de a-și trimite pe exponenții ei cei mai luminați în conducere ?** Iubește dl Goga țărănimea atât de mult încât dorește totul pentru ea, dar **fără nici unul dintre ei ?** (**aplauze la PNȚ**) [-----]

" Ce ! Îl supără pe dl Goga existența aici și în țară a unui **exponent al țărănimei ?**

" Nu cumva vede dl Goga în el **semnul de amenințare**

al acelora pe care îi reprezintă și îi iubește ?

" D-lor deputați, **dl Ion Mihalache , președintele partidului nostru, a urmat întotdeauna o linie dreaptă și a avut o singură credință**. [-----]

Dl Goga **a ridiculizat albul cămășii [LD : !?]**

și nu a înțeles că el este puritatea sufletească.

Ce ? Îi plac mai bine lucrurile care se fac în umbră și sunt murdare ?

Eu știu că zăpada albă orbește ochii bolnavi și obosiți.

-GACuza : Este și o zăpadă neagră ?! (**ilaritate**)

-PCAndrei : **DI Mihalache a mers întotdeauna pe un drum drept , al unei singure credințe , nu pe cărări întortochiate . Nu a urcat scările de serviciu , și nu a bătut la ușile din dos ale potențailor de pe vremuri. Cercetați viața d-lui Ion Mihalache.** [-----]

-PCAndrei : Citind pe Eduard Berth, mi-am dat seama de "**nelegiuirile** " așa zișilor intelectuali , **când nu au o credință care să-l împingă spre un ideal , și când ridiculizează credința altora "** [-----]

Petre Andrei / 10 dec.'35

■ "Conflictul" Goga -Andrei

Goga era supărat ieri și nu i-a permis o întrerupere , pentru motivul că l-ar fi insultat la adunarea de la Bârlad.

" Știți ce am spus la Bârlad ? **Repet în fața Camerei. Însușindu-mi o figură a nuștiu cărui om politic francez, am spus , adaptând-o pentru d.Goga, că d-sa sa este ca o efemeră , care moare seara pentru a renaște dimineața, însă totdeauna în altă formă de existență.** (**aplauze la PNȚ**) Lipsindu-i continuitatea și credința,

d-sa aşteaptă un miracol - puterea - întocmai după cum judecătorul de loterie aşteaptă să-i iasă lozul la sort. **Dar este întâmplare, este risc, şi** , de cele mai multe ori, este **deziluzie**. I-am spus aceste lucruri d-lui Goga, fără a-l insulta .
Şi cred în cele ce am spus atunci. " (aplauze la PNT) [-----]
Petre Andrei / 10dec.'35

11.) ACCuza (PNC) , discurs la mesaj ,12 dec.'35

Vict.Iamndi, Aurelian Benteoiu ,Eug.Titeanu , Valer Pop- intervenţii, replici.

I.Mihalache, dr.Lupu, Petre Andrei - intervenţii -replici .

(DAD, MO 12, şed. de joi, 12 dec.'35, p. 200 - 215)

[LD, 17 mai 2003 : atmosferă de nervozitate. Sunt mulţi înscrişi la mesaj, şi se doreşte încheierea dezbatelor. **Grupul PNC** se manifestase zgomotos şi agresiv.

Pe 29 nov. , **Gh.A.Cuza** prezentase **Programul PNC** (14 iul) iar **O.Goga** prezentase **Programul BPN**, care îl angaja şi pe **Al.Vaida -Voevod** ;

O.Goga , rostise un discurs la Mesaj imens , în două reprize (5, 9 dec.)

Atât în programe , cât şi în discursuri, **PNC cerea guvernarea.**

Nu dezbat chestiuni legate de guvernare, ci...doar **platforma naţionalistă**, din toate unghiurile , , în care cereau rezolvarea **"problemei jidăneşti "** .

Cu discursul său, ACCuza ...încheie ciclul . Tot ce au avut de spus, se spusese.

Ca istoric, îmi convine, pentru că pot să completez lucruri interesante privind evoluţia acestor probleme. **Mesajul, Răspunsul**, legislaţia anunţată, lucrurile curente, **nu se discută**.

Pe banca ministerială ,asistă **Iamandi, Inculeţ, Valeriu Pop,M.Negură, Titeanu, Benteoiu** , care intervin punctual, pentru a lămuri vreun act vizat ; Tătărescu apare la sfârşitul discursului .

Cum şi de data asta , ţinta criticilor în concurenţa pentru guvernare este PNT ,

din când în când, intervin polemic **Mihalache** şi **dr.Lupu**.

În plan secund, dar omniprezent , **concurenţa dintre PNT şi PNL** pentru guvernare .

Din acest p.d.v., atacurile goga-cuziste la adresa PNT , îngăduie guvernului liberal ca opoziţia săi să se anihileze reciproc. De data aceasta, pe planul ideilor, a doctrinei, naţional-ţărăniştii sunt "temperaţi" , precum cu adunarea plănuită pentru 14 noiembrie .

Cum discursul lui Cuza este iar kilometric, cum el este întrerupt cu tot felul de paranteze polemice, am recurs iar la supratitluri, sistematizări, sublinieri, colorări]

Doc.integral xeroxat ; problematizat- **fişier LANC IV - PNC - I -**

/ Profetie, argumentare , revendicare : **guvernarea PNC/**

/ Răzbunare şi victorie : **triumful ideii naţionale**

Hitlerismul în Germania ; crearea PNC ; victoria naţionalistă în Baroul Ilfov;

/ **Doctrina cuzistă antisemită** - premergătoare hitlerismului ; revendicarea unei întâietăţi : **1889 /**

- descalificarea PNL ca partid "naţional" ;

- dizidenţa Cuza în P.Conservator : pro-Bărnuţiu , anti-Maiorescu ;

/ Doctrina cuzistă : **legea naţionalităţii** - definiţii, principii , scop .

/ **Jidanii = naţiune parazitară /**

/ **Soluţia problemei jidăneşti : eliminarea naţională şi internaţională /**

/ Problema jidănească în **epoca constituţională, sub domnia partidelor /**

/ Doctrina cuzistă : **clasa de mijloc şi pericolul jidănesc /**

/ Doctrina cuzistă : **oraşele , pericolul jidănesc /** partidele complice: **PNL, PRT, PNT /**

/ Colonizarea evreilor în Basarbia - cazul **Jewische colonisation** , 1935 /

Polemici şi controverse

Cuza - Mihalache -Titeanu - Benteoiu-Valeriu Pop : Legea circulaţiei pământurilor .

Benteoiu -Mihalache : întărirea elementului românesc în politicile PNL, PNT

Cuza -Benteoiu : oraşele şi problema jidănească

Cuza -Madgearu : evreii din PNT ; tacticile PNT -presiunea maselor

Goga -Lupu- Mihalache : diversiunea antisemitismului

/ **Guvernarea PNC : necesitate naţională ;**

/ **Program PNC : rezolvarea problemei jidăneşti ;**

/ **Politică externă : aliaţi pentru rezolvarea problemei jidăneşti;**

/ **Concurentul principal : PNȚ - răfuieli, amenințări ;**
ACCuza / 12 dec.'35

▣ **Profeție: PNC va guverna țara !**

" Cuvântarea memorabilă a d-lui Octavian Goga , președintele Partidului Național Creștin , în ședințele din 5 și 9 decembrie , a caracterizat în întregime **tendențele partidului nostru Național Creștin** , în **admirația Camerei** întregi și **a recunoștinii noastre depline**.

" În deosebi, trebuie să **mulțumesc președintelui nostru stimat** , că a binevoit să **amintească** și de **activitatea mea** în cursul vremurilor, constatând că **am rămas statornic pe același punct de vedere** , în curs de mulți ani.

" Mie, d-lor, după expunerea președintelui nostru Octavian Goga, îmi revine sarcina ca să **privesc PNC în lumina teoriei**.

A teoriei însă care va avea o consecință practică imediată și anume , în concluzie :

că guvernarea țării de către PNC este o necesitate națională urgentă.

(**aplaude la Blocul Parlamentar Național**)

" Partidul Național-Creștin **nu este o improvizație a ambițiilor noastre** ,

el este **emanația unei puternice și reale mișcări populare** .

Când zic că **guvernarea noastră este o necesitate urgentă**, mă raportează tocmai la **acele mișcări care domină astăzi** , și pe care dvs - fără să mai fie nevoie să discutăm prea mult - **le puteți constata la fiecare pas**.

" D-lor, dați-mi voie să încep cu o **declarație** , care vi se va părea că este o **tautologie** , precum și este, cuprinzând ceva mai mult : **PNC este partid național creștin**.

Voiesc să zic că **noi ne conformăm în totul titlaturii noastre** ,

în deosebire de **alte grupări** care, mi se pare, că **nu se conformează**.

De pildă - să nu vă fie cu supărare - **PNȚ** tot național , dar țărănesc , mi se pare , și o voi dovedi, că **nu este nici național , nici țărănesc**.

(**aplaude la BPN; ilaritate la PNȚ**)

"Când zic că **PNC este o necesitate urgentă** ca să **ocârmuiască aceasă țară**, pretind că **am oarecare autoritate** ca să vorbesc așa, și **oarecare siguranță** că **are să se întâmple întocmai așa**, și eu cred **cât de curând**. "

[-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ **Răzbunare și victorie**

▣ **Triumful ideii naționale**

▣ **Rezolvarea problemei jidovești în Germania .**

[**LD** : nu știu dacă voi aborda chestiunea **psihanalitic**.Dar dacă aș voi, aș putea-o face .

Frustrările lui - că nu s-a mai putut alege parlamentar 20 de ani , că a fost dat afară din învățământ, puteau să-l marcheze până într-atât încât **să dorească să se răzbune** .

Dar prefer să nu fac atari speculații și să cercetez mai bine **contextul politic internațional** , de care vorbește chiar el : **hitlerismul din Germania** .]

" Vă puteți închipui **ce putea însemna pentru un altul** , cu un temperament mai puțin combativ decât al meu : **îl putea lovi toate damblale din lume**.

Pe mine aceasta nu m-a clintit din drumul luptei mele,

ci m-a făcut să rezist mai departe , ca să ajung aici [LD :în cariera politică] , pentru a răzbuna oricând această insultă

care s-a adus , nu mie, ci adevărului științei și universității " (**aplaude la PNC**)

" Au trecut și acești ani. **Ce este astăzi ?**

Pentru mine este astăzi răsplata întregii mele trude.

Stau și privesc în alte țări - nu numai la noi - țări mari , țări de cultură [**Germania, Italia**] ,

și văd că **ceea ce am gândit și susținut eu, s-a realizat acolo**

și dacă au realizat acele țări , **în sfârșit vom realiza și noi**.

" Problema care mă preocupă și despre care voi vorbi imediat ,
a fost rezolvată în Germania și ,
cu riscul de a fi taxat încă o dată că fac uneltiri hitleriste ,
eu îmi exprim întreaga admirație și recunoștință către acel genial conducător politic
care este Adolf Hitler și care singur a avut curajul în timpul nostru ,
să rezolve problema jidovească , așa numai cum ea poate fi rezolvită."

[-----]
ACCuza / 12 dec.'35 / retro 1889 /

▣ Doctrina cuzistă - înainte de doctrina hitleristă

" În deosebire de dvs , singurul partid care are o doctrină precisă, științifică,
este.... numai Partidul Național Creștin.

"Descalificarea" PNL

- **voce PNL** : Este Partidul Liberal !

- **ACCuza** : Regret ! Mai întâi, Partidul Liberal ? Știți dvs ce a fost ? La început își zicea
"Partidul Liberal Național " , adică liberal , însă în marginea naționalismului .

Pe urmă, și-a schimbat titulatura și și-a zis : "Partid Național Liberal " , adică național,
dar în limitele liberalismului.

Vă dați dvs seama ce înseamnă această schimbare ? Dar în afară de aceasta, eu zic următorul
lucru : **Partidul Liberal**, prin însăși liberalismul său, **și-a pierdut doctrina** ,
pentru că **ori este liberal** , și nu mai corespunde cu necesitățile momentului,
sau nu este liberal , și atunci **de ce își mai spune Partid Liberal ?**

Încât , eu vă sfătuiesc pe dvs să rectificați doctrina (**ilaritate**)

Dacă aveți nevoie numaidecât mă ofer pentru a vă da lecții în materia aceasta (**ilaritate**)

[-----]

1889! Nașterea lui Hitler !

" Prin urmare, era februarie 1889 .Când s-a născut Hitler , știți sau nu ? La 20 aprilie 1889.

Va să zică nu puteam să iau de la Hitler ceea ce eu scrisesem
cu patru luni de zile înainte ca el să se nască . (**aplauze la PNC**)

Și presupun că nu imediat după ce s-a născut , a făcut el teoria, pentru a l-o fura eu. (**ilaritate**)

[-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ Soluția problemei jidănești

[LD : Parlamentul românesc îl ascultă pe Cuza amuzându-se, ca și cum ar asculta o poveste.
Nu era , cred eu, un semn de neseriozitate , de cinism sau de xenofobie împărtășită, dar păreau
atât de năstrușnice soluțiile lui Cuza ... încât râdeau.

Cu mentalitatea ce a avut-o omenirea după holocaust, nu se pot judeca mentalitățile de atunci.
Decât la justa lor punere în judecată]

- **ACCuza** : prin urmare , clar : jidanii reprezintă un caz de călcare a legii naționalității .

Care este așa dar soluția problemei jidănești ? Nu este decât una :

restabilirea în drepturile ei a legii naționalității .Lămurit , științific, nu pe impresii.

" Ei bine, cum se restabilește legea naționalității față de jidani ?

Prin eliminarea jidanilor !(**aplauze la PNC**) Eliminarea jidanilor în ce fel ?

Eliminarea națională , cum am început să procedăm noi acum,să-i scoatem din toate
ramurile unde s-au vârat ca paraziții , pentru ca să le demonstrăm că n-au ce căuta în mijlocul
nostru ; și eliminarea internațională .[-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ Epoca constituțională

▣ Domnia partidelor

▣ Problema jidanilor.

" Însă ultima fază a problemei ăsezării jidănești, o reprezintă epoca constituțională a României și a domniei partidelor. Nenorocirea problemei jidănești la noi în țară se datorește guvernării partidelor, a partidelor care ,nu numai că nu au luat nici o măsură pentru a ne apăra de jidani - cum făceau domniile aceia - dar au luat toate măsurile ca să susțină pe jidani în lupta de concurență cu creștinii." [-----]
ACCuza / 12 dec.'35

▣ **Partidele : orașele - problema jidovească**

▣ **PNL, PRT, PNL-g, PNT**

" Aici intervin partidele , și eu întreb : ce fac partidele pentru a rezolva problema jidănească ? Suntem astăzi aici , cu toții , țara ne aude ; ce fac partidele ?

Partidul Liberal

Încep cu onoratul partid Liberal, care are azi guvernul în mână .

Întreb : ce face **Partidul Liberal** , pentru rezolvarea problemei jidănești ?

Mai întâi, există o problemă jidănească pentru dvs ?

Să o spuneți ! Dacă există pentru dvs o asemenea problemă, apoi, vă întreb

care este soluțiunea problemei jidănești, pe care o susțineți dvs ?

" Eu nu văd nimic ! Dar este altceva mai grav : dvs ați venit în aparență cu o lege de protecție a muncii naționale - foarte bune ! - dar pe care nu o aplicați ,

sau , dacă o aplicați, o aplicați împotriva creștinilor , sărmanii,

unii veniți de cine știe de unde, și care s-au aciuit la noi în țară ,

dar nu o aplicați împotriva jidanilor - pot să vă dau dovada oricând veți dori.

[-----] aveți puterea ! Puneți-mă pe mine pe acele bănci și veți vedea (**ilaritate**)

Nu ar fi pentru dvs cine știe ce sacrificiu, dacă m-ați lăsa să stau vreo 6 luni de zile acolo

(**ilaritate**) dvs faceți altceva : faceți legi -

ați făcut legea de colonizare a Basarabiei de către jidani [vezi mai jos replica lui Titeanu]

și a trebuit să reveniți dvs înșivă asupra acestei idei , și atunci eu vă întreb :

Ce fel de oameni sunteți dvs care nu vedeți problemele ce se prezintă sau care luați asemenea dispozițiuni , pe care , după câteva zile, le retrageți ? Prin urmare , dvs , în materie de problemă jidovească, nu aveți nici o soluție ... [-----celelate partide-----]

Partidul Radical Țărănesc

" Să luăm exemplul unui partid mai "radical "fără să-i ajungă că e " țăărănesc"

(**ilaritate**) Acum , se pare, se va contopi cu PNT ; eu vă spun că, nici unul nici altul , nu aveți nimic nici de de pierdut nici de câștigat ! (**ilaritate**) **DI Gr.Iunian** contopește partidul său cu un partid în plină prăbușire .Dar nu aceasta este chestiunea.

Ce a făcut dl Iunian, radical-țăărănistul, pentru rezolvirea problemei jidănești ?

Alegerile la Barou....

L-am văzut venind aici la tribună - și binecuvintez ședința de ieri , pentru că în ședința de ieri v-ați prăbușit cu toții , pentru că , în această ședință ,

când țara se zbate să rezolve problema jidănească ,

dvs v-ați dat în spectacol , ocupând o ședință întreagă , ca să apărați pe jidanii dvs,

protestând împotriva faptului " extraordinar" , că la alegerea de la Barou ,

câțiva jidănași obraznici, au fost puși la locul lor .Atât și nimic mai mult .

(**aplaude la PNC**) Au fost puși la locul lor, rezolvându-se, în același timp,

una din problemele mari, pentru că nimeni nu îndrăznește să protesteze,

să se atingă de barouri , ca și când barourile românești

ar fi făcute numai pentru jidani. "

PNL-georgist ...

[....] de dvs , georgiștii, nu se ocupă nimeni , pentru că nu aveți posibilitatea să faceți nici o combinație utilă pentru țară. Veniți la noi , suntem un partid național, un partid românesc,

vă primim cu brațele deschise, nu rămâneți în acest partid minim al dvs,

care nu vă poate duce la nici un rezultat , și unde nu faceți decât să vă pierdeți vremea.

" Ceea ce vream să spun este că nici unul din aceste partide

nu are nici o formulă de rezolvare a problemei jidănești"

-CCGiurescu (PNL-g) : " D-le profesor, vă rog să-mi dați voie , cu toată eferența, să vă citesc punctul întâi din programul partidului d-lui Gheorghe Brătianu :

< 1. O politică de apărare demografică , prin naționalizarea orașelor și a regiunilor de la frontieră , cu o deosebire amenințate .

2. O politică de apărare demografică , prin colonizarea internă a românilor , în special a celor din afara hotarelor. >

" Sper că veți recunoaște că acest punct , punctul prim al programului nostru, nu se deosebește prea esențial de programul dvs.

-ACCuza : Dle coleg, eu am convingerea că , dacă punctul acesta este înscris în programul dvs, el nu se poate înfăptui decât cu noi Prin urmare, binevoiti și veniti la noi să lucrăm împreună " (ilaritate ; aplauze la PNC)

Partidul Național-Tărănesc...

"D-lor deputați, dar în afară de aceste partide " de minimis non curat praetor " , este Partidul Național -Tărănesc . Întreb acest partid : recunoașteți că există o problemă jidănească, problemă a românilor față de jidani în România ?

Și dacă recunoașteți existența sa, care este soluțiunea PNT față de această problemă ?

-I.Mihalache : " D-le profesor, dacă îmi dați voie,

eu nu voi rămâne dator cu răspunsul, așa cum v-a rămas dator guvernul.

Da! Există o problemă evreiască în România.

Pentru soluționarea ei, PNT are mijloace mai serioase decât ale dvs.

În primul rând, dvs să nu uitați că eu sunt din jud. Mușcel, care nu are nici la oraș, nici la sate, nici un evreu (îtreruperi) , doar câțiva funcționari publici și particulari .

" Vreau să spun un lucru : eu știu , ca unul care - iertați-mi expresia -

sug naționalismul de la obârșie , că singură dezvoltarea virtuților active , creatoare, ale țaranului român , apoi ale intelectualului român și ale studentului român , constituie unica garanție pozitivă.

"Dle profesor, eu vă comunic și unele din soluțiile noastre practice .

Cooperativizarea țărănimii , înseamnă eliminarea tuturor intermediarilor , de orice naționalitate ar fi , din tot câmpul economiei agricole,

adică din acel 80% din populația țării ;

cât privește orașele , : a da de lucru intelectualilor și tineretului care învață ,

care nu-și lasă nădejdea pe ciomag și pe bățai,

printr-un mare program de alungare a întinericului la sate, și printr-un mare program de construcții publice, înseamnă a asigura naționalizarea țării în mod temeinic. "

(aplauze la PNT) [-----]

-ACCuza : " Teama mea a fost aceasta : partidele politice nu sunt capabile să rezolve problema jidănească. Am citat cazul PNL , care face Legea de protecție a muncii naționale și Legea de colonizare a Basarabiei , acordând acest drept unei societăți jidănești.

Se înțelege, această măsură se baza pe legea circulației bunurilor țărănești,

a d-lui Mihalache , fiindcă jidanii lucrează întodeauna succesiv,

lege de la care porcede întreaga această afacere , care ne preocupă.

Prin urmare , ce fac domniile lor ? Acordă fără nici o rațiune dreptul de colonizare a jidanilor .

Ce răspunde Partidul Liberal ? Partidul Liberal acuză PNT !

Ce răspunde Partidul Național Tărănesc ? PNT acuză PNL !

Dar românii, cu pământurile lor , cum rămân ?(aplauze la PNC)

[-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ Guvernarea PNC = necesitate națională .

▣ Program : rezolvarea problemei jidănești !

Ce este de făcut ? Vă întreb pe dvs pentru că, dacă vă închipuiți că sistemul acesta poate să mai dureze, vă înșelați.

Acest sistem nu mai poate dura, pentru că mulțimea și-a pierdut răbdarea,

și, într-un moment dat, **văzând că nu se face nimic de nimeni**, nici astăzi , nici mâine, **că se țin aici discursuri frumoase** , dar în timpul acesta **pământul României trece în mâinile străinilor și că interesele românești sunt primejduite** .

În acel moment **când va intra această convingere și revoltă în sufletele mulțimei** , veți vedea ce se poate întâmpla : **se va ridica mulțimea ca să-și câștige ea însăși , prin violență, drepturile ei pe care dvs nu le satisfaceți.**

" Iată primejdia. Și atunci, în mod matematic, **se îndeplinește ceea ce am spus : guvernarea României de către Partidul Național-Creștin.**

[-----]

Prin urmare, **PNC se impune ca partid de guvern.** Ce facem noi ?

Care este programul nostru ? Nu voi intra în amănunțimi , fiindcă toate acestea au fost spuse în **declarația** actului nostru de constituire de la Iași, din 14 iulie 1935

[LD : Program - prezentat de Gh.Cuza , în Parlament, 29 nov - poziția 10] , și nu e nevoie să fie repetate de la această tribună. **Dar mă rezum și spun :**

Politica internă și externă a PNC este în funcție de

realizarea a programului " România a Românilor " .

" România a Românilor " nu este posibilă decât prin eliminarea jidanilor .

Eliminarea jidanilor este o problemă totodată , națională și internațională , ca soluție definitivă. Trebuie să procedăm la restabilirea românilor în drepturile lor .

Vă rog, dvs , care sunteți **pe băncile acelea (arătând spre majoritatea PNL)** sau **pe băncile acelea (arătând spre PNT)** , **aveți ceva de spus ?**

-I.Mihalache : D-le profesor Cuza, am aici cifrele recensământului de la 1930 : 13 milioane de români, 5 milioane fără câteva zeci de mii , de minoritari , din care 767.000 de evrei.

-Goga : Nu este adevărat !

-Mihalache : D-le Cuza, vă întreb ca profesor, fiindcă vreau să învăț : este mai românească politica aceasta de izolare și de blocare a celor 5 milioane minoritari ...

-Goga : Nu îi blocăm.

-Mihalache : ...între o singură forță , împotriva celor 13 milioane de români , împărțiți în 16 partide politice ?

Sau este mai bine ca pe bază de programe economice și sociale să atragem pe cele 5 milioane minoritari între partidele românești ?

(aplauze la PNT)

-ACCuza : Este fantastic ! Trebuie trebuie încadrată în aur această soluție.

Adică pe cei 5 milioane de minoritari să nu-i lăsăm împreună să lupte împotriva noastră și de aceea , pe unii minoritari, să-i anexăm. **Și dvs ați anexat pe jidani.**

Aceasta este o chestiune. **Dar aceasta este soluționarea chestiunii jidănești ?**

-dr.Lupu : Acesta este un răspuns serios , d-le Cuza ?

-ACCuza : Nu veniți cu nimicuri . **Problema este gravă** și eu vă întreb încă o dată , ca să vă fac să înțelegeți cât e de gravă : **ce faceți cu orașele ?**

Toate orașele țării sunt în mâinile jidanilor. Aceasta înseamnă că astăzi **jidanii precumpănesc în conducerea afacerilor** , că **concentrează toate avuțiile** , că au în mâinile lor toate mijloacele de a îndruma și zăpăci spiritul public românesc. Încă o dată : **Ce faceți cu orașele ? Ce măsuri luați pentru a româniza orașele ?**

-dr.Lupu : **Noi facem pe evreii de religie mozaică cetățeni români, și-i interesăm la bunul mers al acestei țări.**

-Cuza : Noi vrem ca pe evreii " de religie mozaică" a dr.Lupu , **să-i scoatem din mijlocul nostru și să-i înlocuim cu români.**

-dr.Lupu : D-le Cuza, dta ești om serios ! Cum îi scoți ? Te-ai înțeles cu Franța , ca să-i duci în Madagascar ? (ilaritate) Să-ți dau eu o soluție : să-i omori !

Ce faci cu un milion de evrei din România, în împejurările de azi ?

Ori îi ucizi , ori îi alungi undeva. Unde îi alungi ? În Madagascar !? (aplauze la PNT)

[-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ Guvernarea PNC = necesitate națională - **continuare** -

▣ Rezolvarea problemei jidănești

"Am voit să stabilesc teza : toate partidele actuale nu sunt capabile să rezolve problema jidănească. Concluzia este : **Singur Partidul Național -Creștin este în măsură să răspundă necesităților Statului** , pentru că Statul român, **dacă nu va rezolva problema jidănească, este condamnat să dispară** sau să sfârșească într-un conglomerat de indivizi , **cârmuit de jidani**, mai mult sau mai puțin, direct sau indirect.

-dr.Lupu : **Sunteți nedrept cu PNL. Partidul Liberal , prin dvs, vrea să rezolve chestiunea evreească .**

-**ACCuza** : D-ta parcă ești plătit cu ceasul ca să întrerupi !

În politica internă, vom proceda așa dar, prin eliminare :

dacă sunt jidani acolo unde nu trebuie, îi vom scoate . (aplauze la PNC) .

DI Lupu mă întreabă : ce ai să faci dumneata ? Ai să omori atâția jidani ?

Nu omor pe nimeni. [-----]

ACCuza / 12 dec.'35

▣ Politica externă a PNC

▣ Rezolvarea internațională a problemei jidănești

Problema jidănească este și o problemă internațională ; pentru că, evident, câtă vreme nu vom ajunge să rezolvăm această problemă internațională, **noi nu vom avea liniște, fiecare din țările noastre .**

Politica externă a PNC a fost clarificată în cele trei puncte ale programului nostru și nu voi reveni. Prin urmare, **nu e vorba de aschimba politica tradițională a țării .Nicidecum. Urmăm calea arătată prin programul nostru.**

Dar este altceva : **pe mine mă interesează cum v-am spus , pentru că interesează țara mea, soluția problemei jidănești.**

Această problemă jidănească este simțită în toate țările , astăzi.

Ați văzut dvs în Franța mișcarea naționaliștilor , ați văzut că erau pe punctul să se înarmeze și să declanșeze război civil. [-----]

Ce vom face cu ei ? Am spus : **o să-i așezăm pe un teritoriu determinat** . pentru aceasta este nevoie de o înțelegere cu toate statele care au aceeași problemă.

Eu nu mă pot pune în conflict cu acele state care au rezolvat problema [Germania] sau care vor s-o rezolve. (aplauze la PNC)

Sunt prietenul tuturor țărilor care se ostenesc să rezolve această problemă , și care se va rezolva definitiv, numai prin înțelegerea noastră comună. "

ACCuza / 12 dec.'35

12.) Virgil Madgearu (PNT) , Declarație la Mesaj, 12 dec.'35

(DAD; M.O. 12, joi, 12 dec.'35 , p. 215 - 218)

[LD : Madgearu ia cuvântul imediat după ACCuza .Nu se stinseseră aplauzele PNC, când pe banca miniaterială, pe lângă ceilalți membri ai guvernului, intrase **Gh.Tătăărăscu** primit și el cu ovații și aplauze. La urcarea la tribună , **Madgearu** este primit cu aplauze și ovații de gruparea parlamentară PNT , din care lipseau (sau tăceau) ardelenii, Maniu ...

Până la Madgearu, **național- țărăniștii fuseseră foarte activi** , intervenind polemic ori de câte ori PNT fusese vizat : **Mihalache, Lupu, Călinescu, Petre Andrei, Madgearu .**

Acum , în calitate de **secretar general al PNT**, **Madgearu** rostește câteva fraze introductive și citește o **Declarație.**

Declarația este mai mult a fostului ministru de Finanțe sau de Industrie , decât a partidului....

Caracterul **"țărănesc"** al doctrinei , la toate capitolele , prin **persistența cuvântului** ,

a accentuării ponderii , importanței , acestei categorii sociale.

LD ; atenție la terminologie : economie "**plugărească**" ,societate "**țăărănească**" ,
stat "**agrar -țăărănesc**" stat "**național -țăărănesc**"

Madgearu nu este întrerupt de nimeni .]

Doc. integral xeroxat ; **fișier PNT XII**

/ **Guvernul Tătărăscu : în prag de lichidare /**

/ **Desbaterile la mesaj : formale, desconsiderate , diversioniste /**

/ **PNȚ: întărire organizatorică, numerică, prestigiu, disciplină /**

/ **Mișcările naționalist-extremiste = diversiuni cu complicitatea PNL /**

Declarația PNT

/ **Tronul și dinastia : monarhie constituțională /**

/ **Armata : campania de calomnii / stagnarea / reluarea programului PNT /**

/ **Politica externă : continuitate : pace -tratate - aliații - Liga Națiunilor - Titulescu /**

/ **Continuitate în guvernare ? /alternativele : stat liberal ? / : stat țărănesc ? /**

/ **Criza doctrinei liberale /**

/ **Doctrina agrar -țăărănească : agricultură - mica proprietate țărănească**

- **cooperative plugărești /**

/ **Politici economice : PNL / PNT /**

/ **Economia României sub guvernare PNL /**

politicile economice : financiare ; comerciale; monetare ; bugetare ;

cu străinătatea ; corupție și venalitate /

/ **Falimentul regimului PNL : alegeri ; cenzură ; stare de asediu ; falimentul guvernării /**

/ **Oferta PNT pentru guvernare : stat agrar -țăărănesc /**

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▣ **Partidul Național Țărănesc**

[LD: șbănuiesc ce vrea să spună ; bănuiesc ce vizează ; bănuiesc pe ce contează.

Dar ...mesajul este eliptic, confuz , echivoc.]

" În vremea aceasta , PNT **nu numai că nu a fost împiedicat în ascensiune sa,**
dar, cu toate greutățile prigoanei îndreptate împotriva sa, cu toate dificultățile
unei guvernări surprinse de criza mondială , care a măcinat pretutindeni vechi și încercate forțe
politice , **Partidul Național-Țărănesc a traversat vremurile grele,**
mărind forțele sale ca număr, disciplină, conștiință și prestigiu .
În timp ce **adversarii noștri se svârcolesc în neputință** , ajutându-se și împrumutându-se , sub
fel de fel de forme , ce nu pot ascunde fondul.

Iar fondul este acesta : Partidul Național Țărănesc îndeplinește astăzi

funcțiunea de instrument de renaștere națională (**exclamații ironice la PNC**) ,

nu exploatănd sentimentul național , sentiment firesc și cu atât mai puternic cu cât este mai

modest, **ci valorificând , prin acte , energia țărănească ,izvorul energiei naționale "**

(**aplauze la PNT**)

Madgearu / 12 dec.'35

▣ **Mișcările naționaliste extremiste**

▣ **Complicitatea PNL**

" **Persistența diversiunii exploatare a sentimentului național și urii de rasă** ,
cu toate jervele politice plătite scump de țară și de Partidul Național Liberal,

ar fi menită să ne bucure [**LD : !?!**] , ca una care **înfățișează luminos**, [**LD : !?!**]

falimentul monopolului politic al "claselor dirigente" ,

dacă nu ne-ar îngrijora haosul ce se adâncește zi de zi, în viața de Stat și de ordine legală ,

prin nepriceperea sau complicitatea cu forțe anarhice [**LD : !?!**] ,

de care face **dovadă zi de zi acest guvern "** (**aplauze la PNT**)

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▪ Continuitatea în guvernare .

▪ Stat liberal - stat țărănesc .

[LD : trebuie să încerc să pricep **deosebirea celor două concepții** , în toate domeniile, ceea ce este greu. Dar , acum, într-o redactare extrem de elaborată - presupun - poate reușesc. În ceea ce privește "**continuitatea**" în guvernare , este evident că **fiecare partid, subiectiv**, considera acest principiu **potrivit guvernării sale ! Pentru adversari**, continuitatea era incompatibilă pentru diverse condiționări , în care adverbele ... făceau carieră : "**dar** " , "**însă** " , "**doar** " ...]

" Răspunsul la Mesajul Tronului stăruie

asupra principiului de continuitate în opera de guvernare .

Am sprijinit întotdeauna acest principiu , menit să statornicească idei și metode folositoare vieții noastre publice. N-am șovăit să apărăm , în nici o împrejurare , **dreptul unui guvern de a avea timpul cuvenit pentru a arăta tot ce știe și tot ce poate.**

Nu este compatibilă **însă** cu ideea de continuitate , dăinuirea unor stări de **dezordine politică și dezordine economică.**

Ce ar însemna **continuitatea** aplicată **vârtejului de măsuri și reglementări comerciale contradictorii** , datorită **lipsei unei concepții unitare** și **unei acțiuni coordonate** între diferitele ministere și așezăminte publice ?

Criza doctrinei liberale...

" Răspunsul la measaj a Senatului , **recunoaște** clar că **criza economică mondială a dezechilibrat economia liberală** și a scos în evidență **caracterul perimat al doctrinei liberale** . Într-adevăr , **a dispărut libertatea de producție individuală , libertatea de vânzare individuală , libertatea de concurență** ca regulatoare apărurilor , **libertatea muncii , libertatea de circulație , de schimb** etc etc. **Acestea au fost temeliile economiei liberale.**

Doctrina agrar -țărănească ...

" O nouă formă de economie tinde să o înlocuiască .

A rămâne în afară de zodia timpului , înseamnă a visa o continuitate pe care nu o mai poate nimeni asigura , evenimentele însărcinându-se să răstoarne **construcțiile anacronice.** (**aplauze la PNT**)

" Viața economică de bază a României este agricultura. Mai ales sub forma **micii proprietăți țărănești** nu este posibilă nici dezvoltarea producției , nici valorificarea produselor agricole , pe liniile economiei liberale .

Numai o rețea completă de cooperative plugărești , poate asigura dezvoltarea agriculturii românești.

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▪ Politica economică PNL / PNT

[LD : dincolo de subiectivitățile resentimentare ale unui ex-ministru , atât de hulit pentru politica sa financiară și economică, **Madgearu lansează totuși critici concrete economice , provocând la meditație și dezbateri**, ceea ce partidele naționaliste nu făceau.]

" Ne-a fost dat însă să asistăm , în cursul acestei guvernări , **la o încercare de aservire a cooperației, rețelei bancare capitaliste, în plină descompunere .**

Ne-a fost dat , ani în șir , să asistăm la **protejarea nerațională a unor industrii** , pentru care **nu sunt condițiuni normale de dezvoltare în țară**, care **nu întrebuițează materii prime indigene**, nici **forțe de muncă naționale.**

Iar în timpul din urmă , am putut constata **o totală pasivitate față de dezechilibrul tot mai mare dintre prețurile industriale și cele agricole.**

Cum ar fi cu puțință o continuitate în asemenea condițiuni ?

Politica economică PNT...

" Prețuind ideea de continuitate în gospodăria de Stat, Partidul Național -Țărănesc o înțelege posibilă , numai așezând economia națională în mersul timpului și în cadrul structurii noastre sociale și naționale.

" Astfel se va asigura cooperarea solidară, atât în domeniul economic ,
cât și în domeniul politic , a tuturor claselor producătoare și a tuturor energilor
naționale creatoare. (aplauze la PNȚ)

" Iar Statul, sprijinit pe opinia publică luminată și pe colaborarea directă a categoriilor
interesate, își va îndeplini misiunea sa națională, asigurând continuitatea pe linia firească
a poporului român. În acest scop, trebuie întreprinsă o acțiune intensă de educație socială
și națională în masele populare.

La temelia noului stat trebuie așezat țărănul român luminat, sănătos, harnic, deplin
stăpân pe munca sa, și asigurând ,prin energia și virtuțile sale naționale ,
primatul muncii românești în toate ramurile de activitate ." (aplauze la PNȚ)

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

❖ Falimentul regimului PNL

❖ Guvernul Tătărașcu : să plece !

" Nu este de mirare că guvernul ,
care nu a putut deslega niciuna din problemele economice la ordinea zilei,
și care a ridicat împotriva lui toate clasele de producători ,
nu mai are astăzi nici un reazim în masele populare.

" Cu toate că exprimarea voinței naționale este împiedicată prin stările excepționale ,
prin bunul plac și prin abuzul permanent exercitat de aparatură administrativă și polițienescă,
totuși o serie de manifestațiuni au dovedit acest lucru neîndoiește.

Alegeri...

" Dovada cea mai hotărâtoare au dat-o alegerile administrative .

În cele 40 de județe în care au fost alegeri până acum, PNL a pierdut 20% din voturi .
În celelate 31 județe , alegerile se amână continuu ,fără alt motiv decât teama de înfrângerea
guvernului. Ce s-a întâmplat la alegerile județene, s-a repetat la alegerile comunale și parțiale
, pentru Parlament. În foarte multe cazuri , alegerile s-au amânat și conducerea comunelor a
fost lăsată comisiilor interimare.

Cenzură, stare de asediu....

" Numai cenzura și starea de asediu împiedică opinia publică să se manifeste în mod liber și
mai înlesnește, astfel, guvernului să-și prelungească agonia.

Zădarnică și păgubitoare aragonie ! Guvernul e definitiv condamnat !

Falimentul guvernării...

" Falimentul programului și al concepțiilor sale economice , lipsa de autoritate și
de demnitate a acțiunii sale politice , haosul în politica sa comercială, prăbușirea schimburilor
cu străinătatea, căderea monedei, scumpirea vieții , anarhia în domeniul administrativ,
imoralitatea și corupția în toate ramurile activității publice (ilaritate la PNL) ,

nu pot avea decât un singur desnodământ : plecarea grabnică a guvernului .

(aplauze la PNȚ)

Madgearu / 12 dec.'35

❖ Oferta PNȚ pentru guvernare

" Pentru opera de reconstrucție națională pe temelii firești,
Partidul Național-Țărănesc a pregătit un ansamblu de soluții practice ,
studiind problemele și realitățile poporului nostru.

" Aceste soluții se inspiră de la ideea că problemele românești au soluții românești ;
că Statul Român nu poate fi decât expresia politică a realităților economice, sociale și
naționale ale populației care îl alcătuiește.

" Caracterul plugăresc al economiei și caracterul țărănesc al populației .

În marea ei majoritate , asigură , printr-o politică adecvată ,

primatul muncii românești în toate domeniile

și așază bazele Statului pe liniile trecutului istoric, ținând seama , în același timp,

și de evoluțiile care deschid drumuri noi spre viitor. (aplauze la PNT)
" Cu o astfel de busolă a instinctului și a conștiinței naționale constructive ,
educată serios și pozitiv ,
PNT va asigura soliditatea construcției noului stat , ferindu-l ,
pe de o parte ,de încercările de readaptare la forme perimate [statul liberal]
, pe de altă parte, de tendințe și diversiiuni extremiste [stat naționalist]
menite să denatureze echilibrul natural într-un Stat cu o populație de țărani ,
care au din fire simțul echilibrului normal. (aplauze la PNT)
" Formațiuni artificiale improvizate [aluzie la PNC , la Fr.Rom.] conduse de oameni
ce au eșuat în întreprinderile lor publice de până azi [aluzie la Vaida, Goga , Cuza ș.a.]
în nici un caz nu vor putea împiedica dezvoltarea firească a Statului Român ,
după structura sa economică, socială și națională , și potrivite menirii sale istorice.
" Acesta este răspunsul nostru , respingând proiectul de răspuns la majorității la Mesajul
Regal "(aplauze la PNT)
Virgil Madgearu / Declarația PNT / 12 dec.'35

13.) H.Otto Roth (PNG) , discurs la Mesaj, 12 dec.'35

(DAD, MO 12, șed. joi, 12 dec.'35, p. 218-219)
[LD, 18 mai 2003 : trebuie să nu uit cum a sfârșit **Hotto Roth**, în închisoarea
din Sighet. Atunci , în dec. 1935, el a vorbit ca un înțelept, și , cu mici excepții ,
atitudinea lui a fost exemplară.]
/ **Dezbaterile la Mesaj - descreșterea parlamentarismului - valul de naționalism /**
/ **Naționalismul european / naționalism fascist / naționalism uman, de respect/**
/ **" Numerus Valachicus" /**
/ **Germani din România /**
/ **Tratativele cu guvernul : deziderate germane /**
/ **Consecințele grave ale aplicării legislației de protejare a românilor /**
/ **Apel la înțelegere, la repararea nedreptăților /**
H.O.Roth / 12 dec.'35

14.) Vladimir Zaloziecky (P.U) , Declarație la Mesaj : ucrainenii , 12 dec.'35

(DAD, MO 12, șed. din 12 dec.'35 , p. 220)
[LD : citește declarația după discursul lui H.O.Roth . Câtă deosebire de limbaj !
Dar și de tratament ! Este evident că asupra ucrainenilor s-au făcut presiuni de desnaționalizare ,
chiar dacă , sub pretextul că ei fuseseră români ucrainizați]
Vladimir Zaloziecky / 12 dec.'35

▣ Declarație în numele Partidului Ucrainean

" **Ucrainenii** locuiesc de veacuri în mase compacte în nordul Bucovinei ,
în partea de **est a Maramureșului** , și în unele **părți ale Basarabiei, ca țărani**.
Ei numără în total **peste 1 milion de locuitori** harnici și pașnici ai acestei țări,
care își îndeplinesc toate datoriile către Stat .[-----]
Raporturile cu Guvernele
"Toate aceste plângeri le aducem la cunoștința guvernelor , **timp de zece ani**, dar
constatăm cu durere că situația noastră culturală și dreptul la viață
devin din ce în ce mai grele.
Știut este că **desnaționalizarea minorităților** ,
a fost **înălțată la rangul unei rațiuni de Stat** ,[-----]
Noi însă socotim că ar corespunde mai curând **rațiunii politice a Statului român** ,
ca **cei 5 milioane de minoritari** , să fie făcuți **cetățeni cu plenitudinea drepturilor** ,
a căror **loialitate față de Statul român** să rezulte în mod organic **dintr-o egalitate de drepturi**
acordată generos și larg, iar **nu numai garantată pe hârtie și violată în realitate**. Acela care
nu recunoaște dreptatea altora , prepară fărâmarea propriei lui dreptăți. **Cum nu găsim nici un**

ecou la doleanțele noastre în *Mesajul* discutat ,
nu putem fi pro. "

Vladimir ZALOZIECKY / 12 dec-'35

15.) Emil Panaiteșcu (PNL) , discurs la mesaj, 13 dec.'35

(DAD, MO 13, 13 dec.'35 , p. 227-228 - xerox incomplet)

[LD : este de subliniat faptul că **PNL** , ca partid de guvernare, **nu participă prin liderii săi de marcă la dezbateri** . Nu știu dacă **Dinu Brătianu** este prezent în incintă, cert este că **nu se manifestă**, nici chiar atunci când numele său este implicat.

Din acest p.d.v., **acest discurs ... cuminte, clasic**, pare a reaminti guvernului că **trebuie ca cineva să apere prestigiul partidului** , că cineva trebuie să mai amintească de **paginile glorioase** înscrise în **istoria României moderne**, și , mai ales, **să evoce numele Brătienilor : Ion și Vintilă** .

Nu am tot discursul, l-am luat pentru această semnalare.] Doc la **Fișier PNL X**

Emil Panaiteșcu / 13 dec.'35

▣ Doctrinile partidelor

▣ Atitudinile, acțiunile partidelor.

Discuția la Mesaj s-a desfășurat sub aspectul unui **examen de doctrine** și de **atitudini politice** ale diferitelor partide. Firește, în această discuție, îmi revine și mie rolul de a examina , nu atât doctrinele politice, care au fost desfășurate , cât **mai ales atitudinile , acțiunile și rezultate acțiunilor politice ale diferitelor partide** , spre a vedea din acest examen , care este **posibilitatea de sistematizare a vieții noastre politice pe viitor**.

Problemele desfășurate se pot grupa în **câteva mari teme** :

Problemele social- economice ; Problema națională ; Relațiile internaționale ;

Emil Panaiteșcu / 13 dec.'35

▣ Rostul, posibilitățile, mijloacele politice ale PNL

Sub acest unghi de vedere, **care a fost rostul** Partidului Național-Liberal și **care au fost posibilitățile și mijloacele** prin care PNL a reușit , aproape un veac,

să determine **însăși întreaga dezvoltare politică a României moderne ?**

Căci **numai cunoscând această dezvoltare** în trecutul istoric cel mai apropiat al României moderne, **numai astfel** putem avea o garanție de **posibilitatea pentru viitorul politic al României**.

[-----]

Emil Panaiteșcu / 13 dec.'35

16.) Hurmuz Aznavorian (Raportor) , discurs final la Mesaj, 13 dec.'35

(DAD, MO. 13, vineri, 13 dec.'35, pag. 228- 236)

[LD : 22 mai 2003 : Recrutat de Tătăreanu din gruparea "**tinerilor liberali**" , intelectual cultivat și de Duca de la grupul "**Părerilor Libere**" ,

Aznavorian este desemnat ca raportor la Mesaj. Doctrinar și orator de ținută, el pune la punct câteva probleme la ordinea zilei , în special lozincă "**statului țărănesc**" cu care PNȚ asalta puterea. Din păcate, nu face același lucru și cu privire la **PNC-Goga -Cuza**.

Această omisiune, va întări în opinia politică suspiciunea de complicitate privind " serviciile"(aranjate sau indirecte) aduse în campania anti-PNȚ .

.Biologic, este **generația lui Carol al II-lea**, fiecare **suficient de tânăr și pregătit intelectual** , pentru împlinire în **cariera politică**, dar **deja îmbătrânit** (față de exuberanța tinerilor din generația postbelică) Aznavorian a ajuns la mare prestigiu politic -profesional ; a făcut și al doile război mondial și... după 1947, **a făcut pușcărie la Sighet, unde a și murit** .]

Supratitluri, sublinieri, colorări, semne , îmi aparțin. **Doc.integral -xerox ; fișier -PNL X**

/ Autobiografie profesional - politică ; intrarea în PNL- 1928 /
/ Grupul "Părerii libere" / " Tinerii liberali " /
/ Conflictul dintre generații / Dezideratul pacificării /
/ PNL = Democrație - Naționalismul luminat /
/ Pedagogie politică : lupta politică - disputa - controversa- polemica /
/ Pedagogie politică : adversitatea - calomnia- dușmănia - violența - crima /
/ Unitatea politică în democrație : guvern - opoziție /
/ Regim democrat : libertatea individuală - libertatea absolută -libertatea responsabilă /
/ Regim democrat : disciplina socială - disciplina națională /
/ Democrația = metodă politică / Obiectiv : asigurarea generațiilor politice ; elitele /
[Polemică **Aznavorian** - Șeicaru : anarhia ; regimul autoritar ; regimul excepțional]
/ Partidul politic = pepiniera elitelor /
/ Locul electoralului în regim democrat : consultarea națiunii ; stabilirea titularului puterii /
[Polemică **Aznavorian** - **Mihalache** - **Petre Andrei** :
cosimțământul electoral - falsificarea cosimțământului]
/ Elitele politice : competența - nedemnitatea /
/ Corectivele (alternative) regimului democrat : Regimul dictatorial ? - dezavantaje /
/ Alternativa PNT : Stat țărănesc ? - diversiune electorală /
- PNL și problema țărănească ;
- Împroprietărirea și votul universal ;
- I.I.C.Brătianu - documente programatice ; înfăptuiri ;
[Polemică **Aznavorian** -**Mihalache** - **IGVântu**- **Petre Andrei** :
stat românesc - stat burghez - stat sovietic - stat fascist - stat țărănesc]
/ Politica externă - omagiu lui Titulescu /
/ LD : lacunele discursului raportorului la Mesaj /
H.Aznavorian / 13 dec.'35

17.) **Gh.Tătărăscu**(președ.Consiliu, ministrul Armamentului), concluzie la Mesaj,
14 dec.'35

(DAD, MO 14 . sâmbăta, 14 dec.'35 , p. 240- 244)

Ședința se deschide la ora 16, 30. Sunt prezenți 277 deputați , presă, public.
Pe banca ministerială- guvernul . Majoritatea, inclusiv șeful PNL , **Dinu Brătianu**, entuziasmată
Opoziția este prezentă, inclusiv **Maniu**, **ardelenii**, **Gh.Brătianu**, **Cuza**,**Goga ș.a.**
Lipsește **deputații minoritari** - germani, maghiari, ucraineni -
ceea ce indică o stare de profundă neliniște legată de măsurile naționale .
Am revăzut câteva discursuri ale lui Tătărăscu , în postura de opozant.
Ce putea face schimbarea de ipostază (la guvernare !) dar , mai ales ,
răspunderea (pentru prima oară premier !) .
Discursul este **sintetic, sobru, pragmatic, cuantificat , edificator ;**
Cifrele reci sunt puse să vorbească , nu etichetări, nu generalități ;
Sistematizat pe două mari direcții - ca efect oratoric - **pacificarea politică și consolidarea**
națională. - Tătărăscu reușește o **antiteză** între guvernarea PNT și Guvernarea PNL.
Efectul este zdrobitor. Abia spre sfârșitul discursului , dar și atunci , nu explicit,
are câteva **referiri la partidele care ceruseră plecarea PNL de la putere ,**
fără însă a argumenta prea mult, ci **sentențios : PNL trebuie să rămână la guvern**
pentru a-și îndeplini misiunea, **programul, planurile ,de pacificare și consolidare națională.**
Nici o vorbă de starea de asediu, de cenzură, de revizuirea Constituției,
de retragerea unor legi anunțate , de abuzuri sau ignorări în opera de guvernare .
Foarte sigur pe el , pe guvern, pe partid, și, clar , pe Rege]
Doc. integral - xerox ; **fișier Guvern XII**
/ Dezbaterile la Mesaj , prilej /
/ Bilanț : doi ani de guvernare /
/ Deviza guvernului : destindere, pacificare, consolidare /
A.Destindere politică, pacificare

/ Focar : creditori - debitori ; soluția : **conversiunea datoriilor** /
 / Focar : străinii - românii ; soluția : **protejarea elementului românesc** /
 / Focar : șomeri - patroni ; soluția : **lucrări publice, investiții** /
B.Consolidare națională .Obiective, Soluții :
 / **Apărarea țării** ; soluție : înzestrarea armatei /
 / **Echilibrul financiar** ; soluție : monedă, buget, datorii /
 / **Suprastructura economică** ; soluție : drumuri, poduri, CFR, linii telefon /
 / **Rentabilizarea adriculturii** ; soluție : prețuri , tehnologii, culturi, educaie /
 / **Efienticizarea industriei** ; soluții : producție ; materie primă ; comerț /
 / **Sănătatea națională** ; soluții: reorganizarea sanitară ; profilaxie, spitale ; doctori /
 / **Învățământ** ; soluții : legislație , școli, cadre didactice /
 / **Administrația de Stat** ; soluții : primării; stabilitate ; muncă, disciplină /
[Paralelă : 5 ani de guvernare PNT - 2 ani de guvernare PNL]
 / **Disciplină națională** ; soluție : **Straja Țării , Premilităria** /
 / **Apărarea integrității** ; soluție : **politica externă activă** /
 / **Legislație unitară** ; soluție : **unificarea codurilor , legislație diversă** /
C.Răspuns opoziției : continuarea guvernării
 / **Doctrinile , programele de "stânga" , de " dreapta" fără soluții , /**
 / **Soluțiile alternative : ură, indisciplină, violență, discordie /**
 / **PNL , continuă guvernarea, programul, stilul de muncă /**
Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

▣ Dezbaterile la mesaj

▣ Doi ani de guvernare - bilanț

"D-le președinte, d-lor deputați, **desbaterile** ce au avut loc în jurul **Adresei de Răspuns** la **Mesajul Tronului**, sunt **pentru guvern prilejul de a fixa** , printr-o **declarație colectivă** **liniile generale ale politicii sale** și de **a recapitula înfăptuirile** din acești **doi ani de guvernare** , care , **oricât de severe** ar fi obiecțiunile și **oricât de pătimase** ar fi criticile, rămân **o etapă rodnică în ideea consolidării Statului nostru**. (**aplauze la majoritate**)
Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

▣ Destindere politică

▣ Pacificare

" Înăptuirile acestea au urmărit cele **două țeluri cardinale ale guvernării noastre :**
pacificare și consolidare .Pacificare, și, în primul rând , **pacificare politică**.
Am crezut, în momentul când mi-am asumat răspunderea guvernării,
 că situația generală internă și externă , ne impunea crearea unei **noi atmosfere politice ,**
stăpânită nu de distrugere reciprocă ci de dorințe de colaborare.
 (**aplauze la majoritate**)**Și am crezut** că **acțiunea continuă de denigrare și de sfâșiere**
 nu poate să găsească în sufletul maselor decât
 simțământul totalei **neîncrederi în clasele conducătoare ,**
 culminând cu **anarhizarea spiritelor și a moravurilor noastre** . (**aplauze la majoritate**)
 " În slujba acestor credințe, **am proclamat** nevoia **destinderii în luptele interne,**
 și consecvenți cu aceste credințe , **am concentrat atenția noastră exclusiv asupra operei de**
refacere , abținându-ne de la orice de la orice **act de vrăjmășie sau de învrăjbire**.
Vom persevera în practica acestei politici, socotind că **pacea internă constituie ,**
 în împrejurările de astăzi, **condițiunea dominantă a oricărei acțiuni de guvernare ."**
 (**aplauze la majoritate**) [-----]
Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

▣ Soluțiile alternative.

▣ Credințele PNL

" **Dacă** am socoti că **există, în alte mâini, soluțiuni** care ar putea să rezolve mai rapid problemele ce stau în calea noastră, **am lăsa cu un ceas mai curând frânele puterii** din mâinile noastre . **Nu vedem însă nicăeri aceste soluțiuni.**

" La tribuna Camerei și a Senatului , **s-au expus** , în cuvântări și declarații,

programe, doctrine și ideologii variate și seducătoare ;

dar, nu s-au expus soluțiile practice prin care se pot stăpâni , mai bine decât prin soluțiile și metodele noastre, **nevoile și dificultățile de azi** , izvorâte, mai toate , **din haotizarea economiei mondiale**, cu repercusiunile căreia continuăm să ne luptăm .

Soluțiile expuse nu sunt **decât soluțiuni de agitație** sau **soluții electorale** din care nici un guvern de răspundere nu-și poate lua inspirațiile.

(**aplauze prelungite la majoritate**)

Rămânem deci stătonici în credințele noastre ,

în programul nostru, în politica noastră.

Vom continua să preferăm **programul de realizări de fiecare zi ,**

programului de himere irealisabile.

Vom continua politica noastră de înfăptuiri , preferând **reformele precise și imediate ,** **formulelor nerodnice și neaplicabile.**

" Nu ne impresionează **acțiunile adversarilor noștri** , fiindcă ele se vor sfârâma de **hotărârea neclintită a guvernului de a-și împlini până la capăt datoria ,**

rezemat pe încrederea neșovăitoare a majorității parlamentare . (**aplauze prelungite la majoritate , strigăte de brăv ; majoritatea , în picioare , ovaționează**)

" Nu ne impresionează nici **curente care se nasc la stânga sau la dreapta credințelor noastre** , căci **societățile** , în evoluția lor, **pot străbate** , ca orice organism viu, **ceasuri de criză** , dar **accesele acestea sunt trecătoare** și **sănătatea morală și bunul simț sfârșesc prin a birui. "**

" **Emanățiune a unui partid de evoluție , de ordine și de conservare ,**

de expresiune permanentă a bunului simț și a virtuții poporului nostru -

care prin instinct **repudiază toate transformările brutale și toate actele de violență**

- **noi rămânem pe drumul concepțiilor noastre tradiționale,**

respingând doctrină de ură , ca și orice politică de agresiune socială . "

(**aplauze prelungite la majoritate**)

" **Noi rămânem credincioși principiilor care stau la baza**

asezămintelor noastre constituționale, prin care s-a organizat , pe ruinele privilegiilor , **democrația noastră națională și parlamentară.**

Considerăm primejdioasă orice acțiune politică care tinde

să înlocuiască dreptul prin violență și ordinea legală prin triumful forței ,

și reamintim tuturor celor care le practică sau se gândesc să practice

o politică de ură și agresivitate , că excesele și violențele

sfârșesc totdeauna prin a crea discordia și dezagregarea. "

(**aplauze prelungite la majoritate**)

" **Vom continua , deci, opera noastră de consolidare , de solidaritate și de**

concordie. Vom mobiliza și în anul ce vine , toate energiile țării la desăvârșirea operei

începute , pentru ca astfel , **după ce vom fi împlinit programul nostru,**

după ce vom fi readus pe deplin spiritul de ordine , de muncă și de disciplină

în toate domeniile vieții Statului , în ceasul când vom părăsi locul nostru de răspundere ,

să putem spune succesorilor noștri : continuați ! "

(**aplauze prelungite ; strigăte de bravo ; majoritatea , în picioare , ovaționează îndelung.)**

-**Voci :** Cerem afișarea discursului (**aplauze îndelungate**)

Adunarea încuviințează afișarea discursului d-lui președinte G.Tătărăscu .

Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

18.a) A.Bentoiu, Decretul -lege , Reorganizarea Ministerului de Justiție , 20 dec.'35

M.Ghelemegeanu , Armd.Călinescu : critici constituționale, parlamentare /

/ **Legea deplinelor puteri** (apr.'34)/

/ Decretul -lege , **Reorganizarea Ministerului de Justiție** (pe baza legii deplinelor puteri) /

(DAD, MO 19, șed din 20 dec.'35 , p. 569- 572)

[**LD** : discuția este de tehnică juridică . Mă interesează doar **argumentarea**

care face din executiv **un guvern legislativ**,

primind dreptul de a emite **decrete -legi** ,

și cum se ratificau ele de către Parlament .]

- **M.Ghelmegeanu** : Pe baza **legii deplinelor puteri** , din aprilie 1934,

s-au emis o serie de **decrete** . Aceste decrete, în condițiile legii , **au fost ratificate printr-o lege**.

Între aceste decrete ratificate , face parte și **Decretul pentru ierarhizarea funcționarilor**

și reorganizarea administrației.

Acest decret , devenit lege prin ratificare , are un art 7, prin care **guvernul este autorizat să facă reorganizarea serviciilor publice**.

" N-am să discut **dacă este sau nu compatibil cu regimul parlamentar și democrat sistemul legiferării prin decrete legi**. [-----] **Eu recunosc** , prin urmare **că este compatibil cu regimul parlamentar și democratic ca, în anumite împrejurări , pe care le voi specifica imediat , să se reglementeze în mod excepțional pe calea decretelor -legi . "**

În **legea deplinelor puteri din apr.'34** ați prevăzut că **guvernul are dreptul să reglementeze pe cale de decrete -legi** , sub o îndoită condițiune , care afectează însăși valabilitatea decretelor.

Prima condițiune : **legiferarea pe calea decretelor , care face din guvern,**

un guvern legislator, nu poate să aibă loc **decât când Parlamentul este închis**. (vacanță)

A doua condițiune : **decretele -legi** nu vor fi valabile **decât dacă guvernul le prezintă până la 14 decembrie și obține ratificarea** . **Altfel , decretul își pierde valabilitatea** .

Acum, guvernul vine cu un **decret -lege**, cf. căruia , poate organiza ministerele ,

deși Parlamentul nu este în vacanță !

- **Hurmuz Aznavorian** : **Nu are nevoie de depline puteri pentru reglementarea serviciilor.**

Este materia exclusivă dată în competența puterii executive.

- **Ghelmegeanu** : Cu acest tip de decrete-legi, **dvs puteți face reorganizarea Statului** , când Parlamentul este deschis, și **nici nu mai aduceți în Parlament ratificarea lor**.

Este posibil acest lucru, să porniți la reorganizarea Statului

fără aprobarea, în nici un fel, a Parlamentului ? [-----]

-**Aurelian Bentoiu** (subsecretar de stat Justiție **Și PNT** a procedat la fel, când a trecut anumite atribuțiuni de la Ministerul Domeniilor la PARID ...

Și în Franța, **guvernul Laval uzează de aceste decrete -legi** [-----]

-**Ghelmegeanu** : Eu nu m-am ridicat aici pentru chestiuni de procedură .

În fața Parlamentului , **cred că nu veți opune achiesări Partidului Național -Țărănesc**."

Bentoiu -Ghelmegeanu / 20 dec.'35

▣ **Controversă : elitele în democrație, parlamentarism,**

-**Bentoiu** : Eugène Pierre , în tratatul său clasic de drept parlamentar, nu este de părere cu d-ta .O să vă fac serviciul să vi-l împrumut, ca să vedeți.

-**Ghelmegeanu** : Eu nu m-am ridicat aici cu **Glasson, Duguit, sau Eugène Pierre ,**

ci cu o chestiune politică, cu o chestiune care interesează **viitorul regimului nostru democratic**, în legătură cu **practica de guvernământ** .

Voi face un serviciu d-lui subsecretar de Stat ; îi voi da posibilitatea să expună Camerei **marea operă săvârșită de actualul guvern, prin sistemul decretelor - legi** [-----]

Vorbea colegul Aznavorian de marea **virtute a regimului democratic** , în selecționarea elitelor.

" **Noi , într-adevăr , credem în regimul democratic, în regimul parlamentar** , pentru că este **mijlocul cel mai bun de selecționare al elitelor**.

Un om politic , care izbutește în viața publică să se mențină un deceniu , două decenii, acela triumfă printr-**un examen politic de fiecare zi, dat la tribună , în viața publică , în fața țării**. Dar eu vă întreb : **această selecționare a elitelor se poate face**

În cadrul unui regim care se abate de la regimul parlamentar și de la regimul democrat de guvernare ? Seleționarea elitelor se poate face într-un regim de permanentizare a stării de asediu și a cenzurii ?
Ce elite credeți că se vor ridica într-un asemenea regim ?

Elita inteligenței, elita talentului, elita meritului, elita muncii, elita caracterului ?

Nu ! Se vor cita : o elită a abilității dubioase , elita oportunismului cras, și elita care, prin însăși faptul că parvine , dezagreghează toate energiile și demoralizează toate caracterele."

Ghelmeageanu / 19 dec'35

▣ **Replică la discursul lui Tătărașcu**

▣ **Desconsiderarea parlamentarismului, a partidelor.**

[LD : este o punere la punct a lui Tătărașcu pentru abuzul lui de cifre și statistici, pentru fudulia de pragmatism afișată, pentru ignorarea deliberată a subiectelor " delicate"]

" **Vreți dvs selecționarea elitelor** ,

când **Parlamentul se transformă într-un birou de înregistrare ?**

Seleționarea elitelor , când **guvernul pune acest principiu :**

nu legiferăm , înfăptuim și gospodărim !

Apoi , d-le subsecretar de Stat , **nici această administrație , care s-a transformat în cifre ,** în declarația d-lui prim ministru și de care vom mai avea ocazia să ne preocupăm, dacă **nu se poate face decât sub controlul strict al Parlamentului .**

" **S-au ridicat** , de grupările politice din această Cameră , **diferite probleme** , unele mai importante ca altele, în materie de **regim de import și export, de deize, de cenzură și stare de asediu, de refacerea creditului .**

" Eu vă întreb : **a fost în stare Parlamentul să obțină măcar numai o comunicare de acte din partea guvernului , ca să instituie în fața țării o discuție obiectivă și serioasă ?**

" Eu vă fac vina că , prin regimul care se practică , în care sistemul decretelor -legi , nu este decât o verigă într-un sistem mult mai primejdios , mult mai subteran decât ne închipuim , faceți imposibilă și această virtute pe care o recunoașteți până acum , regimul parlamentar , și de care vorbea dl Aznavorian, selecționarea elitelor .

" Am fost profund impresionat de cuvintele pe care **fostul președinte al Republicii Cehoslovace** le-a spus **la un sfârșit de viață publică : statele trebuie să rămână credincioase idealurilor care le-au creat .**

"Eu cred că acest adevăr este tot atât de valabil și pentru un partid politic și pentru un om în viața publică. Oamenii, ca și partidele politice ,trebuie să rămână credincioși idealurilor pentru care au ridicat sindardul și pentru care au luptat "(aplauze la PNȚ)

[transformă întrebarea în interpelare]

-Armand Călinescu : În Monitorul Oficial a apărut un decret prin care **se reglementează serviciile Ministerului de Justiție**. Atunci s-a pus întrebarea : **despre ce este vorba ?**

Ce act este acesta ? Este o lege sau un regulament ? [-----]

"În adevăr, într-un regim constituțional , **normele de drept nu se pot fixa decât** pe aceste două căi : **sau** printr-un act elaborat de **puterea legiuitoare**

sau printr-un act elaborat de **puterea executivă**, și unul și altul **cu formele prevăzute de Constituție**.

" Este adevărat că **de la un timp** a apărut și un al treilea sistem de elaborare a normelor de drept : este ceea ce se cheamă **decretul -lege**.

Nu voi discuta **dacă acest sistem este oportun sau nu** ; nu voi examina nici chestiunea de a se ști **dacă teoria nouă a delegării puterilor** - singura care formează substratul , fundamentul juridic , al acestei metode de legiferare - **este admisibilă sau nu**.

Personal, vă mărturisesc că eu nu-l împărașesc , sau , mai exact, nu-l justific.

Nu am textele la mine, **sunt și eu un vechi diplomat al universității din Paris, cu specialitatea tocmai în dreptul constituțional**, încât numai pe baza principiilor generale - aș vrea să lămuresc această chestiune.

" Dar , indiferent dacă eu admit sau nu **sistemul decretelor-legi**,

un decret-lege este echivalent cu o lege. [-----]
În Constituție, este un articol expres, 93, care spune că departamentele ministeriale se înființează și se desființează prin lege.
Este natural să fie așa , căci nu este admisibil ca organizarea puterilor în Stat să fie lăsată la discreția puterii executive. Există asemenea obligație, imperativ constituțional, la absolut toate organizațiile .
Pentru puterea executivă , este art. 93 .
Pentru puterea judecătorească , este art. 101 :
nici o jurisdicție nu se poate înființa decât în puterea unei legi.
Pentru instituțiile județene și comunale, este art. 108 .
Prin urmare, organizarea puterilor în Stat , trebuie făcută pe baza unei legi, conform Constituției, așa că justificarea dlui Bontoiu nu este concludentă
Ghelmegeanu , Călinescu / 21 dec.'35

18.b) Teodor Cudablu, "Scăderile partidelor politice de astăzi ", 1935

// Proliferarea partidelor : 15 // Destrămarea partidelor : cauze , consecințe //
Atenție LD ! pierdut fișa la transferul de fișier. Trebuie să reiai cartea !

Vacanța parlamentară

Reluarea sesiunii

▣ a) H.Otto Roth (P.G) ,Protest: interzicerea plebiscitului german , 22 ianuarie '36

b) N.S.Ionescu -intervenție ; c) I.Inculeț (ministr.Interne) - răspuns

Vezi fișier Minorități V

19.) Armand Călinescu , comunicare - avertisment ,23 ian.'36

(DAD, MO 23, șed. din 23 ian.'36, p. 902)

[LD , 27 mai 2003. Strategia lui Tătărăscu de a-și anihila adversarii, pretenții la guvernare , - PNȚ și PNC - lăsându-i să se încaiere , să se atace reciproc, fără ca organele de ordine să intervină, împinge pasiunile electorale spre scene de anarhie civilă. . Pe de o parte.

Decizia impulsiv-resentimentară - dar nepregătită - a PNȚ de a răsturna guvernul , cu orice preț , după dejucarea manifestației din 14 noiembrie , caută noi pretexte de a forța mâna Regelui , cu spectrul unui ... război civil. Pe de altă parte.

" Slobozenia" și " euforia " PNC, noul partid naționalist care avea terenul liber , (prin dizolvarea Gărzii) și încurajări de peste hotare . Pe de o altă parte .
Plus : dorințele Regelui ; plus : alte ambiții (Vaida, Gh.Brătianu , Iorga, Titulescu)
Plus : unele absențe (Duca, Maniu) ... vor face din anii '36 -'37 scena turnantă pe care regimul democratic din România va eșua . Vor mai curge însă ... 2 ani .
Nu se poate stabili o anumită dată, un anumit moment pentru aceasta.

Eu consider momentul acestei declarații ca un episod important din serie .]

Armand Călinescu/ 23 ian.'36

▣ Incidente comise de org.extremiste

▣ Pasivitatea autorităților .

Cu două luni în urmă , în numele PNT , adresase o comunicare [LD : vezi : 9 dec.'35] d-lui prim-ministru , semnalând o serie de grave incidente comise de organizațiile extremiste. Invederare , tot atunci, absența oricăror măsuri din partea autorităților judecătorești și polițienești, considerând că guvernul însuși avea o atitudine echivocă , și că trebuia să răspundă , pentru a risipi echivocul .

Nici Tătărăscu, nici ministru Inculeț, nu au crezut de cuviință că trebuie să răspundă.

" **Dimpotrivă**, între timp, am avut să asistăm la o serie de noi dezordini și mai grave încă, atât prin forma în care s-au produs, cât și prin atitudinea observată de autorități.

București...

Astfel, cu prilejul unei **alegeri** pentru **Consiliul de disciplină** al Baroului de Ilfov, cete de indivizi care nu aveau nici o legătură cu acest scop, îmbrăcate în uniforme interzise de lege și înarmate , s-au dedat la acte de extremă violență , atât în jurul palatului de Justiție , cât și în interiorul acestui palat .

Forțele armatei au asistat impasibile la aceste violențe, iar **organele parchetului** au declarat că nu au mijloace pentru a impune respectul legii.

Acest fapt , se petrecea în centrul Capitalei, în jurul celui mai înalt for juridic, în prezența ministrului de Interne, constituind un îndemn și o încurajare a elementelor de dezordine de pretutindeni.

Suceava ...

Câtva timp după aceea, cu prilejul unei **alegeri parlamentare la Suceava**, scenele au fost reluate într-o mai mare măsură .

" **Bande de oameni îmbrăcați în uniforme hitleriste** , înarmate, precum anunța un Comunicat oficial, **au terozizat săptămâni întregi județul** și s-au dedat la **acte de agresiune împotriva unor parlamentari și foști miniștri**.

" **Din nou autoritățile au lipsit de la datorie** ; ele **nu au luat nici o măsură** pentru a menține ordinea publică și pentru a garanta siguranța personală a cetățenilor pașnici .

Iar când vreunii , **prinși asupra faptului** , **au fost arestați de formă de jandarmi**, **Parchetul**, ascultând alte îndrumări , i-a eliberat imediat , pentru ca violențele să reînceapă "

Mehedinți ...

Astăzi, în vederea **alegerii parlamentare** ce va avea loc la Mehedinți, se operează o nouă concentrare a trupelor dezordinei .

Manifestațiuni violente au și avut loc la Turnu -Severin , iar când sătenii au voit să respingă agresiunea, așa numitelor " **cămăși albastre**", **forțele polițienești le-au spijinit și le-au luat apărarea**.

De asemenea, **autoritățile privesc nepăsătoare** când, prin gara București, trec spre Mehedinți , **vagoane întregi cu formațiuni înarmate și îmbrăcate în uniformă**.

Însuși un membru al actualei majorități liberale [cine ?] a ridicat această problemă de la tribuna Camerei ."

Armand Călinescu/ 23 ian.'36

▣ Guvernul Tătărăscu pregătește răsturnarea regimului !

▣ PNT - declarație de război.

"În asemenea condițiuni, este evident că echivocul semnalat acum două luni , a încetat . Nu mai există astăzi nici o îndoială pentru nimeni că guvernul însuși dirijează forțele extremiste , după un plan concentrat" (**aplauze la PNT**)

" **Partidul Național -Țărănesc a înțeles că guvernul Tătărăscu** , împingând organizațiile extremiste la acte de violență și oprind, în același timp, **aparatul de stat să-și îndeplinească atribuțiunile legale pentru asigurarea ordinii**, prin aceasta pregătește în mod deliberat răsturnarea regimului constituțional și instaurarea unui regim de forță ,

după modele luate din alte state . (aplauze la PNT)

" **Partidul Național-Tărănesc** , socotindu-se exponentul nevoilor și drepturilor largi ale națiunii , a înțeles să-și întemeieze forța lui pe o acțiune de luminare a conștiinței cetățenești , adresându-se gospodarilor capabili de judecată , pe baza unui program democratic .

" **Când , însă** , noi metode de luptă organizează în bande militarizate și armate demente decasate ale societății , pe care agitatorii le exaltează , iar guvernul le sprijină , **Partidul Național -Tărănesc** va sta mai departe pe temeiul unui program serios de guvernământ , nu va ezita , în același timp , să țină piept aventurii , cu mijloacele ce îi sunt impuse de absența unui guvern care să asigure ordinea legală în Stat (aplauze la PNT ; întreruperi la PNC)

" Nu venim să prezentăm o reclamațiune.

Declinând răspunderea sa , **Partidul Național -Tărănesc** voește însă ca , în aceste momente grave , să fixeze cu toată hotărârea , răspunderile unui guvern care , disprețuind trecutul acestei țări ieșită din jertfele de sânge ale poporului și călcând jurământul ce a prestat de a respecta Constituția și legile , împinge țara la aventură " (aplauze la PNT)

-**NNSăveanu** : Se va comunica guvernului .

Armand Călinescu / 23 ian.'36

20.) **P.Viscol** , "Tara în care nu se mai râde" / atmosferă politică /politicienii /15 febr.'36

(Rev." Parlamentul românesc " , revista lumii politice , an VII , nr. 193 , 15 febr. 1936)

Hohotul de râs al meridionalului n-a făcut parte niciodată din arsenalul de auto-apărare a românului .

Lipsit de încruntarea întunecată a slavului , românul opune totdeauna un fatalism ușor , tuturor evenimentelor.

Dar zâmbetul , floarea fină a inteligenței , a înflorit totdeauna pe meleagurile noastre.

Omul politic solemn , a găsit totdeauna în România un adversar permanent : zâmbetul sceptic al românului.

Aerul grav n-a prins nici o dată ,

românul fiind tentat să atribuie mantia gravității , prostiei .

De aceea , mi se pare grav că a dispărut zâmbetul , singura armă eficace a românului , împotriva bufonului politic . Politicienii , da , ei pot fi : gravi , semi - gravi , veseli .

Politicienii gravi :

Ministrul care își închipuie că agricultura poate fi salvată , într-o consfătuire cu directorii ministerelor ;

Cel care crede că a restabilit comerțul extern , cu câteva declarații confuze ;

Ministrul care crede că voiajurile sale prin toate localitățile bolnave ale lumii , întăresc frontierele țării ;

Omul politic - care există în toate partidele , în multe ediții- care vestește ca o cobe că "suntem în ceasul al 11-lea ! "

Politicieni semi-gravi

Folosesc tonul solemn în manifestațiile publice , apoi îl abandonează în Consiliile de administrație . Ei sunt mulți . Peste 50 % . În toate partidele.

P.Viscol /

" **Ambele categorii** , au ca cuplet favorit "marile dureri ale neamului" , pe care le alternează cu "interesele superioare și permanente ale statului " .

Într-un cuvânt , ei sunt latifundiarii suferințelor generale , niște impresari ai mizeriei populare "

Până mai ieri , românul le opunea zâmbetul său defensiv.

De la o vreme, nu se mai râde în România.

Teatrul politic își continuă reprezentațiile în fața unor spectatori plictisiți.

P.Viscol / 15 febr.'35

21.) **Octavian Goga (P.NC)** ,Comunicare -interpelare : Alegerile parțiale, 27 febr.'36

b.) **Virgil Solomon** (PNT) replică : **Pactul de la Ciucea** ,

c.) **Gh.A.Cuza** (PNC) , Comunicare : **alegerile de la Mehedinți** ,

d.) **Mihalache**(PNT) **amânarea interpelării dr.Lupu**

(" Rev. "Parlamentul Românesc " , an VIII, nr. 195-198, 20 mart.'36, p. 63)

(DAD, MO 30, șed. de joi, 27 febr.'36, p. 1123 - 1149)

Alegerile parțiale : Suceava, Mehedinți, Hunedoara

Gh.Cuza , Nichifor Robu, Tilică Ioanid ș.a. Intervenții , replici ,ciocniri , scandal ;

I.Mihalache, dr.Lupu ,Aurel Dobrescu, Virgil Solomon , M.Ghelemegeanu, Petre Andrei,

replici, intervenții, ciocniri, scandal

NNSăveanu, C.Burcă, Tiberiu Moșoiu, Justin Stănescu - conducători de ședință

[LD :Am citit și reprodus toată această mizerie politică care s-a revărsat în această ședință.

Am avut deodată o revelație : **guvernul liberal a folosit aceste alegeri parțiale**

ca pe un prilej de a experimenta și testa - sub regim de stare de asediu și cenzură ! - măcinarea adversarilor , iar **autoritățile ... s-au retras , au stat în expectativă, folosind când pe unii**

când pe alții. Pe lângă **spectacolul tragi-comic exagerat**, prea arată totul

a **aranjament - capcană**, în care Mihalache **a căzut**, și a trebuit să înghită din **paharul**

umilinței, până la fund. Dar **s-a păcălit și PNC** , pentru victoria obținută astfel.

Și culmea ! **Cel mai tare s-a păcălit PNL** , care nu va mai fi capabil să stăpânească

anarhia pe care a crezut că o poate manevra în acest mod.

Dincolo de aranjamente însă, **realitatea aceasta a campaniei electorale este ... uluitoare.**,

și dacă ea nu s-ar fi dezbătut sub această formă , de spectacol, ar fi fost de necrezut .

[LD : procedură parlamentară : Ședința aceasta a durat **cca 7 ore** și a fost deosebit de tensionată și greu de stăpânit . Ea a fost condusă , succesiv, de NNSăveanu, C.Burcă, Traian Moșoiu, Justin Stănescu, cu evidentă favorizare a PNC .

Impresie strict subiectivă : cred că acesta a fost **tactica -răspuns a guvernului la**

comunicarea făcută de Armand Călinescu (23 ian.) ; cred că s-a acordat acest timp

exagerat lui **Goga și Gh.Cuza** ,să-și dezvolte comunicările , pentru ca operația de

" **demascare** " , de **compromitere** , de **intimidare**, de **amenințare la adresa PNT** ,

să-și facă deplinul efect ; cred că **soluția a fost cu două tăișuri** , și că , prin consecințe ,

se va întoarce și împotriva PNL , care nu-și va putea prelungi guvernarea (nov.'37) ;

cred că această episod electoral , a fost încă **o verigă din acel lanț**

ce va duce spre **instaurarea dictaturii regale.**

[LD , 28-30 mai 2003 : din această dezbateri s-ar putea face o piesă de teatru

care întrece piesele lui Caragiale. **Goga are 53 de ani și un trecut politic interesant.**

Era la cel de-al treilea partid : PP, PNA, PNC .

Discursul- diatribă, a fost un continuu dialog - hărțuire cu național -țărăniștii ;

a durat cca 6- ore și a fost urmat de alte replici.

Pentru a reda atmosfera ,voi introduce documentul integral, punându-i supratitluri problematice.

Observații personale, la probleme .Multe paranteze -scandal ;

Doc.integral .- fișier LANC / PNC - V

a) Goga

/ **Reportaj parlamentar de epocă : " parlamentarism integral " = ședința din 27 febr.'36 /**

/ **Confruntări PNC - PNT : Goga - Mihalache ; Goga - Lupu ; Goga -Dobrescu ; ș.a.**

/ **Alegerile din Mehedinți /**

/ **PNC: raporturile cu poporul- românismul : marile întruniri /**

/ **PNC : alegerile parțiale = prilej de verificare /**

Suceava- Mehedinți-Hunedoara

/ **PNC - PNȚ** = două curente legitime românești / amestecul inoportun al presei jidănești /

[Dispută Goga -Lupu]

/ **Calomniile presei jidănești** : **PNC** = protejatul guvernului

PNC = reprezentantul hitlerismului

PNC = bancar, aventurier, trădător, huligan

[Dispută Tilică Ioanid -Lupu]

/ **Calomniile jidănești** : **Goga** = vândut ungurilor ; bolșevic național ; terorist ; hitlerist /

/ **Calomniile jidănești** : **PNC** - lovitură de stat ; Guvernul - protejează lovitură de stat /

/ **Calomniile jidănești** : străjeria, premilităria = organizații hitleriste /

/ **Paralelă** : național-socialism hitlerist- național-creștinism românesc /

/ **Naționalismul PNC** - semnificații : creștinismul ; zvastica /

/ **Presa jidovească** = otrăvirea spiritului românesc /

/ **Presa jidănească în vechea Austro -Ungarie** - analiză tipologică /

[Dispută și bătaie : Gh.Cuza -Virgil Solomon]

/ **Calomniile PNȚ** contra lui **Goga** (**Dreptatea, Dobrescu, Lupu , Mihalache**)

apărătorul ciocoilor ; haimanaua din Rășinari ; dezertorul de la Turtucaia ; fraudatorul

/ **Goga - Lupu** : moravuri politice ; jungla electorală /

/ **Goga -Lupu** : metamorfoze politice ; ruptura definitivă /

/ **Goga -Mihalache** : limbajul țărănesc- milităresc ; gărzile țărănești /

/ **Goga -Mihalache** : cămășile simbol : cămașa țărănească - cămașa albastră /

/ **PNC** : biserica - preoțimea /

/ **PNC** : tineretul , intelectualii, basarabienii /

/ **PNC** : ciomagul și ghioaga /

/ **PNC** : Finanțarea campaniei electorale ; calomniile despre Goga /

/ **Goga -Mihalache** : violența ca practică politică /

/ **Jidanii** : exagerarea evreească ; violența evreească : cazul Briceva /

/ **PNC** = protejatul guvernului ?! / argumente contrare /

[Incident Robu-Mihalache- Lupu : pistoalele depuse la tribună]

/ **Goga -Mihalache -Lupu** : alegerile din Hunedoara /

Alianțele PNC: Totul pentru Țară !

Alianța PNȚ : PCR !

/ **Goga -Mihalache -Lupu** : acordul de Front Popular al PNȚ /

Presa comunistă despre acord /

[Dispută Goga -Mihalache : meritele militare]

/ **Manifestele comuniste electorale** /

[Dispută Goga- Mihalache - Lupu -Ghiță Pop -Dobrescu]

/ **Goga - concluzii**: alegerile parțiale = indicație pentru succesiune /

Alternativa PNȚ = Mihalache+ Ana Pauker + Boris Ștefanof

Alternativa PNC = angajare, program național.

b) Virgil Solomon , "*chestiune personală*" : **Pactul de la Ciucea** - compromiterea lui Goga /

c) GH.Cuza - **interpelare**

/ **Alegerile din Mehedinți** / Lipsa documentelor din partea ministerului de Interne /

/ **Metotele electorale** ale PNȚ și PNC : Gărzile țărănești - Lăncierii /

/ **Bătaie, violențe, atentate** : Severin -Butoești - Igroasa - Fântâna Domnească - Pleoștina
Ghelmeșioara - Câmpul Mare, conacul Rădulescu-Mehedinți, Izvorălu, Bâcleș /

/ **Duplicitatea PNȚ** față de germani /

/ **Diversiunea PNȚ** pe temă religioasă : crucea / zvastica /

/ **Violență** contra violență / Cercul vicios al violenței / armele /

/ **Declarațiile belicoase** ale PNȚ : presa și liderii /

/ **Corupția electorală** a PNȚ /

/ **Recapitulare** - **Concluzii** - **Pronostic** :

Înfrângerea partidelor democratice ; **Viitorul** : al mișcării naționale , al PNC /

d.) I . Mihalache - **cerere**

/ Amânarea interpelării PNT pentru a doua zi. /
/ Camera votează : PNT va avea interpelarea joia viitoare /

LD : vezi obligatoriu fișierul PNC , doc.integral. Aici extrag doar câteva idei...

Rev. "Parlamentul Românesc " / 20 mart.'36

▣ " Parlamentarism integral"

▣ Ședința din 27 febr. : PNC-PNT

[LD : bineînțeles, reportajul parlamentar " la cald" este o mostră de mentalitate, tot subiectivă .
L-am ales , deoarece revista respectivă era considerată , în epocă , " un barometru" al vieții parlamentare . În realitate, reportajul a fost extrem de slab, superficial chiar, cu prost disimulate simpatii pentru Goga, dar și pentru Lupu . Nu peasemenea considerații aş putea eu să scriu istorie ! Pe parcurs , **vor apare opiniile lui Goga despre ziare...**]

Ședința de joi, 27 februarie, a covârșit și a eclipsat toate celelalte ședințe de la 20-29 febr..

Explozia de pasiune și de violență a fost , de ambele părți, neașteptat de puternică.

Național -țărăniștii , îmbătați de succes și siguri de ziua de mâine ;

Național-creștinii , crescuți în ochii lor , la Mehedinți și în țară,
erau dispuși să-și măsoare puterile în Parlament.

Din clocotul și vuetul celor două mulțimi proteice , înăuntrul și în afara Adunării Deputaților, unii confrăți [ziariști] nu descifrau decât ceea ce le comanda "direcțiunea" respectivă, iar beligeranții , doar succesul personal.

Țara întreagă avea prea puțin amestec în acest război !

Țara întreagă nici nu-l poate aprecia , fie și pentru că la el asistau cca 1000 de spectatori ,
din care nici 100 [**ziariștii**] nu sunt imparțiali .

Și totuși ... **Viața parlamentară a câștigat în intensitate și valoare.** [-----]

**Felul cum au răspuns național-țărăniștii și ripostele național-creștinilor,
au fost interesante dovezi ale adevăratei democrații parlamentare .**

Invective tari și colorate, lovituri bine sau rău plasate, și ... arme !

Pentru prima oară la tribuna Camerei Române, **arme aduse de Nichifor Robu ...**

de la național-țărăniștii din **Suceava !**

dr.Lupu a asemănat propaganda din aceste alegeri cu niște cursuri de politică, făcute mulțimii.

Cel care a vorbit mai frumos, a primit voturi mai multe. Și acesta a fost Octavian Goga !

Numărul voturilor lui - deși nu avea organizații în toate comunele - a întrecut toate așteptările.

/ **Octavian Goga , în parlament, a vorbit frumos cu elan, cu convingere .**

Un discurs clasic. Păcat că în Camera auditorii erau încadrați în crezul altor organizații.

Goga nici nu a atăcat partidul advers . [LD : !?]

**A dat cu platforița în muștele supărătoare care au bâzâit în jurul luptătorilor,
a zburătăcit câțiva cotei, și a hâșăit niște ciori care și-au închipuit că, fără cârâitul lor,
alegătorii nu vor ști ce este aceea **românism.****

Dar el a făcut aceasta **cu eleganță** , în cuvintele sale a fost **talent, căldură, suflet românesc.**

A fost și curajul răspunderii pentru propaganda sa.

**În urma luptei electorale de la Mehedinți, ne-am ales cu un mare discurs,
iar literatura românească, cu noi pagini de elocvență.**

/ **Dr.Lupu, i-a răspuns cu vervă, cu duioasă dojană, nu cu răutate și venin.**

A lămurit , nu a mușcat . Camera a asistat ca la teatru , ca la șezătoare , satisfăcută.

Lupu a recunoscut că **propagandiștii celor două tabere s-au luat la hârjoană ;**

că el îl simpatizează pe Goga (care și el îl simpatizează pe Lupu !)

Menajamente de prieteni ... imputări . fără lovirea prestigiului...

Două discursuri frumoase care au fermecat pe intelectuali .

Rev." Parlamentul Românesc "

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Alegerile din Mehedinti

"**Acest subiect** a tăiat **valuri adânci** și am crezut că nu putem să-l lăsăm și să trecem la alte chestiuni la ordinea zilei , fără ca **să lămurim pe deplin** , în orice caz să-l aducem la tribuna parlamentară și **să-l discutăm în văzul și auzul lumii** , pentru ca **țara să ne judece pe toți** .

De aceea, m-am hotărât să mă ocup de **alegerea de la Mehedinti** , în ședința de astăzi.

" Voi vorbi în **cadrul spiritual**, de **cadrul moral** în care s-a desfășurat această alegere , și voi căuta **să o pun în legătură cu problemele de Stat** , să arăt interesele politice ale țării , **prin prisma alegerii care s-a desfășurat** .

[-----]

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Partidul Național -Creștin

▣ Raporturile sufletești cu poporul : românismul

" **Partidul Național -Creștin este foarte vechi și foarte nou.**

Ca doctrină este vechi, pentru că credința pe care se întemeiază el, se găsește într-o înrudire organică cu acele instincte de viață , care au salvat poporul nostru în cursul vremii .

Ca organizație, însă, **PNC este foarte nou**, fiindcă știți bine cu toții , că n-a trăcut nici un an de când s-a înfăptuit .

" În mod normal , după înfăptuire , acest partid a căutat să ia contact

cu opinia publică și cu masele populare . [-----]

Pretutindeni, pe unde ne-am dus, **am găsit în sufletul poporului un răsunet foarte viu, foarte puternic**. **Am căutat să ne explicăm** , de unde vine **acest fenomen de puternică revărsare populară în jurul unui steag** , și ni l-am explicat prin sentimentul pe care îl are astăzi poporul românesc , de protestare împotriva faptului că **prerogativele firești ale românismului** nu se găsesc pe primul plan în **viața noastră politică** și în multe părți din **viața noastră economică**. "

Confruntare : naționalismul ...

S-au răscolit , d-lor, **atâtea pasiuni**, încât realmente am putea să spunem că, pe urma acestor **injoncțiuni de patimi**, **țara s-a împărțit în două categorii de oameni**, dincolo de barierele partidelor politice.

Erau **unii pentru , alții contra**, după cum pe fiecare îl îndemna sufletul ,

sau spre un naționalism integral , sau spre anumite concesiuni , din punct de vedere național. **S-au răscolit patimi**, s-a revărsat o ură neagră , și , un om normal, un observator critic, care nu era amestecat în valurile politice, putea să-și pună întrebarea cu drept cuvânt : **aici sunt două partide care luptă unul cu altul pe câmpul politicii românești**.

[-----]

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ PNC - PNȚ = două curente românești

▣ Amestecul gazetelor jidănești

" În definitiv, aici putem să zicem că **stau față în față forțele tumultuoase**

a două curente potrivnice, dar pe care eu, observatorul critic, **pot să le consider ca fiind din același mare izvor al mișcării noastre naționale**.

Atunci ce căutau acești indivizi care n-a nimic comun cu noi ?

" Întrebarea era perfect justificată , însă răspunsul este foarte simplu : **era cauza lor în joc !**

Nu era o chestiune de luptă politică de la partid la partid ,

ci era **o problemă de existență pentru ei**.

De aici , **patima** , de aici **neagra revărsare de ură talmudică**, de aici **scormonirea tuturor impulsurilor latente, atavice**, și **asvârlirea lor în viața publică** , cu această ocaziune.

[-----]

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ PNC - lovitură de stat hitleristă !

▣ Guvernul = protejează lovitură de stat !

[LD : Goga, printr-o **substituire deliberată**, atribuie toate aceste etichetări **presei jidovești**. În realitate, acestea au fost **tezele lansate de PNȚ** în alegeri - vezi declarația lui **Armand Călinescu din 23 ian.'36**]

"Sa spus că lumea e terorizată , s-a vorbit de o **lovitură de Stat** pe care am vrea s-o dăm, că guvernul protejează lovitură de Stat , că merge pe linia crucii încărligate și că drumul acesta duce direct la Berlin. [-----]
Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Presa jidovească

▣ Otrăvirea spiritului românesc.

[LD : iată anunțată o măsură pe care **Goga o va lua în prima zi a scurtei sale guvernări** , din toamna **1937** : **:suprimarea " Adevărului " și " Dimineții "]**

" Acum mă rezum. Am vrut numai să vă arăt că **atmosfera otrăvită** , care s-a creat de către **o presă mizerabilă** , care **nu are nici o legătură cu sufletul românesc** , **împrejurul unor oameni** care au îndrăznit să plimbe în țară **un ideal național-creștin** , așa cum se reflecta el, în gândul lor.
" Ei bine , dlor, **vă atrag atențiunea** , dincolo de alegerea din Mehedinți , din care noi trebuie să tragem învățăminte, dincolo de interesele de partid , **asupra operei de destrămare sufletească pe care o face această presă la noi în țară**. Aici , la noi, sub apărarea soldaților noștri, să băgăm de seamă , **se găsesc citadele de infuziune a spiritului public** , care au ca obiectiv **direct destrămarea sufletului agitat al poporului nostru**.
[-----]

Octavian Goga - dr.Lupu/ 27 febr.'36

▣ Propaganda PNȚ contra lui Goga

▣ Dreptatea,Dobrescu, Lupu, Mihalache...

[LD, 29 mai 2003 : aceste mărturii nu pot fi fructificate decât la capitolul de moravuri electorale. Când față-n față stau doi " specialiști" în pamflete și demagogii- **Goga și Lupu**- scena capătă savoare de **comedie caragială**.

Și totuși : era o realitate, iar unii comentatori au numit aceasta **"adevărat parlamentarism "**. Deși , deseori, **politicienii credeau că aduc mărturii " istorice"** , deși credeau că fac **un serviciu posterității, viitorilor istoriografi** , **sentimentul meu** - cunoscând evoluțiile lor ulterioare , până la sfârșitul vieții fiecăruia , **atunci când au devenit biografie, destin** -totul îmi apare ca **nimicnicie și zădărnicie**]

-Goga : " **V-am arătat strigătul lui Israel** , față de candidatura mea la Mehedinți.

Acum vă rog să-mi dați voie **să arăt strigătul PNȚ**. Vă voi face câteva **citațiuni din gazeta oficială a PNȚ** , pentru ca să vă arăt **unele mostre de eleganță de gândire**, de un **nivel de inteligență** în puterea căreia se adresează opiniei publice.

"Trebuie să vă spun de la început că constat o **înrudire de ton în materie de trivialitate**.

Eu , cu o **îndurerare pentru nivelul scăzut al publicisticii noastre**,

îmi voi permite să fac unele citațiuni , fiind în largul lor d-nii de la PNȚ ca de asemenea să facă citări din toate acele publicațiuni de care eu răspund personal.

"De la început se întrebuițează **un ton grandilocvent** , de ocazie, **față de candidatul d-lor**, și **un ton de condamnare desăvârșită pentru mine**. Eu acest lucru îl admit.

< La 18 februarie aveți de ales între d-l Octavian Goga,

lăutarul care a plâns în Parlamentul țării pe ciocoi expropriați , și dr.Lupu. >

- **Voci PNȚ : Așa e !**

- **Goga** : "Domnii mei , eu cred că este recentă încă în memoria dvs **cuvântarea** pe care am rostit-o aici în Parlament. **Am deplorat .. (întreruperi la PNȚ)** D-lor, vă rog foarte mult ,

să nu credeți că , prin aceste violențe, veți avea câștig de cauză în fața opiniei publice .

-Mihalache : Am avut, unde trebuia să avem!

-Goga : Prin urmare , vă rog să fiți îngăduitori ; pentru că la urma urmei , tot printr-un fel de concurs de cerebralitate are să se lămurească această luptă.

-Mihalache : Vezi asmuțirea lui Robu (întreruperi, sgomot)

-Goga : S-a spus că deputații din PNC sunt încadrați într-o disciplină severă.

Apărătorul ciocoilor ...

D-lor deputați, cum am fost cu lăutarul care am plâns pe ciocoi ? Am spus atunci că este un anacronism de gândire și un testimoniu de paupertate intelectuală, să vii astăzi să mai duci lupta împotriva așa- zisilor ciocoi ; Am întrebat : ce este ciocoiul ? Eu am cântărit cuvintele și am avut a face cu acest material , cu cuvântul, în viață ; eu știu ce înseamnă " ciocoi " ." Ciocoiul " înseamnă un improvizat .Ciocoiul, în această accepțiune , îl pune în circulație , folclorul nostru ...

-I.Mihalache : Vezi Mihail Eminescu și ACCuza

-Goga : ... și i s-a dat o întrebuințare care pe urmă a fost acceptată de opinia publică , prin celebrul roman al lui Nicolae Filimon , " Ciocoi vechi și noi " .

Ei bine, eu am zis : ciocoi nu mai există, pentru că vechea clasă posidentă de odinioară a fost distrusă. Și dacă e vorba de cei care pe spinarea țării s-au îmbogățit,

atunci ciocoi adevărați stau acolo (arată spre băncile PNȚ)

Apărătorul boierimii...

[LD : se autocitează ... inutil ...]

"Am apărut eu, deci, pe cei care , în istoria noastră, pot fi trași la răspundere pentru nesimțirea lor față de clasa rurală de odinioară ? Cred că nu. Am spus : boierimea.

Boierimea este o noțiune istorică. Cu ea s-a terminat .

Căci o clasă socială poate să rămână în picioare , să se manifeste politicește, și să fie trasă la răspundere în măsura în care are la baza existenței sale o realitate , economic.

Ori realitatea economică a fugit de sub picioarele boierimii noastre.

Prin urmare, înseamnă un anacronism de pândire, să împuști încontinuu în contra ciocoilor , căci aceștia nu mai există. Iată adevărul pe care l-am spus .

Ceea ce nu împiedică pe anumiți oameni ca , ducând mai departe o retorică uzată, în fața mulțimii care nu controlează noțiunile...

-dr.Lupu : Nu ai spus acolo așa ; știm noi ce ai spus acolo ! [LD : ba da, asta spusese]

-Goga : Dle. președinte, acest om de 60 de ani, mereu sare ... (ilaritate)

Am spus : să punem cruce să avem un sentiment de pietate , pe care îl păstrăm pentru morți.

Iată cum m-am făcut eu apărătorul boierimii în Cameră ! Iată ce scriau d-lor în manifestele electorale : < Nici un vot pentru Octavian Goga ! , care în timp de pace e coadă de topor în mâinile liberalilor și ale ciocoilor, pe care îi plânge, iar în timp de război este de profesiune dezertor de pe front .Slugile nemților au intrat în cetatea pandurilor lui Tudor Vladimirescu [-----] Tilică Ioanid, să nu te mai văd nici o dată în postura de cămătar , care estorcează bani de la țărani [-----] > (mare ilaritate)

Haimanaua de la Rășinari...

Iar pentru ca eleganța să se ridice și tonul să câștige și să aibă pecetea desăvârșită a bunului simț, oficiosul PNȚ dă următorul titlu : < Haimanaua de la Rășinari .> Iată și un citat din acest articol : < Ființa interludiilor , a intermediarilor temători , ca păsările vorace, genul bufniță, de lumina copleșitoare a zilei și a soarelui , târători ca reptilele , are o vagă asemănare cu o broască , poetul Octavian Goga atrage, ca la Moși, te dinstanțează prin monstruoșitate.>

Într-o frază , sunt și pasăre, și reptilă, și broască ! (mare ilaritate)

Dar eu nu vreau să calific printr-un adjectiv special această literatură de gazetă oficioasă , dar tare sunt îndemnat să zic că de la ovreime , am trecut la țigănime ! (mare ilaritate)

Dezertorul de la Turtucaia ...

Domnii mei , să vă mai fac plăcerea ca să însemnăm în Monitorul Oficial această caracterizare care să rămână pe seama posterității ca odată și odată să se știe la ce nivel intelectual s-a mișcat politica românească. Iată ce se spune :

< DI Octavian Goga, în război s-a dus până la Oltenița, de acolo, privind dezastrul de la Turtucaia , apoi din Dobrogea a plecat la Iași și de acolo la Chișinău, Odesa Cerson, Moscova,

Petrograd, mâncând icre negre , ascultând balalica și contemplând jocurile de dansatoare circaziene .Bardul redeșteptării naționale a petrecut anii decisivi între Paris și Coasta de Azur, făcând propagandă națională dezertorilor internaționali , rechinilor finaciari și damelor de consumație. >

[LD : se autocitează , iarăși, ... inutil ...În această polemică este atâta mizerie, Calomnia o lansase **Aurel Dobrescu** (la Reghin);Goga o mai desmințise o dată în Parlament, când citise și scrisoarea fostului său comandant col.Vlădescu (pe atunci în PT-Lupu) iar Lupu îi întărise mărturia. **Recitește** acea scrisoare ,de unde rezultă că Goga fusese voluntar , că se prezentase la Oltenița pe 23 august, iar Turtucaia a căzut pe 24 august , deci nu a mai intrat în luptă. Lupu, revenit în PNȚ, devenindu-i adversar , a lansat iar calomnia ..

Dar și Goga se lasă prins în această mahala ,pentru că , așa să fi fost, și tot nu avea rost atâtea lămuriri , la niște urechi neinteresate decât de **spectacolul politic ...**]

-dr.Lupu : D- ta ești ingrat cu mine. 15 ani în șir m-ai rugat să te apăr de întreruperi , și eu te-am apărut , și astăzi nu mă lași să răspund ? Eu personal, în campania care am dus-o contra d-lui Goga, nu am folosit acest caz de la Turtucaia, ci m-am referit la chestiuni mult mai grave, pe care aștept să le expun.

În ce privește pe dl Dobrescu , eu abia acum aflu că d-lui chiar te-a văzut fugind ! (aplauze la PNȚ) Atunci se schimbă socoteala. Între un om care te-a văzut și un general care ți-a dat un certificat de complezență, dă-mi voie să cred pe acel care te-a văzut .

-I.Mihalache : Un lucru rămâne nelămurit. Cum ați ajuns de la Oltenița la Paris ?! Ce ați făcut cu uniforma Statului ?

-Goga : Dlor, toată vremea, în cursul războiului, eu am fost conducătorul gazetei "**România**". Acolo, mi-am depus modesta mea contribuție de scriitor, căutând ca, după ordinul Cartierului general, să influențez starea de spirit a armatei noastre. Iar când gazeta a încetat să mai apară, în urma alcătuirii guvernului Marghiloman, și după ce s-a încheiat **Pacea de la București**, am plecat.

Nu am primit să plec cu trenul lui Take Ionescu, ci m-a dus într-o călătorie foarte grea , de 2 luni de zile, am trecut prin toată Rusia Sovietică, până am ajuns la Paris, ca să fac propagandă pentru cauza națională, alături de regretatul Take Ionescu , într-un **Consiliu Național** , al cărui vice-președinte am fost. (aplauze la PNC)

-C.Argetoianu : Îmi dai voie să adug câteva cuvinte. Eu sunt obiectiv în această chestiune și nu sunt nici de o parte, nici de alta. Este o controversă, dar este o mărturie istorică pe care trebuie s-o fac. În momentul când d-ta ai plecat , inițiativa plecării d-tale a luat-o ministrul Franței, d-l de Saint Aulaire, care ți-a dat un pașaport francez . Cunosc toate detaliile acestui fapt, la care am contribuit și eu și nu mă laud.

-Goga : Mi-ai dat 6.000 lei.

-Argetoianu : Dl Goga a plecat din Iași, la inițiativa Legației franceze , care dorea să aibă la Paris un nucleu de români cât mai însemnat și cât mai numeros , ca să întrețină cauza întregirii neamului nostru.

-Goga : Mulțumesc d-lui Argetoianu, pentru acest accent de adevăr istoric.

-Lupu : Vreau să atrag atenția d-lui Goga , al cărui rol la Paris îl știu foarte patriotic, că în vremea când d-sa combătea cu pana, mai era un soldat , un locotenent , care combătea în tranșee și căpăta medalia "**Mihai Viteazul**" [Mihalache] Acesta este antinațional, iar d-sa este naționalist ! "

-Mihalache : Tot ca un document istoric , aș vrea să se știe ce s-a ales cu uniforma care era expusă în vitrină , pe Calea Victoriei , cu 3 săptămâni înainte de a pleca la Oltenița ? Pe uniformă era scris : < uniforma voluntarului Octavian Goga , înscris de bună voie în război...> (aplauze la PNȚ)

Omul bancherilor jidani ...fraudatorul ...

-Goga : "Nu m-am ocupat de persoana dr.Lupu, nici o dată. N-am dat nici un interviu , până acum câteva zile , și vă rog să-l aduceți aici și să-l citiți...

-Lupu : " N-are să-ți convie să vii, căci nu este pe șemineului Blank portretul meu cu dedicație , ci al d-tale."

-Goga : " Dar d-l dr Lupu a trecut la atacuri personale , în care iată ce spune , într-o cuvântare la Baia de Aramă : < Acest Goga care a dispărut într-o noapte

cu 13 milioane de la visteria Ministerului de Interne . > Tot acolo a spus :
< Din aceleași conace boierești de unde în 1907 plecau plutoanele de execuție, astăzi pleacă lăncierii d-lui Octavian Goga, pentru infectarea morală a satelor . >

Omul strigoilor din conace ...

Dintr- un conac din Mehedinți, dl Lupu lansa această diatribă împotriva mea :

< În Camera României întregite , d-l Goga a salvat pe boierii de la 1907, pe exploatatorii țăranilor. La Mehedinți, d-l Goga cere voturi pentru acești boieri , pentru strigoii care trăesc în conacele de la Mehedinți .>

-dr.Lupu : Din conace plecau lăncierii dvs : 100 de la Tilică Burileanu, altă sută de la altul și așa mai departe. De aceea ați pierdut alegerile.

-Goga : Când dl dr. lansa această extraordinară diatribă, o făcea din cel mai confortabil conac ,conacul d-lui Vasile Rădulescu, la care d-sa stătea în gazdă , și care este - ca să vedeți eleganța d-sale ! - soțul sorei d-lui Tilică Ioanid , pe care d-sa voia să-l arunce afară din județ , în calitate de venetic."

[-----]

Octavian Goga - dr.Lupu / 27 febr.'36

▣ Moravuri politice

▣ Jungla electorală

[LD : nimic nu și-au cruțat cei doi adversari : aspectul fizic, sănătatea, apetitul pentru băutură, opera, profesia, credința , caracterul, câștigurile, trecutul, compromisurile , vorbele, gesturile, prietenii, rudele, inconsecvențele...]

-Goga : Dacă ași fi ascultat , desigur că s-ar desprinde mai mult caracterul din spusele mele ; dar eu aş vrea să trec acest film prin fața dvs , ca și cum ați citi o carte de moravuri. La un moment dat, îmi aduc aminte că frații Goncourt scriau despre moravurile din timpul revoluției franceze . Sunt pagini interesante , care au rămas. Ei bine, de aceste cuvinte ar putea să se sesizeze un scriitor , un istoriograf , care să dea pentru zilele de mâine portretul adevărat al zilelor noastre . "

[-----]

Octavian Goga - dr.Lupu/ 27 febr.'36 / retro ...

▣ Metamorfozele politice .

▣ Ruptura definitivă Goga - Lupu

[LD : Goga citează pe Lupu ,din discursul rostit la aniversarea lui la 40 de ani (12 dec.1932 , parcă la 50 de ani ; poate a fost sărbătorit și în 1922) , de pe vremea când erau amici ! Răspunsul lui Lupu , este pe măsură ! Pentru istoric , este foarte greu, ca în cazul celor doi , să dea sentințe. De altfel a fost foarte scurtă meditația celor doi !]

-Goga : Mă întreabă cine sunt eu, ce rost am eu , ce profesie am eu. Iată , d-lor , să vă spun cine sunt eu :

< Neamul nostru a avut totdeauna norocul ca în cele mai grele clipe ale lui, să-i trimită Cerul soli mântuitori , să-i trimită stele strălucitoare , care să-i arate calea pe care trebuie să meargă.

< Un asemenea profet și un asemenea sol , Dumnezeu ne-a trimis cu câteva decenii înainte de a se împlini visul milenar al neamului nostru .

< Goga este nu numai marele poet și cântăreț al pătimirii noastre ;

Goga nu e numai strălucitul prozator , nu este numai oratorul plin de spirit și de vervă , nu este numai omul cult , care s-a adăpat la cultura universală,

Goga este, înainte de toate , un poet luptător, un poet cetățean.

< Desigur, el nu se putea mulțumi să agite mulțimea și sufletul numai cu versul său și a pășit repede în arena publică a realizărilor.

Așa cum bine s-a spus, **a fost precursor ca nimeni altul . >**

- **dr.Lupu : Quantum mutatis ab illo !**

< **Chipul lui Francisc Iosif** , simbolizant al împărăției Austro-Maghiare, **a fost dărmădat** pe scena teatrului din București , **în piesa " Domnul Notar "** , **cu trei ani înainte de a se desrobi Ardealul** , iar **deputatul Octavian Goga a candidat la Romani** , **cu trei ani de zile înainte** , fiind cetățean de dincolo, pe pământul Patriei Mume.

< Acela care privește numai specia eternă, **este un iluminat** , acela care privește numai clipa , **este un materialist** de care avem prea mulți, și nu ne mai trebuie .

Și d-ta , și el (arătând spre Iorga) , faceți parte din această categorie

care privește clipa sub perspectiva timpului pentru națiunea sa,

și sub perspectiva eternă , pentru umanitatea întreagă.

< **Ai cântat și ai trezit rezonanța sufletească în inimile tuturor , cântarea pătimirii noastre . >**

Ei bine, d-lor, acestea au fost spuse de dr. Lupu ! "

(aplauze furtunoase , la PNC ; în picioare, ovaționează pe șeful lor ;

Goga , rupe textul citit , svârlindu-l cu dispreț .)

-**Lupu :** " Dle Goga, **ar fi foarte ușor pentru mine** ca să mă pun la adăpostul sărbătoririi care se făcea atunci , la **aniversarea d-lui Goga de 40 de ani** și să spun că acestea sunt simple cuvinte de complezență .

Nu fac aceasta ! A fost atunci expresiunea sinceră

a ceea ce gândeam eu despre activitatea d-lui Goga.

Dar vă întreb pe dvs , și întreb țara întreagă, dacă în căpitanul cimăgarilor de la Mehedinți , se mai poate recunoaște poetul pătimirii noastre ?

(**aplauze la PNȚ ; proteste la PNC**)

D-le președinte, **este foarte trist lucru ca în scurta noastră viață, să vedem asemenea performanțe.** Eu voi analiza , **din punct de vedere politic,** nu literar, ca d.sa, și nu un manifest , **ci întreaga lui activitate și veți vedea că el este de nerecunoscut în ochii lui proprii.**

Vă voi citi ce vorbea d-sa atunci, și veți vedea consecvența ! (aplauze la PNȚ)

În clipa aceea, **era imposibil orice contact , de orice fel , intelectual ,**

între d-lui și d-lui (arată pe deputatul Nichifor Robu) [-----]

Goga : Pe latinește , se spune : **habent sua fata libelli .**

Domnii mei, vă declar în mod sincer că , **în raporturile mele cu oamenii , am păstrat un echilibru.** Nici o dată nu veți găsi cuvinte grandilocvente pornite din gura mea sau scrise de condeiul meu. **Nu veți găsi nici în cuvintele mele , nici în scrisul meu, nici un fel de accent de violență la adresa dr.Lupu.** Da, nu erau impedimente pentru raporturile personale dintre noi.

Un lucru însă vă declar aici , cu foarte multă liniște și coborând în sufletul meu :

sunt unele clipe rezumative , când omul își examinează conștiința .

Un asemenea moment este și pentru mine.

Viața este prea scurtă , s-o poți tăvăli în murdăriile ei.

Nu vreau să spun aici câte zig- zaguri au fost în cariera politică a doctorului Lupu.

Cel din urmă accident , pe care dvs îl relevați , ori de câte ori vine vorba de d-sa,

este chestiunea Skoda, pe care doctorul Lupu a înghițit-o în stomac și n-o mai poate scoate

-**dr.Lupu :** Dle Goga, pe chestiunea Skoda , te întreb : **ai primit d-ta pe Zeletzki cu un memoriu , cu care te-ai dus la Maiestatea Sa Regele, să-l aperi ? (aplauze la PNȚ)**

-**Goga :** D-lor , din toate lucrurile **trebuie să tragem o concluzie ,**

și eu vreau să termin această parte a cuvântării mele , trăgând o concluzie .

Alegerea de la Mehedinți a fost pentru mine o pagubă și un câștig ;

o pagubă , pentru că n-am fost ales , și un câștig , cu un rezultat definitiv :

nu voi mai avea ocazia să mai stau de vorbă cu d-l dr. Lupu" (aplauze la PNC)

[-----]

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▀ Limbajul lui Mihalache = milităresc - țărănesc

▣ Gărzile țărănești versus gărzile gogo-cuziste

-**Goga** : D-lor , împotriva mea s-au mobilizat toate forțele reprezentative ale Partidului Național -Țărănesc, care au descins în arenă și au venit să mă combată , în frunte cu dl Mihalache. Dl Mihalache a luat , încă de la început, o postură cunoscută în tot trecutul d-sale - nici nu se putea altfel - accentuând :

< Se dă lupta între lumea veche , lumea ciocoiască , și lumea nouă, lumea românească. Biruesc uneltele clasei ciocoești sau biruesc căpitanii care comandă oștile țărănești > [-----]

Dl Mihalache ia de la început această postură marțială de comandant al unei oști și se plânge de mine , de mica mea oștire pe care am adunat-o și eu în jurul meu.

[-----]

-I.Mihalache : **Dle Goga, eu înțeleg ranchiuna d-tale** : după ce te-au bătut singurul mijloc de a te răzbuna este ca să-i înjuri de la tribună.

-Dr.Lupu : **Dle Goga, aceia nu erau țigani, ci țărani , români cinstiți, iar nu rusnaci din Bucovina și tot felul de gănganii ...**

[-----]

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▣ Mihalache : cămașa țărănească

▣ PNC : cămașa albastră .

Ca să vedeți dvs cum se frizează ridicolul, în umbra activității unui om politic , dați-mi voie să vă spun ce zice d-l Mihalache la urmă :

< Național creștinii n-au fost dezbrăcați de uniforme. Oricine trece prin orașul Turnu Severin sau prin județ, poate întâlni , la tot pasul , cămăși albastre .>

- **Goga** : Dlor , eu vă spun așa : punând la cântar resorturile psihologice ale unui om , mă întreb și eu de ce dintr-o elementară prudență, dintr-un sentiment de circumspecțiune , d-l Mihalache nu se ferește de cuvântul "cămașă " ? Ar trebui să se ferească !

(mare ilaritate)

- I.Mihalache : **Vă rog faceți liniște , căci vreau să aud figura retorică a poetului Goga , rostindu-se despre o cămașă , pe care o port din moși strămoși, și pe care am știut să o port totdeauna cu cinste .** [-----]

-**Goga** : **Avem o justificare.** Iată, în istoria politică și contemporană, răposatul Ionel Brătianu își avea rostul lui, fiindcă era în continuitate de reprezentare a unei familii, în strânsă legătură cu întemeierea țării ; **Take Ionescu** era un mare avocat ; **Averescu** , un mare militar ; **Delavrancea** un mare scriitor .**Fiecare avea dreptul lui liber parcurs în viața publică , în temeiul unei îndeletniciri.** Modestele mele îndeletniciri literare , pe care mi le contestă un domn profesoraș de acolo (arătând spre PNȚ) , cum au fost , cum n-au fost, m-au pus în locul lui Coșbuc la Academie. (aplauze la PNC) .

În orice caz, mi-au dat dreptul la circulațiune.

Dar care este circulațiunea d-lui ? (arătând spre d-l I.Mihalache) Cămașa !

Cu aceasta s-a mișcat .De aceea cel puțin , să nu protesteze împotriva cămășii , când alții poartă altă cămașă decât a d-sale. **Dacă este vorba de dezbrăcat,** dacă îl dezbrăcăm pe d-lui de cămașă, **atunci d-sa iese foarte despuiat , iar , pe bună românească, rămâne politicește în pielea goală "** (mare ilaritate ; aplauze la PNC)

-Mihalache : **Regret că m-a dezarmat poetul Goga. N-am ce să răspund.**

-**Goga** : Și atunci, de ce tocmai dl Mihalache să protesteze împotriva cămășii albastre ?

Ce este cămașa albastră ? Cămașa albastră este un act de conștiință individuală , este îmbrăcarea unei doctrine, pe care puteți s-o combateți, dar este un crez ; cămașa albastră este un angajament moral , cămașa albastră este încadrarea într-o disciplină.

- Voce PNȚ : Heil Hitler ! (sgomot, proteste la PNC)

-**Goga** : **Aceasta este cămașa albastră a odinei, a credinței, nu este unica noastră justificare , ca dincolo !**

-I.Hudiță : **Aici vă bateți joc de țărani ...**

-Goga : A plimba și a valoriza politicește o cămașă țărănească , înseamnă un apel sentimental , pe care îl plimbi de-a lungul țării , și care se aseamănă foarte mult cu o escrocherie sentimentală .

[LD : cămașa albastră , cămașa verde, cămașa albă. Cum se explică atare modă, atare înclinație spre uniformă ? Legionarii introduseseră cămașa verde .

Străjeria lui Carol, cămașa albă .Să fi fost pur și simplu dorința de diferențiere ? Sau este doar aspectul exterior al atitudinii cazone ?]

[-----]

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▣ Violența

[LD : presupun că pe banca ministerială erau ... niște miniștri ; **precis era Eugen Titeanu .**

nici la citarea expresă făcută de Mihalache, **nimeni de pe banca ministerială**

nu reacționează. În continuare, sunt lăsați să se înfrunte PNȚ cu PNC .

Acest procedeu era fără precedent în parlamentul românesc !

Este adevărat că **Tătăărăscu anunțase o epocă de " pacificare " ,**

dar lipsa de reacție a guvernanților era suspectă .]

" S-a zis că **noi am introdus violența**. Dvs vă aduceți aminte că **am făcut o declarație**, atunci când m- am dus la Severin, tocmai pentru a pune lumea în gardă **că nu vreau violență**.

Am spus : violența se găsește în arsenalul nostru , dar nu am declanșat-o .

Când o vom declanșa, o vom spune , ca să știe țara .

Acesta este adevărul , și-l repet și aici .

Când mă voi convinge că **România are nevoie de violență ,**

pentru a curăța putregaiul și canaliile care se găsesc în ea,

voi spune țării că , de azi încolo, începe perioada de violență . (aplauze la PNC)

-I.Mihalache : Nu știu dacă **banca ministerială ascultă sau nu**, aceste cuvinte.

Nu am observat nici măcar pe **d-l ministru al Justiției să fi reținut cuvintele d-lui Goga :**

trebuie să le reproduc. Este partizanul violenței. Ce a făcut d-sa până acum ,

nu este violență . De aici încolo **avem să facem cunoștință cu violența d-sale.**

Atrag atenția guvernului să constate dacă declarațiunea unui șef de partid aci,

și dacă faptele de până aci , sunt compatibile cu legea specială

care interzice astfel de formații și astfel de acte

și să ia cunoștință că **d-l Goga nu se decalară satisfăcut ,**

nu spune că aceasta este violență.D-lui crede **că aceasta este o acțiune civilizată**

și că **de aici încolo are să se desfășoare arsenalul de violență.**

Să ia cunoștință, însă, de un lucru : îi vom învăța noi cu violențele "

(aplauze la PNȚ ; protestări la PNC) [-----]

Octavian Goga/ 27 febr.'36

▣ PNC = protejării guvernului ?!

"Una dintre cele mai curente învinuiri care ni se aduc, aş putea zice **calomnie**, este **că noi am fost protejării guvernului**, că guvernul ne-a ajutat în aceste alegeri, pentru că **n-a pus contra- candidat .**

Nu se face comparația cu situația de **acum 6 luni**,

când **candidatul PNȚ n-a avut candidat din partea guvernului**,

deci guvernul era într-o continuitate de atitudine imparțială,

lăsând **mână liberă forțelor politice de opoziție să se măsoare între ele. "**

[-----]

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▣ Alegerile din Hunedoara .

▣ Alianțe cu partide extremiste ilegale : PCR ... Garda de Fier.

[Atenție LD : PNT-istii nu vor mai râde tot așa , după '44 , dar Lupu nu va mai fi atuncisolidar cu ei ! Iată de ce l-am suspectat tot timpul că ar fi fost " agent" al Moscovei. Un element nou în dezbatere este adus de Mihalache , care vorbește de acordul PNC cu partidul "Total pentru Țară" - alias **Garda de Fier** - despre care nimeni nu mai pomenea nici un cuvânt.]

Au fost trei alegeri . Despre alegerile de la **Suceava**, adevărul este **eclactant** pentru PNC. La **Mehedinți** , doar 1.500 de voturi ne-au îndepărtat de victorie.

PNT a avut un mare succes la **Hunedoara** . Dar , oare , este al dvs ?!

D-le dr.Dobrescu, ați fost aliat acolo cu d-nii **Vaida** și cu **Gh.Brătianu** ...

Comintern ... Front Unic.... Front Popular ...

[-----]

" Iată ce spune la pag 14 , despre **campaniile electorale** , în țările burgheze :

< **Campaniile electorale trebuie folosite pentru dezvoltarea și întărirea frontului unic de luptă** al proletariatului . Prezentați-vă în alegeri , **comuniștii trebuie să lupte pentru înfăptuirea frontului unic cu partidele social-democrtae , cu sindicatele, cu organizațiile țărănești și ale meseriașilor**, depunând toate eforturile lor pentru a împiedica alegerea candidatului reacționar și fascist . În fața promeidiei fasciste , **comuniștii**, ținând seama de creșterea și succesul mișcării de front unic, precum și de sistemul electoral existent în fiecare țară , pot să ducă campania electorală pe o platformă comună și pe listă comună .>

Pe urmă, ideea **Frontului popular**, a **Frontului Antifascist** cum spun ei, scoate capul în fiecare colț de pagină , mergând așa de departe , încât să spună :

< **Pentru țările burgheze să se creeze Frontul Antifascist , Frontul popular, și chiar să se facă guverne , nu de către bolșevici, ci de către acest Front Popular, pentru că el este anticamera disoluției lumii burgheze , pe urma căreia se instaurează bolșevismul.** >

Iată d-lor această broșură pe care o pun la dispoziția dvs.

-dr.Lupu : **Atrage atenția lui Sarraut la Paris** ,

pentru că ai făcut o descoperire foarte importantă ! (ilaritate la PNT)

-Goga : Acestea nu se pot rezolva cu flecării ; sunt lucruri prea serioase.

-Lupu : Ce fel de autocritică ai d-ta , când debitezi asemenea lucruri în fața Camerei ? Iar dvs , de la guvern, n-aveți nimic de spus când se atacă **Frontul Popular** , care a adus guvernul actual din Franța ?! (sgomot, vociferări)

-Goga : Acum,, după ce v-am citit această rețetă de instrumentare a **mișcării bolșevice**, dați-mi voie să vă citesc acum câteva fragmente dintr-o scrisoare publică adresată d-lui Mihalache , și răspândită în toate părțile .

-Mihalache : **Aș fi curios să citesc și eu această scrisoare** .

-Goga : Veți afla imediat conținutul ei ; poate că nu aveți cunoștință de ea, și atunci va fi o revelație pentru dvs . (ilaritate) [-----]

O.Goga - **I.Mihalache** / 27 febr.'36

▣ Acordul electoral PNT

- **I.Mihalache** : **Aș vrea să văd descoperirea d-lui Goga** .

- **Goga** : La urmă , are câteva revendicări .De exemplu : arestarea șefilor fasciști , complotiști trădători de țară , cum suntem noi, oprirea oricăror transporturi pentru Italia lui Mussolini - cu acesta nu stau ei bine - încheierea **Tratatului de ajutor reciproc** cu Uniunea Sovietică și pe urmă cere un guvern al **Frontului Popular Antifascist** , cum scrie aici , și iscălește **Boris Ștefanof** .

-Mihalache : **Știți răspunsul meu ? Le-am dăruit Basarabia pentru 20.000 leva , ca altădată Cadrilaterul** .

-Goga : Această scrisoare , iscălită **Boris Ștefanoff** , un membru al **Kominternului**, este datată din ianuarie 1936, când s-a pus problema alegerilor.

Pe urmă , la 17 ianuarie, apare în gazeta "**Dreptatea**" , Comunicatul d-lor , care termină : < **acest partid primește cu mulțumire...** >

-Mihalache : Citește-l tot , căci este numai două rânduri . Fii de bună credință .

-Goga : < ...**primește cu mulțumire concursul amical și politic al grupărilor locale**

și al Partidului Social -Democrat , dornice de un climat de o sinceră democrație . >

-I. Mihalache : " Am spus că d-l Ghiță Pop este candidatul Partidului Național-Țărănesc pentru alegerile de la Hunedoara și primește cartel electoral cu Partidul Social -Democrat și cu formațiunile democratice , care sunt permise de lege, cu excluderea partidelor extremiste.

În schimb, în manifestul d-lui Silviu Dragomir , se declară că **Partidul Național-Creștin merge în acord cu Partidul " Totul pentru Țară " ,** adică cu Garda de Fier, acela care , ca și comuniștii, nu are ființă legală.

" Iar , d-lor, dacă vreți să știți, răspunsul meu a fost clar și categoric : **excludem din acord partidele de extremă dreapta și extremă stânga, cu atât mai mult cu cât sunt partide nelegale.**

Și noi **am fost combătuți** , în adunările noastre publice, chiar la Severin, de d-l **Constantinescu -lași.**

Cântecul este vechi - de 20 de ani - încât cu regret că un cântec răsuflat mai răsună încă prin gura poetului Octavian Goga "(aplauze la PNT)

- **Oct.Goga :** " Nu știu întrucât cântecul este vechi , dar eu am citit Rezoluția Kominternului din luna august 1935 și Scrisoarea lui Boris Ștefanof , din ianuarie 1936.

V-am citit Comunicatul d-lor , care spun că primesc cu plăcere .

Și acum , iată de cine a fost luată hotărârea , ca să rectificăm adevărul .

Au aderat : Frontul Popular, Frontul Plugarilor, Uniunea Plugarilor și Muncitorilor Plugari Maghiari [Madosz] , Partidul Socialist al d-lui Constantin Popovici, Partidul Social -Democrat și Blocul Muncitoresc.

-C.Bursan : Cei din urmă sunt într-adevăr comuniști .

-Gh.Popp : **Nu este exact .Ați fost indus în eroare , d-le Goga. Cine v-a spus acest lucru ?**
[-----]

-Goga : Și atunci , domnii mei, se publică în gazeta "Zorile" , însăși rezoluția acestora.

Duceți-vă la cenzură și veți vedea că a fost șters **Blocul Muncitoresc** ,

pentru ca **să nu se lase în circulație numele Partidului Comunist** ,

însă rezoluția o am aici, luată din gazeta "Zorile" Iată ce zice Comunicatul :

< Aprobă munca depusă în județul Hunedoara , pentru realizarea frontului stângii, care s-a concretizat și adâncit .**Hotărăște a sprijini efectiv și activ în această alegere parțială , o singură candidatură a forțelor democratice, atât la fața locului, cât și în toată țara .**

Stabilește un plan concret de acțiune pe timpul alegerilor , în județul Hunedoara , în primul rând, și în celelalte județe unde au loc alegeri parțiale , pentru toți aderenții de față ai Frontului Popular>

-I.Mihalache : **Este un fals. Am fost și suntem contra aceluia Front Popular. "**
(aplauze la PNT ; întreruperi la PNC)

-Goga : **<...Spre a asigura succesul forțelor democratice în alegeri și pentru lărgirea bazei Frontului Popular în toată țara . >**

[-----]

- **Goga :** Dlor, ora nu este așa înaintată ca o memorie să piardă astfel cifrele.

Am adus **documente din august 1935** , am adus **documente din ianuarie 1936** ,

și acum **vă citesc din februarie.** Iată ce spune gazeta bolșevică despre **Frontul Popular :**

< Unitatea de acțiune , cinstea acestei înțelepte inițiative se cuvine Blocului Democratic, în primul loc Frontului Plugarilor de la Hunedoara și Uniunii Muncitorilor și Țăranilor Unguri din Ardeal . > Iar mai departe , zice : **< Cu prilejul alegerilor parțiale de la Mehedinți și**

Hunedoara , Partidul Național-Țărănesc , care mai șovăia încă, a înțeles că i-ar fi pierdută partida , dacă ocolea ideea Frontului Popular , și de această dată ar fi fost să lase câmp deschis întronării reacțiunii fasciste și să-și semneze singur sentința desființării lui , dacă nu făcea Frontul Popular .>

Așa spunea gazeta bolșevică , care dorește Front Popular pe toată țara .

-Virgil Solomon : **De unde scoateți atâția comuniști la Hunedoara ? "**

[-----]

O.Goga / 27 febr.'36

▣ Manifeste electorale comuniste

[LD : încurcate mai erau firele ! Greu de descurcat ! După ce istoria s-a consumat , cum știm ; după ce mulți aveau să plătească cumplit pentru naivitățile, erorile sau credințele lor ; după ce valurile istorice îi vor ridica sau trânti de pe culmile puterii ; după ce, după ce...

Acum trebuie să reconstitui un anume episod parlamentar , cel din 27 febr.'36 .

Goga este în vervă ; liberalii asistă aparent impasibili ; național-țărăniștii sunt încolțiți .

Dar dincolo de toate, plutește , încă , o atmosferă de pace, de joc politic, de războiul cuvintelor.

Cât despre comuniști ?! În România ?! Nici un pericol !]

-**Goga** : " Mergem mai departe . După înfăptuirea acestui acord politic,

a venit instrumentarea lui pe teren. (întreruperi la PNȚ)

Dle președinte, vă rog spuneți-le să nu mai urle. (discuții aprinse întremembrii PNC și PNȚ)

Vreau să vă citesc fragmente din manifeste ...

lată : <.. **fasciștii lui Cuza, Goga, Vaida, vând țara lui Hitler și Horthy** ..>

după aceea deplânge faptul că guvernul a băgat în închisoare pe prof Bugnariu , și spune :

< **să urmărim pe brava noastră tovarășă Ana Pauker ,**

cea mai curajoasă luptătoare a poporului român >(ilaritate)

[LD : după 4 ore... Care pe care !?]

[-----]

- **Goga** : lată ce se mai spune aici : < **Uniți-vă cu toți contra tâlharilor fasciști.**

Alegeți-l pe cetățeanul Ghiță Pop ! [-----] **Să plătească cei bogați taxele și impozitele.**

Vămile să fie desființate .Banii să-i plătească bogații acești bani seduc pe tunuri ,

bombe și muniții pentru războiul de cucerire [-----] **Amnistie generală luptătorilor pentru**

libertatea poporului .La închisoare cu trădătorii de neam, care vând țara lui Hitler >

" **lese Ana Pauker din închisoare și intră Cuza și cu mine** "(aplauze, ilaritate , la PNC)

< [-----] **Alegeți candidatul Frontului Popular, Ghiță Pop ,**

care s-a legat să apere cererile antifasciste. Intrați în Partidul Comunist! >

(aplauze și strigăte de bravo ironice, la PNC și PNL ; protestări la PNȚ)

-**Ghiță Pop** : " Mai întâi, nu e scris de mine acest manifest.

În al doilea rând, sunt hotărât să lupt **numai pentru Partidul Național-Țărănesc**

și sunt împotriva fascismului, în frunte cu dl Octavian Goga " (proteste la PNC)

Nu sunt hitlerist, sunt democrat. Dvs nu vă trebuie democrație. "(proteste la PNC)

[-----]

O.Goga / 27 febr.'36

▣ Concluzii : alegerile parțiale.

▣ Indicație pentru succesiune

[LD : firesc, concluzia a fost pe potriva argumentelor ; ea trebuia să ajungă și la urechile

MSRegelui , pentru perspectiva alegerilor din 1937 . Nu știu dacă forțez nota,

dar cred că acesta a fost **un al doilea simptom îngrijorător** (după cel dat de PNȚ)

, pentru ceea ce urma să ducă la dictatura regală .

Pentru acel moment, însă, în aparență, **Goga jubila crezând că-și adjudecase**

un ascendent.În realitate , **PNL reușise** , fără să intre direct în luptă,

să-și compromită ambii adversari : PNȚ și PNL]

" Trag deci **concluzia politică** din **acest examen al faptelor** , pe care vi le-am expus dvs.

Dacă ar putea să se desprindă **o indicație politică** ,

în temeiul **rezultatelor de la Hunedoara,**

singurul care poate să contrabalanseze rezultatul nostru de la Suceava,

atunci **o asemenea indicație nu se desprinde în favoarea Partidului Național-Țărănesc**

, ci în favoarea autorilor care au dat acest succes, în favoarea Frontului Popular.

Și atunci , **dacă** este vorba ca acest rezultat,

să se transforme într-o platformă de venire la putere ,

aceasta **trebuie să fie rezervată , nu d-lui Mihalache, singur,**ci în tovarășie cu tovarășii

săi , **să facă guvernul împreună cu Boris Ștefanof și Ana Pauker.**

(ilaritate , aplauze la PNC și PNL) Dacă țara vrea, va primi o asemenea rețetă.

Eu însă voi lupta împotriva unei asemenea rețete și mă declar gata de la început , și în numele d-lui profesor ACCuza, să merg la pușcărie , dacă un asemenea guvern se va face în România .

" Dar nimeni nu mă împiedică pe mine , ca pe dvs, pe toți reprezentanții adevărați ai națiunii ,să vă pun în față și să vă atrag atenția asupra primejdiilor care se desprind din această stare de lucruri. D-lor, eu am auzit cântându-se Internaționala la Mehedinți ; acolo a venit Constantinescu -lași să-și propovăduiască cuvântul lui ; vă rog să fixați acest adevăr, s-a cântat Internaționala în Valea Jiului și atunci, dincolo de orice barieră de partid, sentimentul meu de ordine , de autoritate , de român, face apel la dvs, la toți, la solidaritate , în fața acestor păduchi ai societății " (aplauze la PNC)

-dr.Lupu : Heil Hitler ! Heil Hitler ! (tumult)

-Tiberiu Moșoiu : Die dr Lupu, vă chem la ordine ... (tumult, zgomot)

- Goga : În fața acestor semne îngrijorătoare, în calitatea mea de om politic, în calitatea mea de observator al unui proces de destrămare sufletească în această țară, care astăzi, mai mult ca oricând , de solidaritatea sentimentului național, atrag atenția dvs , d-lor miniștri, care aveți o situație de răspundere astăzi, să nu îngăduiți să se ducă mai departe agitația comunistă care crește de la zi la zi.

O.Goga / 27 febr.'36

▣ Partidul Național-Creștin

▣ Angajare , program .

" Întrucât mă privește, pe mine și partidul meu, să știți că vom merge înainte pentru propagarea acestor idei , vom afirma credințele lui...

-Voci PNȚ : Cu ghioaga !

în toate chipurile și , dacă va fi nevoie să declanșăm violența , o vom declanșa și vom răspunde de ea.

" D-lor, am asistat la multe dezbateri parlamentare , însă astăzi , pentru mine, nu a fost o luptă parlamentară, ci un act de prezență pe care l-am făcut în fața brutalității a lipsei de inteligență, și al noroiului pe care îl calc în picioare. (aplauze PNC)

O.Goga / 26 febr.'36

b) Virgil Solomon , replică

-Iustin Stănescu : Dl deputat Solomon are cuvântul în chestiune personală.

Cf Regulamentului , are voie să vorbească 10 minute.

-Virgil Solomon : Regret că simpla amintire a unui pact politic ,

a faimosului Pact de la Ciucea , poate provoca un scandal infernal , ca acela care a prilejuit LD : incidentul cu bătaia între el și Gh.Cuza]

Desigur că d-lor vor putea foarte greu să armonizeze principiile care au stat la baza acestui pact, cu doctrina d-lui Goga de astăzi. [-----]

" Știu pe cine doare chestiunea.Știu că-i doare , d-.lor vor să nege ceea ce au făcut , însă aceasta nu se poate .Este un act scris care rămâne. Cu ajutorul d-lui Goga, a intrat în Parlament unul din colaboratorii intimi ai lui Ștefan Tisza. (proteste la PNC) Istoria va judeca. Eu însă contest, în numele Ardealului, că acela care a iscălit un astfel de pact, să dea lecții de naționalism partidului nostru și președintelui lui "

(aplauze la PNȚ ; proteste violente la PNC).Dvs , d-le președinte, sunteți obligat, față de acest Parlament, să impuneți respectarea Regulamentului .

Vă rog ca pactul acesta pe care l-am citit să fie trecut în stenogramă ...

[-----]

c) Gh.Cuza / 27 febr.'36 , Interpelare.

▣ Alegerile din Mehedinți

[-----]

alegerile și mandatul pe care l-ați răpit la Mehedinți , a fost estorcat prin silnicie , teroare, jaf și banditisme.

(aplauze la PNC ; exclamații ironice la PNT) [-----]

Merg și mai departe decât iubitul nostru președinte Goga și spun :

ne găsim față de național-țărăniști nu numai într-o antinomie de concepții politice , dar și în flagrantă contradicție din punct de vedere al **metodelor utilizate** în promovarea programelor noastre . În timp ce noi am pășit **respectuoși ai legilor și autorității constituite** (**exclamații ironice la PNT**)

În timp ce **propaganda noastră s-a desfășurat** în cea mai **desăvârșită disciplină ...**

-dr.Lupu : **Cu ghioaga ...** [-----]

-GH.Cuza : Întru cinstirea propagandei noastre, și întru respectul adversarilor noștri, am trimis la Mehedinți **prima noastră coloană [Atenție LD : !!!] alcătuită din intelectuali, avocați, studenți, meseriași** ceva mai ridicați **spiritualicește** , puși **sub conducerea** colegului nostru de Cameră, dl **deputat Urziceanu**. Care a fost ținuta acestor oameni în județ ?

D.lor, **de o cuviință perfectă, de o modestie de limbaj și gest**, care a impresionat profund întreg Severinul ! **Oameni care nu umblau haimana pe uliți**, cum am văzut pe alții umblând, luptători care nu învățaseră să ațină drumul adversarilor noștri, **prin atacuri date la puterea nopții** . **Lăncierii au intrat ziua în amiaza mare , în coloană de defilare , [Atenție LD : !!!] s-au dus la biserică, unde s-au închinat** , înainte de a se duce în sectorul Bâcles.

Acolo însă îi așteptau bătașii dvs , să le rupă ciolanele, deschizându-le porțile spitalelor. **Căci dvs ați intrat cu băta și cu teroarea sistematizată în Mehedinți.**

[-----]

" Dați-mi voie să vă citesc o dare de seamă a **primei dvs întruniri din Severin** , la care au participat **d-nii Mihalache și dr.Lupu** .Iată cum comentează corespondentului ziarului **"Dimineața"** , gazetă care vă este atât de dragă , acest **început de campanie a dvs**, la 21 ianuarie : **< Ieri a fost o zi importantă pentru democrația românească .**

La Turnu Severin, fruntașii național țărăniști au venit de la București ,

pentru a-și spune cuvântul , cu prilejul deschiderii campaniei electorale.

Au vorbit pe un ton menit să schimbe aspectul de până acum al luptelor politice .

D-nii Mihalache, dr.Lupu, Virgil Potârcă, Rădulescu -Mehedinți, Suciu, prof.Rădulescu ,

au ținut să sublinieze că la violențele național-creștine ,

care au din partea guvernului asigurarea impunității ,

vor ști să răspundă cu vârf și îndesat . [-----]

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Metodele luptei electorale

▣ " Gărzile țărănești" versus " Lăncierii "

[-----]

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Declarațiile belicoase ale PNT

▣ Lideri și presă

" Între timp ce făceați dvs ? **De la conducere, de sus, asmuțeați bandele** , prin **presa dvs oficială și declarațiile demnitarilor dvs**. Iată un articol din **" Dreptatea"** , semnat de d-l **Demostene Botez** , **redactorul șef al gazetei**, și care , printr-o curioasă întâmplare , este **retribuit cu 100.000 lei lunar**. Ce spune d-sa în acest articol :

< Am învățat din istoria apropiată că

democrația trebuie să se apere cu armele cu care este atacată.

Le avem și vom răspunde,că vom ridica, pentru apărarea dreptului consfințit de lege , armate țărănești . > și încheie : **< ...când intră o fiară sălbatecă într-un sat,**

țărani sar cu parii și cu furcile și n-a fost fiară care să nu fie răpusă , iar scamatorului îi vără pe gât sabia adevărată, nu de carton. Aviz fiarelor și scamatorilor . >

-Mihalache : Să citiți și manifestul prof.univ.Silviu Dragomir !

-Gh.Cuza : Iată ce declară d-l Ghelmegeanu , într-o întrunire la Ismail, declarații reproduse din " Gazeta Basarabiei " (7 febr.

< Batalioanele de asalt , organizate de profitorii fascismului de dreapta,

le vor răspunde gărzile democratice ale frontului țărănimii din țara întreagă. >

Iar d-l Armand Călinescu, cu privire la lupta electorală din Mehedinți , pronunță în coloanele " Adevărului" (1 febr.) următoarele **grave insulte și neadevăruri :**

< Sunt în județ cca 400 de haimanale , mulți ucraineni din Bucovina, rusnaci din nordul Basarabiei și macedoneni din Carilater, cei mai mulți nu știu carte și nu vorbesc bine românește . [---] Bande de asemenea indivizi capabili de crime , de tâlhării sau de simple furturi , se plimbă nesupărate în județ. De asemenea , toată drojdia orașului Severin a fost înrolată în aceste bande care umblă încolonate prin oraș . >

Mai departe, dl Armand Călinescu se substituie guvernului și arată că își va lua măsurile pe contul partidului său : **< Până ce ministrul nu va ordona evacuarea acestor haimanale, din județ, nu se va putea vorbi de aplicarea sinceră a legii**

.Si dacă dl Incuț nu o va face la timp,

este neândoios că va trebui să o facem noi. >

Sfârșesc seria citatelor cu părerea șefului partidului , d-l I.Mihalache .Este o declarație pe care o face după alegeri , în oficiosul " Dreptatea" , declarație în care recunoaște că victoria de la Mehedinți se datorește **< Gărzilor țărănești improvizate de noi în județele vecine >**

[-----] Văzurăm și acest eveniment : sus guverne care anarhizează țara,

jos , țărănime care impune respectul legilor prin disciplina ei proprie. >

(aplauze la PNT) [-----]

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ **Recapitulare.Concluzii .Pronostic.**

▣ **Înfrângerea partidelor " democratice " .**

[LD : indiferent dacă a plăcut sau nu, indiferent de partea cui era adevărul, indiferent de justetea concepției sau programelor de partid, Gh Cuza a stabilit , totuși, un diagnostic destul de exact , și un pronostic care se va adeveri peste doar 2 ani , în nov. 1937]

" D-lor , recapitulăm : minciună, calomnie, teroare cu sânge de frate vărsat zadarnic, bani jidovești cheltuiți cu prisosință pentru vânzare și corupție, iată secretul, diferența celor 2.000 de voturi , față de cele 18.000 voturi cinstite ale creștinilor de acolo.

" Și atunci, vă întreb : **ce vă mai rămâne din victorie ?** Și ce mai rămâne din această luptă , unde ați dat poalele întregii democrații peste cap ?

" Succesul este , fără îndoială, al nostru. El este marcat prin vertiginoasa urcare de la 4.000 , la 18.000 de voturi . În deplină conștiință vă invităm și azi la o nouă luptă în județ. Căci adevărul își pregătește izbânda la Mehedinți, ca pretutindeni. (aplauze la PNC)

[-----]

" Adevărul este că noi ne adresăm astăzi maselor populare , peste barierele meschine de partid, cu glas profetic de redeșteptare , și nu cu mărunte chițibușuri politicianiste.

În țara mumă , astăzi, nici liberali, nici țărăniști, Țara poposește azi la răspântia hotărâtoare ce-i izvorăște izvoarele regăsirii ei (aplauze la PNC)

" Se trezesc din afundurile ancestrale , virtuțile și voiniciile fiilor neamului , care rup lanțurile împilării și alungă năluca opresantă a partidelor democratice. "

-I.Mihalache : Țara poate fi liniștită ; amatorii de dictatură se plâng de 7 ore că au fost bătuți. (vii aplauze la PNT)

-Gh.Cuza : De la această tribună am venit să subliniem un lucru. Nu noi am provocat violența și sângele vărsat al fraților noștri , ci dvs. Ei bine, la violența dvs antiromânească și anticreștină,

**noi vom răspunde cu paloșul de foc al răzbunării arhanghelilor, cât de curând.
Așa să ne ajute Dumnezeu datinilor noastre milenare "(aplauze prelungite la PNC)**

Gh.Cuza / 27 febr.'36

O.Goga , Gh.Cuza / 27 febr.'36

Vacanța parlamentară

**22.) Vasile Marin , *Crez de generație*, Colecția " Europa, Munchen, 1977 ,
ediția a IV-a (reimprimare după ed.a II-a București, Tipografia "Bucovina" IETorouțju)**

▣ **,Democrația, dușmanul naționalismului , [naționalismul lui Vaida] , 1 apr.'36**

(Din " Vestitorii" , sub titlul " Democrația ardeleană")

[LD : din aceas art. se vede simpatia neascunsă a autorului față de Vaida -Voevod,
care nu știu cât se trage din "convertirea" la legionarism, sau dacă , nu cumva,
este mai vechea legătură a sa cu ministeriatul Vaida]

" Pe urma **recentei ofensive naționaliste** , pornită cu vijelioasă impetuozitate care a caracterizat
totdeauna **acțiunile marelui român Alexandru Vaida -Voevod**,

s-au născut **o serie de probleme** cari se cer neapărat lămurite [-----]

" **Îmbibat de crez naționalist - autentic** pe linia marilor sale preocupări de totdeauna [-----]

dr Alexandru Vaida -Voevod , îngrijorat de situația tragică a românilor în propria lor țară și
adânc preocupat de soarta tineretului naționalist luptător, **aduce în plenul Comitetului**
Executiv al fostului său partid , ecoul tulburătoarelor sale preocupări.

" **Rezultatul acestei intervențiuni** este cunoscut ; **cu excepțiunea câtorva adeziuni [-----]**

majoritatea vizirilor puși în slujba internaționalei , s-au pronunțat categoric împotriva unei
politici pur naționaliste și , pe temeiul unor considerațiuni doctrinare inventate " pro causa" ,
au respins propunerea , dezavuând public și pe inițiatorul ei. [-----]

" **democrația** aceasta care-și **maschează turpitudinile cu formule perimate**

scoase din muzeul patologic al revoluției franceze , a trecut, și de data aceasta, cu succes,
examenul instinctului său de conservare . [-----]

" **Alexandru Vaida - Voevod**, ca și în alte vremuri, **a dat semnalul de alarmă.**

A jetfit prietenii, pentru credințe, și a înlăturat oameni , pentru a îmbrățișa neamul .

El. **Leul Ardealului** , care cunoaște mai bine decât oricare cât rău a purtat statului habsburgic ,
prin adoptarea tacticei democrate în interesul național al neamului său,

a svârlit peste bord concepția statului democrat

și **a îmbrățișat formula statului național integral.** [-----]

" **Și peste calculele interesate ale demagogilor uriii, peste zvârcolirile antiromânești** ale
democraților, peste **atacurile înveninate** ale neputiniștilor [-----] **se va ridica ,**

peste stârvul democrației dizolvante ,

statul unificat, autoritar, totalitar, legionar, de mâine"

V.Marin / 1 apr.'36

▣ **Ofensiva ludei și a fariseilor [Adevărul ; Teodorescu Braniște, I.Mihalache] (p. 169-170)**

("Vestitorii" , 1 apr.'36)

"Se împlinesc două luni de când împotriva naționalismului cel mai autentic și împotriva fiilor cei
mai curați ai acestei țări, s-a deslănțuit o campanie de ură și de defăimare ,
condusă cu o mârșăvie și o violență cum nu s-a mai întâlnit încă nici chiar în țara aceasta,
a tuturor îndrăznelilor și a tuturor îngăduințelor. [-----]

"Atacul a fost pornit într-o zi , prin coloanele **"Adevărului"** de către unul din **salariații ludei** : trădătorul de neam **Tudor Teodorescu -Braniste** .[-----]
De două luni de zile , opinia publică românească , care se vrea cinstit informată , este metodic zăpăcită de **alarma presei din Sărindar** ; de două luni de zile tolerăm și stăm cu brațele încrucișate în fața **obrazniciei jidovimii și a slugilor ei** , cari **sucupă cu venin** în obrazul curat al Țării ; de două luni de zile **ne înfruntă rânjind , trinitatea Blumenfeld - Sochor-Honigmann** . În slujba acelorași interese , **Ion Mihalache și echipa lui țărănistă** au intrat în diavoleasca horă . Prin declarații care îi scot din rândurile neamului nostru , printr-o **agresivitate** care poartă în ea **ura și neputința , Ion Mihalache** , prin acțiunea sa din urmă și prin ideile sale de totdeauna , s-a transformat în **unealta ludei** și s-a consacrat pe vecie **dușman al reînvierii nemului** românesc . I-o stigăm de aici ca să știe și ca să se știe .
Să știe și să ia seama Ion Mihalache și presa lui din Sărindar că nimeni și nimic nu mai poate împiedica neamul acesta ca , în sfârșit , să-și cucerească drepturile pentru cari luptă de atâta amar de vreme [-----] "Vasile Marin / 1 apr.'36

Vasile Marin [Vasile Munteanu] / 1 apr.'36

■ **Fronturile studențești:diversiuni "antifasciste "[Kominternul, Comuniștii] (p. 171- 177)**

(Din "Cuvântul studențesc" , 1 apr.'36)

[LD : 28 aug.2003. Biată Românie prinsă ca în clește între două amenințări totalitare !

Poți spune că nu se știa ce face Moscova ? Ce au fost acele " Fronturi" antifasciste ?

Care au fost "antifasciștii" din România și ce voiau ei ?

Cum să -i etichetezi de "anti fasciști " pe comuniști ?! Și invers .]

"La sfârșitul acestei ierni primăvăratice , sub acțiunea dinamizată a <**soarelui de la Răsărit** >

pe copacul vieții publice , au răsărit [.....] **mugurii blestemați ai comunismului** ,

etichetat pentru circumstanță < **antifascism** > de către **trăgăătorii de sfori de la Moscova** .

" **Amenințați** de la răsărit de ofensiva necruțătoare a **Japonezilor războinici și naționaliști** fanatici , în Europa de ascensiunea din ce în ce mai viguroasă a **național-socialismului** care , sub conducerea genială a **cancelarului Hitler** , a trecut la o adevărată cruciadă

împotriva lumii supusă stelei cu cinci colțuri , **desființați în Italia și Polonia** ,

neutralizați în România de generația lui **Corneliu Codreanu**

care a tras cu spadă de arhanghel drum nou națiunii române ,

tiranii abrutizați de alcoolului iudaic al marxismului , cuprinși de panică ,

și-au concentrat statele majore și , prin **organul lor de execuție , Komintern-ul** ,

au deslănțuit în lumea întreagă asaltul decisiv împotriva statelor naționale .

" Aurul greu , contravaloarea obținută prin silnicie din munca și sângele milioanei

de **roboți moscoviți** , a intrat în funcțiune ; ca la o comandă militară ,

trupele marxiste din toate țărilor lumii , au pornit la atac .

Având asigurată asistența lașă și interesată a **masoneriei** și a **democrației iudaizate** ,

organizațiile comunitate au trecut la atac sub **noua camuflare** ,

botezată pentru adormirea naivilor în < **acțiune antifascistă** > .

Efectele n-au întârziat să apară :

În **Spania** , intrată de mult în debandadă republicană , pe urma unui regim venal și afacerist ,

se ridică triumfător din recente alegeri , < **frontul popular** > , instrument de luptă parlamentară

al comunismului . Înainte chiar de a fi luat guvernul , **închisorile** sunt deschise ,

și **bandele eliberate** ard biserici , **ocupă cazărmi** ,

spânzură de copacii drumurilor pe patrioți .

În **Franța** , comandată de slugile lui **Leon Blum** și ale lui **Cachin** , lepădăturile mahalalei pariziene defilează în cortegii smălțate cu **drapele roșii** și urlă neturburate **Internaționala** .

[-----]

La **Geneva** , regizată de jidanul delincvent de drept comun **Litvinoff** ,

se fac adevărate congrese sub semnul Internaționalei ;

sub mască < **antifascistă** > , pentru placul babelor anglo-saxone , transformate subit în

apărătoare ale raselor de culoare , **comunismul** își face jocul și pregătește focul Europei ,

pentru ca , de pe urmele măcelului și pe ruinele unei civilizații ,

să se așeze la urmă **cucuvaia comunistă** .

Vasile Marin /

În sfârșit, ordinele și rublele generoase ale **tovului Stalin**, au început să producă efecte și în dulcea noastră țară. Și e simptomatic faptul că **recrudescența comunistă** din țara românească coincide, straniu, cu instalarea unei **reprezentanțe diplomatice a URSS** -ului la noi, reprezentanță condusă de **fiul Israelului**, cu rabinale origini de prin regiunea Bălți a Basarabiei, **tovul Mișa Ostrovski**.

" Focul a fost deschis cu pușcoacele **celulelor de la Iași și Chișinău**, al căror conducător **< antifascist >** este renegatul **Constantinescu-Iași**, acest **< martir >** al cauzei, care împacă perfect activitatea sa de militant, cu aceea de neostoit bugetivor al statului burghez român ! **Hora < antifascistă >** s-a întins până la Hunedoara, unde în grațiile **PNT**, identic prin compoziție și structură cu **Partidul Radical-Socialist francez**, **comunismul** și-a făcut jocul pe spinarea **< plugarilor >** lui **Groza**, și a tras o poliță de recunoștință asupra **conducătorilor PNT**, căruia, **sub injoncțiunea Moscovei**, **marxiștii și comuniștii îi pregăteau venirea la guvern**.

" Este clasic în istoria luptelor politice, că fără Kerenschi, **n-am fi avut pe Lenin**, fără Leroux și Azana, n-am avea în Spania dictatura de mâine a **leninistului Cabalero**, fără Sarraut, **nu vom avea pe Cachin**, și fără guvern național-țărănesc, nu s-ar putea ivi **dictatura < antifascistă > a lui Constantinescu -Iași**, și a bandei iudaice care-i dirijează prin spate. [-----]

"În lumea publică, **jocul comunist** al **< antifascismului >** îl conduce gupul de presă al ziarelor jidovești, în frunte cu : **Dimineața, Adevărul, Lupta, Zorile, Tempo, Facla, Aurora, Cuvântul Liber**, și multe altele ... În lumea studentească, produse aleacelorași rotative, au apărut : **Studentul roșu, Tânărul Leninist, Ajutorul Roșu, Tânărul Evreu, Studentul român**, și toată gama de titluri răsunătoare. [-----]

"S-a trecut la organizarea și la realizarea diverselor Fronturi.

În jurul procesului lui **Constantinescu -Iași**, în jurul jidoavcei agitată și sterilă **Ana Pauker**, s-au grupat **cetele de mărunți slujitori ai Moscovei**, din lumea studentească. [-----]

În pact cu **gruparea avocaților democrați**, **grupul studenților democrați** [-----]

" **La 1922 s-a întâmplat însă un eveniment de o covârșitoare importanță : de pe meterezele românismului de la Iași, a apărut un stegar, Corneliu Zelea Codreanu, care, prinzând cu mâini viguroase frânele de conducere ale studențimii, a transformat această studențime în blocul de granit [----] i-a dat o conștiință care este conștiința neamului românesc întreg.**" [-----]

Fronturi studențești ? Pentru ce ? Nu aveți la dispoziție puternicile organizații studențești creștine, o studențime revoluționară în spirit și metode ? [-----]

Iar voi, **agenți ai Moscovei, borfași de presă din Sărindar, și minusculi oameni politici români : potoliți-vă !** [-----]"

V.Marin / 1 apr.'36

23.) **N.Rusu-Abrudeanu, Partidele noastre... 10 mai '36**

(Rev." Parlamentul Românesc", an VII, nr. 202, 10 mai '36, pag 1]

[**LD : editorial semnat de dir.revistei** .

Fără a fi o analiză profundă, surprinde extraordinar de bine **atmosfera** .]

Partidele noastre au turburat situația, au dezorientat opinia publică.

Nu ne mai regăsim câtuși de puțin, nici în **cei ce am cerut război** de întregire, nici în **cei ce l-am făcut**, nici în **cei care ne-am reunit** după biruință.

Ce s-a întâmplat cu noi ?

Care a fost pricina căderii în haosul în care oboacăim, cu cele mai ticăloase vorbe unul către celălalt, cu cele mai lașe lovituri date unul altuia, cu cea mai desăvârșită neînțelegere pentru datoria față de urmași ?

Parcă n-am fi români, frați.

Am devenit lupi între noi și oi blânde pentru orice străin.

Ne înjurăm unii pe alții . Nu ne îngăduim să realizăm nimic bun. Ne calomniem toată ziua.

Încercăm să ne asasinăm moralmente unul pe altul .Și asta , de sus în jos.
Intrigăria , necinstea , imoralitatea , jaful și impunitatea absolută domnesc în pătura suprapusă. Cei care încă nu s-au " plecat" , nu mai pot reacționa. **Sunt slabi și puțini.**
Tineretul , nepregătit , maimuțărește lucruri vechi sau de import și când vrea să facă ceva ,
o nimerește prost și se arată mult sub așteptări. !
N-a mai rămas în România decât o speranță :
TALPA ȚĂRII - țărănimea română care ...
N.Rusu -Abrudeanu / 10 mai '36

Vezi la fișierele respective:

▣ Culise politice : partide și fracțiuni , față de interzisă mișcare legionară , nov.'35 - apr.'36

Congresul de la Tg.Mureș / Asasinarea lui M.Stelescu /

▣ Culise politice : **PNȚ-PNL** / PNȚ și Regele / campania de răsturnare a guv. / apr.'36

▣ **Gh.Brătianu** [șef prezumtiv al PNLîntregit ?!],noul program al PNL(9puncte) , apr.'36

▣ Congresul XVI al PSD, 12 apr.'36

▣ **Victor Medrea** : Crezul legionar și puterea, 10 mai '36

24) N.Russu -Abrudeanu , Cine să guverneze ? , 25 mai '36

[Nici de data asta , Abrudeanu nu depășește atmosfera politică prezentă , coborând aproape la anecdotic.

Dar , este **un " barometru"** a ceea ce se cheama , dorința opiniei publice !

Și eu am găsit în opiniile lui - deși nu o spune explicit - **o sugestie , o așteptare** a celui regim pe care îl va institui **Carol II în 1938.**!

De aceea am și pomenit-o în cartea mea **" România în vârtoarea anului 1939" ...**]

- pe marginea unor scrisori -

(Rev." **Parlamentul Românesc** " , an VII; nr. 203, 25 mai 1936 , p.1)

" Câtiva cititori ne obligă , printr-o corespondență mai interesantă ca de obicei , să reluăm firul ultimului nostru articol **" Un singur program "**

și să încercăm să răspundem întrebării lor :

cine să aplice un astfel de program ? Cine să ne guverneze ?

" În chestionările lor se descifrează **o preocupare dominantă** care , suntem absolut siguri , este **azi a întregii țări conștiente și dornice de îndreptare :**

< e mai bine cu democrație națională sau cu o dictatură oarecare ? >

"În adevăr , **România se împarte** actualmente în **două mari tabere** pretinse politice :

una care vrea domnia legilor și triumful intereselor obștești

iar alta , care ar vrea o guvernare de sus în jos , perpetuă și discreționară , la adăpostul stării de asediu și cenzurei .

" Nu este nevoie să adăugăm că **cea dintâi ne este simpatică** prin dezinteresul ei și posibilitatea de critică și îndreptare , **pe când ultima** , oricât de bine intenționată ar fi , **ne apare inferioară și plină de riscuri nemăsurate .**

Nici nu avem intenția de a dezvolta aici teoriile respective. [-----]

În pragul României de mâine , vom sta turburați și nehotărâți , încă mulți ani.

Dar timpul nu contează .Ci conștiința noastră .Veghea noastră.

Țara nu este încă părgăinită sufilește .

Guvernare democratică ...

lată, avem un Maresal Averescu - idol militar și politic ;
avem un Iuliu Maniu , far luminos al nației și al politicii adevărate ;
un Gheorghe Brătianu , tinerețe mândră și bărbată ,
care va polariza mâine tot ce se va menține la un nivel aerisit .

I-am indicat pe aceștia , pentru cititorii care ne-au întrebat :

< **în numele nației , cine ne-ar putea guverna cu mai multă dreptate ?** >

Cei pomeniți de noi mai sus vor putea merge mâine împreună ,
la o guvernare constituțională , democratică și națională.

Guvernare țărănistă ...

Dar ei pot fi înlocuiți și de o guvernare țărănistă, în care nevoile poporului românesc
să așteaptă ecou ce de atâtea vreme îl așteaptă .

Ion Mihalache este o cheazășie. Dar să poată guverna el !

Guvernare naționalist- creștină

" Nu putem avea îndoieli - decât asupra metodei și sursei de putere - nici în marii români care
sunt ACCuza, Octavian Goga și alții. Ei însă au îndoieli și asupra marelui mulțimi care nu este
coaptă a se autoguverna , și asupra posibilităților de îndeplinire a unui program național-
creștin , care s-ar cenzura , de bună seamă.

Guvern de uniune națională ...

" Încât răspunsul nostru este acesta : la " *un singur program* " , ar avea loc cu toții ,
pe rând, și în ordinea cea mai logică , întrucât e posibilă.

Dar cine va renunța la partid și la partizani ?

Patidele și partizanii

DI Dinu Brătianu renunță la orice, numai liberalii să se permanentizeze la putere ,
fie chiar sub șefia lui Gh.Tătăărăscu ; e un om generos și va fi proclamat
al IV-lea mare patriot din os brătienesc.

D.Grigoříță Iunian , nu se poate despărți nici de **C Stere** , nici de **Zalozieki** ,
și nici de **Costache Leanca** .

DI Alexandru Vaida , nici mort nu se lasă de **Mirto, DRI și VVTilea** !

Deși România are mulți oameni care ar putea s-o facă fericită ,
prin metoda dictatorială, ea trebuie să renunțe la marile lor servicii
de dragul unui program care nu se poate îndeplini prin înbulzeala Salvatorilor ,
ci numai printr-o continuitate de fapte de interes general,
prin controlul banului public și printr-o direcție morală care ne lipsește.

Guvernul ideal...

[LD : parantezele îmi aparțin. Interesant ! nimeni de la PNL !]

De dragul unui asemenea program, am fi fericiti
să vedem toți oamenii cu credit ai țării , lucrând împreună :

[de la PP] maresalul Averescu la Armată ,

[de la PNT] Iuliu Maniu la Interne,

[de la PNL-2] Gheorghe Brătianu la Externe,

[de la Un.Agr.] C.Argetoianu la Finanțe,

[de la PNT] Ion Mihalache la agricultură,

] de la PP] PPNegulescu la Instrucție publică,

[de la PNC] Octavian Goga la Culte și Arte,

[de la Un.Corporat.] Mihail Manoilescu la Muncă sau Industrie,

[de la Garda] un legionar la Lucrările publice ,

[???] un om cinstit la Justiție ,

[???] un om nou la o Presă nouă.

Toți ceilalți să-i secedeze în spirit de înalt și luminos patriotism.

Clientela de partid, să fie pusă la dispoziția ministerului de Lucrări publice , **să facă șosele**,
iar **criticii de rea credință** , interesați sau minoritari , **să poarte botniță** .

Datoriile Nației noastre, să fie compensate cu Drepturi.

Cinstea și buna cuviință să fie legi capitale .

" **Trădarea de Țară** " să fie **aspru pedepsită** , chiar și atunci când nu e decât simplu furt din
tezaurul național , sau atentat la sufletul național "

N.Rusu Abrudeanu / 25 mai '36

▪ **Congresul PNL. Alegerea Delegației Permanente, a CC al PNL, 9 iul.'36**

Președ.-Dinu Brătianu; secretar g-ral - Gh.Tătărăscu (hotărât s-o rupă cu dreapta !)

Vezi la fișier PNL

25.) Corneliu Zelea Codreanu , Circulări și Manifeste , 1927-1938 ,

Colecția "Europa" , **Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 20 sept.'36

▪ **Circulara 42 : Ajutor în alegeri(p. 86-87)**

(către șefii de regiuni și județe)

[LD : din nou , caracterul de **ordin** și de **supunere** a legionarilor ;
fără "inițiative" , "bănueli" , "cârteli" , "întrebări" **O listă severă de interdicții.**

O aspră cenzură , a șefilor , în general , și a **șefului suprem** , în special.

Se poate spune că **în mișcarea legionară nu funcționa vreo urmă de democrație.**

Totul era **hotărât de la Centru** , totul era **gândit la Centru**.

Legionarul nu avea voie să gândească , să se îndoiască , să judece

Iar ierarhia legionară , era autorizată să facă **o adevărată poliție internă** ,

să supravegheze **disciplina și supunerea legionarilor** .

Este adevărat că era **un partid scos în afara legii**.

Dă aceasta caracterul "conspirativ"? De meditat !]

" În caz că la diferite **alegeri comunale , județene sau parlamentare** ,

și numai **când partidele** ce candidează **cer de la Centru sprijin** ,

legionarii primesc ordin să voteze anumite liste.

A. Legionarii vor executa întocmai , fără semne de întrebare , bănueli sau cârteli ,
chiar dacă personal se găsesc în conflict cu cei ce vor fi ajutați !

Pentru că **legionarul** , oricare ar fi el , **nu are dreptul să împiedice sau să stânjenească
manevra politică în stil mare** , pe care **o joacă conducerea centrală legionară**.

Orice manevră se face **numai și numai** în vederea **biruinței legionare** .

Numai **cel ce este în contra** acestei biruinți , sau e **lipsit de încredere** , sau e **prost** ,
numai acela își va pune semne de întrebare.

Legionarul adevărat va sta neclintit și **va avea o încredere nesdruncinată
în conducerea care manevrează** cu o siguranță de fier.

B.) În cazul când se hotărăște acest ajutor , pentru oricine : Vaidiști , Gogo-Cuziști , Țărăniști ,
Iunianiști , Georgiști etc. **șefii județeni , de plăși , de cuiburi** ,

vor supraveghea , cu cea mai mare **vigilență** , următoarele :

I. Legionarul nu are voie să ia contact cu membrii organizației respective ,
discutând și făcând planuri . **El va spune : < Discutați cu șefii noștri.**

Noi nu discutăm. Noi primim ordine și executăm. >

II. Legionarul nu are voie să meargă în **propagandă electorală** ,
singur sau cu partidul ajutat .

III. Legionarul nu are voie să vorbească la vreo întrunire politică sau consfătuire.

IV. Legionarul nu are voie a primi cadouri sau bani pentru propagandă .

V. Legionarul nu are voie să scoată manifeste în numele său sau al organizației.

VI. Legionarul nu are voie să stea la masă la cel pe care îl ajută în perioada electorală ,
și nici nu are voie a lua parte la vreun banchet , masă comună etc.

VII. În ziua de vot , sub comandă , în cea mai perfectă **ordine și tăcere** ,
se prezintă la vot și **votează**. **După care pleacă.**

VIII. Dacă lumea vă întreabă : < De ce votați cu aceștia ? Sunt hoți , sunt răi , etc ... >

Legionarul răspunde : < Nu stăm de vorbă pe această temă.

Avem ordin și executăm ordinul . >

În cazul că nu ați primit ordinul Centrului, **legionarii nu votează pe nimeni.**

IX . Toți șefii de organizații legionare județene, vor lua măsuri ca **acest ordin să se citească și să se explice în toate cuiburile de legionari** " CZC / 20 sept.'36

26.) Alexandru Cantacuzino , Opere complete, Colecția "Omul nou" , 1990

▣ **Între Lumea Legionară și Lumea Comunistă (1935)****Garda de Fier VII-bis (scrieri)**

[LD . 29 aug. 2003

A apărut sub formă **de broșură** cu fotografia autorului.

Nepăstrându-se manuscrisul, are pasagii cenzurate, pe care le voi marca cu **//////////**.

Deosebit de **interesant**, deosebit de **incitant**, deosebit de **nuanțat**.

Un legionar **credincios, cultivat, modest** dar cu maiestatea **bunului simț boieresc**,

patriot, spunând lucrurilor pe nume, **fără echivocuri și speculații**.

Apar într-o lumină adecvată multe din **elementele doctrine legionare :**

anticomunismul, anticapitalismul, antidemocratismul, antisemitismul ,

totalitarismul, naționalismul , rasismul,

creștinismul, eroismul , jerfa ș.a.ș.a

Chiar dacă nu împărtășesc întocmai toate opiniile sale,

cu ideile unui asemenea legionar mai-mai că m-aș putea împăca]]

"Dacă vrem cinsti să cunoaștem **o specie de omenire** , urmează să descoperim

înăuntrul firei societăților omenești , staraturile lor de sensibilitate , reflexele lor intime de

gândire [-----] În deosebi **ne preocupă** să deslușim ce **deosebire esențială** este ,

în profunzime , **între lumea legionară și lumea comunistă-marxistă** .

Precizez dinadins că ne ocupăm aci de **comunismul marxist** în **//////////**

și nici de fel de celelate numeroase variațiuni ale comunismului, cum sunt : comunismul

platonician, comunismul creștinismului primitiv, comunismul Saint Simonian , etc.

Vom întrebuința deci cuvintele **de comunism și comunist marxist** .

" Între stările economice din **Rusia Sovietică** și cele din **Italia Fascistă** sau

din **Germania Hitleristă**, **există o diferență exterioară , aparentă**,

care este în genere pusă în relief.

Proprietatea individuală este admisă și apărută atât în **Italia Fascistă** cât și în **Germania**

Hitleristă.Mai mult, **doctrina mussoliniană** afirmă că **simțul proprietății amplifică și**

perfecționează personalitatea omului. [-----]

În linii mari, în suprafață, în înfățișări, în forme sociale,

societatea mussoliniană și societatea comunistă nu prea diferă.

Iar **hitlerismul de stat și comunismul de stat, sunt aproape unul de celălalt** .

" **Statul totalitar, educațiunea și viața colectivă, rânduirea la olaltă a dorințelor și străduințelor**

individuale, dominațiunea scopurilor Statului , socializarea marelui capital, economia

dirijată, anihilarea libertăților publice și economice,

aceste direcive au, atât în Rusia Sovietelor cât și în țările fasciste ,

consemne și aplicațiuni asemănătoare.

" Faptele acestea nu se explică prin o rudenie naturală între organismele sociale din Rusia

Sovietică și din țările fasciste, ci **prin o similitudine în mijloace de guvernare** ,

asemănare datorită mai cu seamă **actualelor vremuri de răscolire**. [-----]

Totuși, aceleași forme sociale , necesitate de furtuna zilelor acestora, au fundațiunile lor morale

întemeiate pe **pături adânci de sensibilitate diferită**.

Stalinismul, Legionarismul, Mussolinismul, Hitlerismul, Kemalismul ,

nu se aseamănă decât aparent. [-----]

" **În toate timpurile**, felurite forme de guvernământ, fie **oligarhice sau burgheze**,

fie **democratice sau autoritare**, fie **capitaliste sau socializante** ori comuniste,

au fost sectare și intolerante până ce au reușit să extermină

vrăjmășiile mai amenințătoare ce le întâmpinau,

și au devenit liberale de îndată ce principiile lor s-au evidențiat , cu vremea,

ca o necesitate și o binefacere generală.

De altminteri, **nu s-a înfăptuit nici o dată și nicăeri o revoluție fără dictatură.**

Însăși pentru realizarea libertății și a principiilor democratice , ale drepturilor omului, a trebuit să se împlinescă teroarea anilor 1793-1794 , în Franța și dictatura napoleoneană.

" Un fruntaș fascist spunea : < Suntem pentru dictatură , fiindcă fără ea nu putem face revoluția > [-----]

Atât revoluționarii fasciști cât și cei comuniști , sunt deci nevoiți să întrebuințeze dictatura , ca singur mijloc de a face revoluție.

"Să lăsăm deci la o parte exteriorizările politice și sociale ale colectivităților omenești.

Vom observa , însă , ce curente , ce efluvii interne

determină diferența și ostilitatea crâncenă

care **separă lumea legionară de lumea comunistă-marxistă.**

" Este , cred , între cele două omeniri , **o ceartă metafizică, o ceartă teologică.**

Dostoiewski spune : <Socialismul nu este numai o chestiune muncitorească sau chestiunea celei ce se numește a 4-a clasă ; dar este mai cu seamă chestiunea ateismului , aceia a unei reîncarnări moderne a ateismului,

chestiunea Turnului Babel clădit fără Dumnezeu, nu pentru a se înălța de pe pământ către cer, însă spre a face să coboare cerul pe pământ . >

Berdiaeff adaugă : <Socialismul vrea să fie o religie nouă și să răspundă nevoilor religioase ale omului. Socialismul nu înțelege să înlocuiască capitalismul. Dimpotrivă, el se ține pe același teren și este carne din carnea și sânge din sângele capitalismului .

Dar socialismul vrea să înlocuiască creștinismul prin socialism ;

ca și creștinismul, socialismul este pătruns de spîrit mesianic și pretinde să aducă buna vestire a unei umanități salvată din mizerie și din suferință.

Socialismul a ieșit din teren evreesc ; el este forma seculară a anticului milenarism ebraic, a nădejdi lui Israel într-o miraculoasă domnie pămîntească , într-o fericire pămîntească.

Nu este un hazard care a făcut din Karl Marx un evreu.

El păstra speranța în apariția unui viitor Mesia care să fie invers lui Hristos , respins de poporul ebraic.

Dar pentru Marx, poporul ales de Dumezeu , poporul mesianic, era proletariatul.

El îmbracă această clasă cu înfățișările poporului ales . Statul socialist, pentru Marx, nu este un stat laic, ci un stat confesional , ca și statul catolic, cu o religie " dominantă " ; se bucură de o întindere nelimitată în drepturile lor , singuri cei care aparțin acestei confesiuni. >

Barrés zicea : < Jaurés este un episcop deandoselea și prietenii săi sunt toți preoți care au călcat strâmb [-----] Dreptul la fericire, dreptul de a căuta fericirea ;

trebuie să acceptăm acest drept [-----] Himeră pentru himeră , cred că este mai bine ca idealul să fie pămîntesc, pentru că aceasta dă oamenilor un principiu inepuizabil de activitate .Aceasta fac revoluțiile ; > [-----]

"Pe aceste citate , putem începe meditațiuni din cele mai pasionate ,

spre a desprinde o pricepere justă și pătrunzătoare [-----]

Într-adevăr , **sensibilitatea și reflexele de gândire**

stârnite de spiritualitatea legionară creiază în omenire o purtare nouă,

diametral opusă felului de a fi al lumii comuniste marxiste,

față , spre exemplu, de creștinism și de religie, față de viață și față de moarte,

față de nemurirea sufletului , față de determinism și de liber arbitru omenesc,

față de personalitatea omului, față de fericirea omului,

față de naționalism și rase, față de lupta de clasă .

[-----]

Cine știe să moară, nu va fi rob niciodată !

" Este lămurit că **////////// legionarii ? //////////** nu au ca singur imbold de acțiune o sumă de dorinți sau de pofte către o nouă distribuție a unui vechi capital limitat, **drepturi politice , de privilegii sociale sau de bunuri economice.**

Acestea sunt sortite periodic să treacă , cu ajutorul unui sângeros cadru revoluționar , de la clasa stăpânitoare la aceea stăpînită și apoi de la acest nou stăpîn la altă categorie

de decăzuți și de nemulțumiți. [-----] Aceste migrațiuni de bogății și de privilegii sunt periodice și frecvente în istorie , sub presiunea forțelor mulțimii .[-----]
Spre deosebire de aceste răscoale , avem în revoluția sufletească // // // // // legionară ? // // // // // înmugurirea unor sentimente , a unor impulsuri noi de creație.
[-----]

Cine știe să moară, nu va fi rob niciodată !

" Ce diferențiere esențială constatăm între aceste imbolduri ? [-----]
Trebuie să amintim aici că **există o înfrățire naturală, continuă, nedesmințită de fapte, între spiritul comunist și spiritul evreesc.**

Evreii pretutindeni sunt purtătorii de germeni ai comunismului .

Elementele vătămătoare mai de seamă din comunism , provîn din inspirația iudaică [-----]

"Vom indica sumar **câteva atribute specifice ale gândirii și ale simțirii comuniste** , care au cele mai rele efecte asupra societății omenești .

I.)Spiritul comunist este anticreștin,

vrea să anihileze facultatea omului de a adora un Dumnezeu transcendențial și de a încheia cu Dumnezeirea raporturi de iubire.

[-----] Creștinismul este facultatea de îndumnezeire prin iubire. [-----]

Spiritul comunist respinge revelația divină, harul și mântuirea. [-----]

Este foarte instructiv faptul că **Internaționala a III-a și doctrinarii comuniști** , nici o dată **nu au aruncat anatema împotriva bisericii și religiei mozaice.**

Stăpânirea sovietică-comunistă , cu o cumplită înverșunare, **a predicat ura și opreliștea contra religiei creștine.** [-----]

"Noi, legionarii , suntem creștini , credem în Mântuitorul nostru Isus Cristos, credem într-un singur Dumnezeu atotțiitorul și dătătorul de viață și de moarte , un Dumnezeu care se îngrijește de soarta noastră ,un Dumnezeu cu care comunicăm, cu care suntem în legătură și totuși un Dumnezeu în afara și pe deasupra întâmplărilor și normelor omenești.[-----]

Comuniștii marxști practică **cultul proletariatului comunist, cultul lui Marx și al lui Lenin.**

[-----] Aici trebuie să facem o rezervă .**Nu știm și nu putem ști dacă jidanii comuniști** , în perfidia lor, **sunt ateï** , cum cere dogma comunistă , și **dacă s-au lepădat de cultul mozaic.**

[-----] **Comuniștii** pretind că creștinismul robește sufletul și mintea omului , îi amortește dorințele de înfăptuire , îl face să se complacă în umilinți și în suferinți , în pasivitate , în resemnare , în întunericul asupririi și să caute răsplata numai după moarte , într-o închipuită lume cerească.[-----]

Omul care crede în Dumnezeu ce aude rugăciunile înălțate către El , omul **care îngenunchează înaintea unui Dumnezeu** ce se îngrijește de necazurile și micimile omenești, omul care **se încrede în ajutorul divin** [-----] **omul religios și creștin**

care **crede în predestinare , în milă, în puterea dumnezească** de a interveni în așezările lumești și de a ocroti și călăuzi pe cei aleși , **are o fire esențial diferită de omul cu spirit comunist** [-----]

"Pe linia materialistă și anticreștină , se face încheetura și înțelegerea între **francmasonerie, comunism și judaism.**

" Credința în viața dincolo de moarte , în o răsplată sau în o pedeapsă dincolo de trăirea pământească, încrederea în ceva supraomenesc care dă suferințelor de pe pământ o justificare și un rost , o atare credință , creează un exemplar de om în care domină valențele sufletului, mulțumirile spirituale, simțul demnității , al curajului și al jefrei de sine. [-----]

Între spiritul capitalist de îmbogățire individuală și spiritul comunist de înstărire a clasei proletare , nu vedem decât o mică diferență de proporție și de metodă și **nici o deosebire de impuls.** Vorba unui servitor comunist , care făcea propagandă anticapitalistă : **< Egalitatea va fi atunci când fiecare vom avea un servitor >**

[-----]

"Adevărata diferențiere între cele două umanități , aceea curat creștină și legionară, și cea comunistă, adevărata opunere între ele, este vechea ceartă în care,

de o parte , se află **acei care se lasă conduși de sentimentul fericirii cerești** [-----]
de altă parte , acei care sunt atrași numai de posibilitățile de bucurie , de desfătare și de comoditate lumească . [-----]

"Credința în nemurirea sufletului , influențează iarăși hotărâtor activitatea și manifestările omenești .[-----] Un neam de oameni nepăsători de moarte, este un **neam sortit unor biruințe nesfârșite.**

Pentru **comuniști**, moartea este pierderea raiului pământean și a desfătărilor făgăduite de-a lungul vieții noastre lumești.

Dimpotrivă, în lumea legionară noi nu numai că ne mândrim cu nepăsarea față de moarte , dar ne fălim cu iubirea de moarte. Concepția legionară față de moarte , se înfrățește, peste 20 de veacuri, cu învățămintele lui Zamolxis care a propovăduit printre geto-traci , **cultul nemuririi sufletului.**

Împăratul Trăian [LD ?!] scria despre anticii geți , strămoșii noștri :

< **Acești geți sunt cei mai războinici dintre toate neamurile care au existat vreodată... ei merg la moarte mai veseli decât la orice altă călătorie.** >[-----]

"Stând pe linia creștină, spirituală , noi, tineretul legionar , suntem preocupați în primul rând să cucerim **marile însușiri naționale** , sufletești și trupești, **calitățile alese ale omului românesc**, cerute de mărirea și de slava destinului său.

[-----]

Cine știe să moară, nu va fi rob niciodată !

"Revoluția o vrem , mai întâi, înăuntrul nostru, în reflexele schimbate ale organismului nostru.

[-----] Noi suntem de acord cu **doctrinarii comuniști** .

Trebuie reprimăte inechitățile sociale, trebuie înfrânate și doborâte feudalitățile bancare , trebuie sfărâmate privilegiile nedrepte [-----] trebuie înfăptuit **discreditul bogăției** [-----] trebuie determinate drepturile și datoriile sociale ale averii. [-----]

suprimarea capitalului de speculă [-----] **nivelarea averilor și o redistribuirea capitalului**

[-----] .**Aceste reforme sunt bune** , însă elanul interior, forța de propulsie la revoluționar, **nu trebuie să fie pofta mercenarului ahtiat de plăceri și bunuri materiale.**

[-----] în lumea legionară vrem să creem **soldatul care luptă pentru un ideal**, un soldat care înfățișează un **exemplu de om dezinteresat** , dezlegat de interesele sale personale. [-----]

Al.Cantacuzino /

II. **Spiritul Comunist** este antiuman ,

vrea să micșoreze, și să înjosească chipul omului.

Comunismul vrea **anihilarea personalității omenești**, omul trebuie să fie numai o unealtă trecătoare în serviciul **scopurilor colectivității proletare sau evreești.**

[-----] Pentru comunism , personalitatea omenească este un mijloc, nu un țel.

Marxismul nu ia în seamă viața interioară și spirituală a persoanei. [-----]

Iată ce scrie **Nicolae Berdiaeff** : < **Atrocitatea marxismului rus** **consistă, înainte de toate, în aceea că urmărește moartea personalității și a libertății omenești.**

Comunismul este **negația nu numai a lui Dumnezeu, dar și a omului** , și aceste două negații sunt legate între ele.

Propaganda sa antireligioasă, sfârșește prin a fi antiomenească. [-----]

Personalitatea omenească are pentru creștinism o semnificație absolută ; sufletul omenească are mai multă valoare ca toate împărățiile din lume

.La temelie creștinismului este **iubirea aproapelui , iubirea de om** .

la temelie comunismului este **negarea acestei iubiri de Dumnezeu și a aproapelui.**

Marxismul nu iubește nici pe Dumnezeu, **nici pe om.**

El neagă pe Dumnezeu și este necrutător față de om> [-----]

"Pentru noi, legionarii, **iubirea aproapelui , dragostea de națiune,**

înfrumusețarea și maximalizarea sufletului , însănătoșirea și întărirea fizică, o bună **selecționare sufletească și trupească, sunt cerințe imperative.**

[-----]

Al.Cantacuzino /

III. **Spiritul comunist** este antinațional

și este un **ferment de descompunere** a oricăror forme organice , concrete, ontologice, crescute spontan și statornic **rezemate în realitățile naționale**. [-----]

Spiritul comunist respinge însăși istoria neamurilor.

Spiritul comunist plutește în umanitate ca o plantă în apă, ca o plantă **fără rădăcini**.

Este de netăgăduit că **spiritul comunist, la fel cu cel evreesc,**

este **fundamental refractar la orice înrădăcinare în teren național**. [-----]

Spiritul evreesc se răzbună astfel contra pedepsei ce i-a fost dată de Sus, [-----]

de a rătăci fără drept de răgaz și fără drept de odihnă în certitudinile naționale. [-----]

Deci între lumea legionară și între lumea comunistă

mai este un covârșitor antagonism , întemeiat pe atitudini diferite

față de naționalism, față de rase și față de lupta de clasă. [-----]

"Naționalismul nu se definește printr-o atitudine agresivă și războinică ,

un **sovinism provocator** sau o **succesibilitate bolnăvicioasă în mândrie**.

Cooperarea între state , înfrățirea națiunilor și o coasociație într-o largă spiritualitate ,

înfrânarea și alungarea gândurilor războinice , aceste deziderate sunt hotărât realizabile

într-o lume internațională formată din colectivități naționaliste.

"Am crede chiar , că o împăciuire este mai lesne de înfăptuit

între două națiuni disciplinate prin spirit naționalist , pentru următoarele motive :

1) Își întemeiază discuțiile pe **aceleași norme de apreciere ;**

2) Pentru o reală împăcare , se cere , în primul rând, **curaj, hotărâre și autoritate**

conducătorilor cari tratează și aceste condiții nu se află decât în **țările sub regim naționalist .**

" Putem dar concepe un **universalism naționalist , în locul unui internaționalism proletar ,**

deoarece **între statele naționale se vor încheia legi cari vor ordona conviețuirea lor pașnică**

în univers , pe temeiuri de onoare și de respect

al virtuților morale și de sânge ale fiecărui neam.

Este deci fals că naționalismul înseamnă învrăjbire și război între națiuni.

[-----]

"Naționalismul legionar este însă înfrânt de însăși spiritul dreptului național și de limitele teritoriale ale stăpânirii unei rase.

Trebuie bine înțeleasă **diferențierea** ce există între acest **spirit naționalist** și

imperialismul mercantilist , imperialismul care a cucerit și împilat atâtea popoare pe pământ

Acest imperialism mercantilist practicat de toate **marile puteri coloniale , în primul rând de**

Anglia liberală și de Franța democratică , acest imperialism nu are frâu,

nu are altă limită decât rezistența , apărarea desnădăjduită și răscoala celor asupriți,

contra acestei **expansiuni cu țeluri de acaparare , de exploatare și de dominare.**

Ca exemplu de ideologie naționalistă , amintim următoarea declarației solemnă

a lui **Hitler : < În calitate mea de național-socialist, resping orice tentativă** care,

cu prețul vieții și sângelui celor ce ne sunt dragi, ne-ar face să câștigăm

oameni dintr-o națiune străină , care nu ne-ar iubi .>

" Internaționalismul comunist nu vrea să cunoască rasele.

Noi, în lumea legionară, fără a face apologia superiorității unei rase asupra alteia,

considerăm că , în urma unui trai secular la olaltă, în urma ambianței și influenței cerului

și pământului local, în urma vicisitudinilor și tiparului istoriei ,

s-au produs anumite virtuți ale naturii și sângelui românesc.

Vrem un om românesc bine diferențiat, făcut din sevă și din cenușă sau pulbere

românească , un om crescut sub îngăduința pământului nostru,

în lumina și în căldura soarelui românesc, un om cu făptura și simțurile născute și

hrănite în cântarea naturii și pământului strămoșesc.

Acel patrimoniu ancestral, aceste aptitudini și valențe românești,

vrem să le păstrăm și să le majorăm.

Vrem să le păstrăm neîntinate , de pildă , cu proprietățile specifice rasei jidovești.

Ne opunem la acest amestec , deoarece am constat că această încrucișare de rase

dă rezultate rele și fizice și morale , ne apărăm de degenerescenta morală și fizică ,

prin astfel de încuscări .

"Toate aceste considerațiuni nu sunt luate în seamă de **comuniști**, deoarece ei **nu admit utilitatea valorilor morale** și **disprețuiesc** însăși însemnătatea umană a omului.
Comuniștii vor un om unic, universal, supus unor norme de cugetare și de apreciere generală, **un produs uman internațional**, fără deosebire de **sânge, de religie sau de cămin**. [-----]
 "Ceea ce mai **diferențiază spiritul naționalist de spiritul internaționalist**, este și **problema luptei de clasă**.
Naționalismul vrea o colectivitate națională unitară, solidară, monolită.
Internaționalismul cere **lupta clasei proletare** din toate țările, **contra clasei burgheze**.
Lupta de clasă reprezintă elementul primordial în strategia comunistă, pentru **dobândirea puterii de stat**.
 Această luptă de clasă **se îmbină logic cu structura de gândire comunistă** și apare ca **o necesitate ineluctabilă pentru complectarea tezei comuniste**.
"Să rezumăm. Între lumea legionară și lumea comunistă deosebirile esențiale **nu le aflăm într-un program de reforme**, cuprinzând o redistribuire a averilor și mai multă justiție socială, etc etc, **nici în problema proprietății individuale**, nici în problema **libertăților democratice**, respinse și batjocorite de comuniști.
" Ceea ce deosebește cele două lumi, este o deosebire de finalitate. [-----]
Una este concepția legionară asupra rostului ființei omenesti în genere și asupra menirii omului român. Alta este concepția comunistă. [-----]
Finalitatea ce și-o propune societatea legionară este perfecționarea și înfrumusețarea lumii sufletului și regenerarea însușirilor fizice și morale ale omului român. "[-----]
 Alexandru Cantacuzino / 1935

27) C. Rădulescu-Motru, "Statul țărănesc și Statul liberal", 1936 [Calendarul PNȚ]

Rădulescu -Motru /

[LD:definire a **statului țărănesc**, nu prin ceea ce este, ci **prin ceea ce nu este** .

Întreaga argumentare, pentru a se scutura de stigmatul "**luptei de clasă** "

Ideile lui Rădulescu- Motru (de esență conservator-junimistă) îmi întăresc părerea că, în fond, **PNȚ** a fost un partid **neo-conservator** (ramura țărănistă) și **neo-liberal** (ramura ardeleană)

Ambele , însă **anti- PNL !**

Argumentarea lui Motru îl conduce spre **apologia statului totalitar** - italian, german, rus - numai pentru că **sunt antiliberele !**]

/ **Statul țărănesc** a stîrmit o vie discuție ,fiind considerat de adversari **inutil,greșit și periculos**.

Cuprins în programul PNȚ, propagat cu multă energie de șeful partidului,, I.Mihalache,

formula a fost combătută cu înverșunare de **presa celorlalte partide,mai ales de liberali**.

/**Statul țărănesc**,găsește adeseori o falsă interpretare ,chiar la **publiciști independenți,robiți**

mentalității marxiste,care,trecînd înaintea bunului simț, văd în el o încoronare a luptei de

clasă.**Mentalitatea marxistă** și-o fi avînd ea avantajele ei,dar nu este baghetă magică pentru

descoperirea tuturor adevărilor.politice. (p.52)

Rădulescu -Motru / '36

▣ **Statul țărănesc.**

Este un **program de muncă** ,pe care **PNȚ**și-a luat obligația **să-l realizeze** ,în scopul de a îndrepta viața politică a poporului român.

/Statul țărănesc **nu este o concepție de proletar revoluționar** ,ci o **concepție de bun**

gospodar. El nu pregătește venirea la putere al unei clase sociale ,

în locul alteia,ci pregătește **conlucrarea armonică a tuturor claselor sociale**

la conducerea țării, prin **subordonarea la interesul național**.

Rădulescu-Motru/

▣ **Normele de conducere .**

Între **statul țărănesc** și **statul liberal** diferența stă în alegerea normelor de conducere a muncii naționale, elementele din care Statul este constituit rămânând aceleași .
Ambele nu au în programul lor :

- cuceriri de teritorii
- colonizări și dislocări de populație
- suprimări sau inovații în tradiția religioasă.

Cearta lor derivă din **alegerea normativului**.

/ **Normativul** stă la baza dreptului și la baza spiritualității. Popoarele ajung la organizări politice stabile, numai avînd conștiința normativului.

▣ Stat țărănesc-stat liberal .

Între cele două formule, există o deosebire profundă, o adversitate.

Perspectiva de viitor a unuia , este direct opusă perspectivei celuilalt. (p53)

/ **Alături de concepția statului țărănesc, stau mai toate conceptele noi despre stat:**

- Statul fascist italian
- Statul sovietic rus
- Statul naționalist-socialist german

toate împărtășind aceeași adversitate față de statul liberal. (p.54)

Rădulescu-Motru/ '36

▣ Normativul liberal.

În Statul liberal normativul de bază este libertatea individului, presupusă că stă la origina prosperității unui popor.

<Laissez faire, laissez passer! > Georges Bonnet, repetă aceleași convingeri, dar discursurile lui rămîn predici în pustiu!).

Crezul individualist este privit, peste tot , cu scepticism.

▣ Normativul totalitar .

/Cauza constă în **noul crez al supremației totalității poporului** asupra individului.

Steaua individualismului a apus de pe firmamentul politicii europene, după o strălucire de mai multe secole, rămînînd doar o preocupare filosofică.

Totalitatea poporului, a devenit o realitate deplină.

/ De aceea **statele cu concepții noi sunt antiliberale, antiindividualiste.**

Toate aceste state sunt **state totalitare, naționale:**

- **fascismul** =totalitatea poporului italian
- **național -socialismul** =totalitatea poporului german
- **sovietismul** = totalitatea poporului rus.

Statul țărănist vrea prioritatea țaranului. (p.55) Vezi fișier Tărănism --

C.Rădulescu -Motru / 1936

28.) Grigore Gafencu, "Însemnări politice", 1929-1939 , Ed. Humanitas. 1991

(Ed. Stelian Neagoe)

[LD: 3 ian. 2004 . Interesante analize politice, profile, episoade și implicare.

Luciditate : **curente extremiste - de stînga și dreapta** - surprinse la justa lor tendință .

" Frontul Popular " - regim " amfibiu " , complice cu comunismul ! - foarte bine intuit .

Dilemele politicii interne, impulsionate cu **contaminări externe.]**

Gafencu / oct. '35

▣ Curente din PNT

[10 oct. '35] **vezi context la fișier PNT**

/ **"Dacă aceste trei curente deosebite s-ar fi putut integra**

în una și aceeași acțiune politică, **Partidul Național-Țărănesc** ar fi putut reprezenta **cel mai desăvîrșit și mai bine cumpănit instrument de cărmuire.**

Fiindcă ar fi unit străduința dlui Mihalache
de a înlătura soluțiile și formele de viață publică artificiale,
prin cercetarea conștiințioasă, în adâncime, a problemelor politice și sociale
în fața cărora ne aflăm, cu simțămîntul, azi atît de înviorător,
de mîndrie și de solidaritate națională al dlui Vaida,
cu grija dlui Maniu pentru valoarea morală și desăvîrșita demnitate
a funcției de cîrmuitor.
Din nefericire, s-au ciocnit nu atît ideile, cît oamenii și socotelile lor.
"Mihalache" voia să-și asigure șefia viitorului guvern, Maniu atotputernicia în partid,
Vaida puțința de a respira ușurat, apoi de a arunca o nouă lozincă în masele populare. "
/ După ruptură, cele 3 curențe au pornit-o fără măsură și fără frîu, pe liniile lor,
pînă la exces, pînă la cele mai absurde exagerări. *

* Notă "Grupul Gafencu"-

cu Costăchescu, s-au împotrivit la această despărțire, care izola pe Vaida
și slăbea partidul. Zădarnic. "Fiecare din ei, în această ceartă care a așezat pe mulți dintre noi
în fața unei drame de conștiință își urma socotelile sale."

L.D. Consider că acesta este momentul și acestea sunt motivele care
vor îndepărta pe Gafencu de PNT și-l vor duce, treptat,
împotriva credințelor sale politice, spre cercul politic carlist.

Gafencu ' 35

▣ Radicalizarea curentelor politice .

Ieșirea lui Vaida din partid și retragerea sub cort a lui Maniu
au contribuit la "radicalizarea " nu numai a partidului, ci a întregii vieți publice.
Grupările de dreapta, Cuza, Goga, Vaida, adună și canalizează curentul de dreapta
în matca unei mișcări naționalisto-fasciste de mare întindere.

(Partid de "dreapta" ,nu în sensul ideilor conservatoare,
după cum "stînga" nu mai reprezintă pe liberali.)

/ Doctrinile noi nu se mai pun în slujba statului
pentru a menține ordine și cumpănă dreaptă, tradiții și libertate ;

ele pun statul în slujba unor sisteme politice,
în care interesele unei păături sociale sau comunități de rasă sau credință,
sunt apărute și împlinite în dauna altor interese și altor drepturi.

Fiecare din aceste doctrine pleacă de la un p.d.v. drept.

/ "naționalismul", adică stimularea energiilor, credințelor și mîndriei
naționale, nu poate decît întări puterea de rezistență a țării,

"țărănismul", străduința de a avea la sate rînduială,
lumină, sănătate, întărește temelia ființei statului.

/ "Naționaliști și țărăniști, înrăuriți și de curentele din afară,
întrebuințează, pentru a stăpîni statul, prin deslănțuirea masselor,
și țara, prin hipertrofierea statului, argumente deosebite dar aceleași metode.

Ideologia îi desparte, demagogia îi alătură.

De o parte se ridică flamuri verzi, de alta, se încolonează cămăși negre sau cafenii.
Și pe un front și pe celălalt, armatele defilează, șefii salută de pe tribună cu brațele întinse,
iar invazia masselor în domeniul gîndirii politice pregătește cîrmuiri unde va învinge,
ori anarhia, în dauna ordinii publice, ori disciplina "colectivă", în dauna libertății."
ipsească oamenii cuminți ... (p.229-232)

Gafencu / oct.1936

▣ Opoziția naționalistă contra opoziției democratice !

▣ Dreapta contra Stîngii !

Toate au rămas la fel. **Guță** e încă la putere, **al III-lea an de cîrmuire**.

"Opoziția se luptă cu **opoziția** :

/ de o parte, **partidele de "dreapta"** : oportuniștii lui **Vaida**, demagogii lui **Goga**, fanaticii lui **Codreanu** -

\ de alta, **partidele** - fiindcă sunt mai multe - ce dăinuiesc sub numele : **național-țărănesc**.

"Dreapta se întărește : **gogiștii** la suprafață, **Garda de Fier** în adîncime , **vaidiștii** în jurul puterii. **Curentul din afară le e prielnic**.

Italia fascistă [...] a cuprins întreaga Abisinie în noul "imperiu " italian.

Germania hitleristă trece din "succes" în "succes" [...]

În **Spania**, înșingerată de cel mai **cumplit război civil**, **forțele de**

dreapta [...] sunt pe cale să înfrîngă rezistența disperată

a unei **democrații** care și-a irosit , în **demagogie** , în **comunism și**

în **anarhie**, toată vloga și cele mai bune puteri.[...]

Aceste izbînzii au dat **ideilor de dreapta** o **forță de expansiune și de agresivitate** de care se resimte și viața noastră publică.

Cu atât mai mult cu cât **Franta** - sprijinitorul credințelor democratice -

trece prin **experiența frontului popular , regim amfibiu pe jumătate burghez,**

pe jumătate comunist, bogat în idei, generos în reforme, slab, însă , în autoritate

- **și care nu-i îngăduie** [...] **să joace** cu obișnuita ei siguranță și strălucire **rolul ce i se cuvine**.

În fruntea țărilor **"antifasciste"** - cuvînt la ordinea zilei - s-a așezat

deci **Rusia Sovietică**, cu un avînt revoluționar potolit,

cu o **mistică birocratizată**, cu **tendințe militariste**, patriotice,

ba chiar **naționaliste**, ca orice stat burghez,

cu o reputație însă atît de bine stabilită în **tirania întunecată și nerînduită**,

încît **nimănui** nu-i dă mîna să se înșire **pe linia ideilor pe care le apără.**"

"[...] Numai în măsura în care **un partid românesc**

va ști să scape de sub înrăurirea extremismului internațional,

stăruind în credințe ce par învechite, el va izbuti să asigure țărilor noastre

singurul regim care-i poate da pace înăuntru și în afară." (p.333-334)

[LD : **el mai credea că acest partid ar fi putut fi PNȚ.**

Cu aceste note "anuale", **Gafencu** termină însemnările privind **implicarea lui în viața PNȚ**,

face un **salt peste '37-'38, devine "carlist"**,

și notează ceva despre 21 sept. '39. (asasinarea lui A.Călinescu)

Gr.Gafencu / 1935-1936
